

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI DAN
PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI
NEGERI SELANGOR
TAHUN 2009

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA TAHUN 2009 **NEGERI SELANGOR**

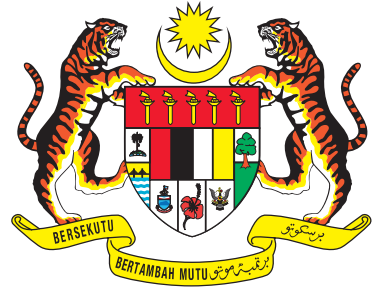
DEWAN NEGERI SELANGOR

JABATAN AUDIT NEGARA MALAYSIA
No. 15, Aras 1-5
Persiaran Perdana, Presint 2
62518 WILAYAH PERSEKUTUAN PUTRAJAYA

www.audit.gov.my

JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

**PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI DAN
PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI
NEGERI SELANGOR
TAHUN 2009**

**JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA**

KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
KATA PENDAHULUAN	vii
INTISARI LAPORAN	xiii
BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI SELANGOR BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2009	
Pendahuluan	3
Objektif Dan Kaedah Pengauditan	4
Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2009	4
BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI	
Prestasi Kewangan	7
Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri	7
Wang Tunai	9
Pelaburan	11
Akaun Hasil Disatukan	13
Akaun Pinjaman Disatukan	22
Akaun Amanah Disatukan	22
Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	35
Penyata Akaun Memorandum	37
Rumusan Dan Syor Audit	48
BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI	
Pencapaian Kemajuan Pelaksanaan Projek Pembangunan RMKe-9	51
BAHAGIAN IV - PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/ AGENSI NEGERI	
Pelaksanaan Indeks Akauntabiliti	57
Objektif Pengauditan	58
Skop Dan Kaedah Pengauditan	58
Penemuan Audit	59
Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan	69
Rumusan Dan Syor Audit	71
Pemeriksaan Audit Mengejut	72

**BAHAGIAN V - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN
PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN
AGENSI NEGERI**

Pendahuluan	77
Pengauditan Penyata Kewangan	77
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan	77
Pengesahan Penyata Kewangan	78
Pembentangan Penyata Kewangan	79
Prestasi Penyata Kewangan	80
Rumusan Dan Syor Audit	82

**BAHAGIAN VI - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT
NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-
KIRA WANG AWAM NEGERI**

Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri	85
	85

PENUTUP	89
----------------	----

LAMPIRAN

I Sijil Ketua Audit Negara	93
II Lembaran Imbangan	94
III Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	95
IV Penyata Akaun Memorandum	96
V Penyata Akaun Hasil Disatukan	97
VI Nota Kepada Penyata Kewangan	98

KATA PENDAHULUAN

1. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit Penyata Kewangan dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Duli Yang Maha Mulia Sultan Selangor. Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan menitahkan supaya Laporan itu dibentangkan di Parlimen, manakala Duli Yang Maha Mulia Sultan Selangor menitahkan untuk dibentangkan di Dewan Negeri Selangor. Bagi memenuhi tanggungjawab ini, Jabatan Audit Negara telah menjalankan dua kaedah pengauditan seperti berikut:

1.1 Pengauditan Penyata Kewangan - Pengauditan ini bertujuan untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun berkenaan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Jabatan Audit Negara juga membuat analisis terhadap penyata kewangan sama ada kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri sangat baik, baik, memuaskan dan tidak memuaskan.

1.2 Pelaksanaan Sistem Penarafan Berdasarkan Indeks Akauntabiliti Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi - Mulai tahun 2007, Jabatan Audit Negara telah memperkenalkan Indeks Akauntabiliti (AI) bertujuan untuk membuat penilaian secara objektif terhadap pengauditan pengurusan kewangan Jabatan dan Agensi Kerajaan Negeri bagi mengukur dan menambah baik kawalan pengurusan kewangannya. AI diberi berdasarkan kepada tahap pematuhan terhadap peraturan-peraturan kewangan berhubung dengan kawalan pengurusan, terimaan, perbelanjaan, kumpulan wang amanah/akaun amanah/deposit, aset, pinjaman, pelaburan dan penyediaan Penyata Kewangan. Dengan pelaksanaan AI ini boleh membantu mewujudkan budaya kerja berasaskan amalan terbaik. Selain itu, budaya "**membetulkan yang biasa dan membiasakan yang betul**" bukan sahaja dapat mempertingkatkan kecemerlangan pengurusan kewangan Jabatan malah aspek integriti, keutuhan dan akauntabiliti yang ditekankan oleh Kerajaan akan dapat dicapai.

2. Laporan saya mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2009 disediakan hasil daripada pengauditan yang dijalankan di beberapa Jabatan/Agensi Negeri sepanjang tahun 2009. Bagi tujuan pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2009, pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen yang berkaitan dengan pembayaran dan terimaan telah dijalankan di Pejabat Perbendaharaan Negeri.

3. Laporan ini disediakan dalam enam Bahagian seperti berikut:

- Bahagian I** : Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2009
- Bahagian II** : Analisis Kewangan Kerajaan Negeri
- Bahagian III** : Rancangan Pembangunan Kerajaan Negeri
- Bahagian IV** : Pencapaian Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri
- Bahagian V** : Penyerahan, Pengesahan, Pembentangan Penyata Kewangan Dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri
- Bahagian VI** : Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Dan Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri

4. Di samping memenuhi kehendak perundangan, saya berharap Laporan ini dapat dijadikan sebagai salah satu asas untuk memperbaiki segala kelemahan, usaha penambahbaikan dan meningkatkan akauntabiliti serta integriti dalam pengurusan wang awam. Ini penting untuk menjamin setiap Ringgit Malaysia yang dipungut dan dibelanjakan akan dapat menyumbang kepada pembangunan dan kesejahteraan hidup rakyat.

5. Pada pendapat saya, prestasi kewangan Kerajaan Negeri dan tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri boleh ditingkatkan sekiranya semua pihak yang terlibat mempunyai lima perkara yang diringkaskan sebagai **SIKAP** iaitu:

- a) **SUPERVISION** – Penyeliaan yang rapi diberi kepada kerja yang diserahkan kepada pegawai bawahan. Ketua Jabatan perlu memastikan garis panduan yang jelas dan terperinci disediakan sebagai rujukan oleh penjawat awam untuk menjalankan tugas mereka. Penjawat awam perlu melaporkan kemajuan kerja mereka secara berkala.
- b) **INTEREST** – Setiap penjawat awam perlu melaksanakan tugas mereka dengan penuh minat, dedikasi dan tidak ada sikap sambil lewa.
- c) **KNOWLEDGE** – Setiap penjawat awam mempunyai pengetahuan yang cukup dalam bidang tugas masing-masing. Bagi tujuan ini, program latihan yang berterusan perlu dilaksanakan.
- d) **ATTITUDE** – Setiap penjawat awam melaksanakan tugas masing-masing dengan penuh tanggungjawab, jujur dan amanah.
- e) **PROCEDURE** – Prosedur kerja yang lengkap dan jelas diwujudkan serta dipatuhi.

6. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Jabatan/Agensi Negeri yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara

Malaysia

Putrajaya

31 Mei 2010

INTISARI LAPORAN

BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI SELANGOR BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2009

1. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor menunjukkan gambaran yang benar dan saksama terhadap kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun berakhir 31 Disember 2009. Semua butiran dalam Lembaran Imbangan dan Penyata Akaun Memorandum telah disertakan dengan dokumen sokongan yang mencukupi.

BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

2. Kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Selangor pada tahun 2009 adalah memuaskan. Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan Negeri menurun sejumlah RM104.69 juta atau 7.3% kepada RM1,319.97 juta pada tahun 2009 berbanding RM1,424.66 juta pada tahun 2008. Hasil Kerajaan Negeri yang berjumlah RM1,763.86 juta meningkat sejumlah RM247.52 juta atau 16.3% berbanding tahun 2008 yang berjumlah RM1,516.34 juta. Bagaimanapun, perbelanjaan mengurus yang dilakukan turut meningkat sejumlah RM362.58 juta atau 24.7% menjadi RM1,829.82 juta pada tahun 2009 berbanding RM1,467.24 juta pada tahun 2008. Kerajaan Negeri berjaya menambah hasil dan mengurangkan tunggakan hasil negeri pada tahun 2009. Kecairan tunai Kerajaan Negeri adalah baik dan berupaya untuk menampung tanggungan semasa. Bagaimanapun, pulangan atas pelaburan jangka panjang yang dilakukan adalah tidak memuaskan apabila Kerajaan Negeri Selangor mendapat pulangan dividen yang sangat rendah dalam tempoh lima tahun iaitu tahun 2005 hingga 2009. Usaha-usaha memperkukuhkan ekonomi, menambah hasil dan belanja berhemat tanpa menjejaskan kualiti perkhidmatan, sistem penyampaian awam dan sumbangan kepada rakyat dapat membantu mempertingkatkan lagi kedudukan kewangan Kerajaan Negeri.

BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

3. Prestasi pencapaian pelaksanaan RMKe-9 sehingga akhir tahun 2009 adalah baik iaitu sebanyak 908 projek atau 74.2% daripada 1,224 projek yang dirancang telah dapat dilaksanakan. Prestasi perbelanjaan pembangunan RMKe-9 sehingga tahun 2009 adalah 77.5% dan bagi tempoh empat tahun iaitu tahun 2006 hingga 2009, sebanyak 92.2% peruntukan pembangunan telah dibelanjakan.

BAHAGIAN IV - PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI NEGERI

4. Secara umumnya, prestasi pengurusan kewangan di satu Agensi Negeri iaitu Majlis Agama Islam Selangor adalah pada tahap sangat baik, 14 Jabatan/Agensi Negeri adalah pada tahap baik dan satu Agensi Negeri pada tahap memuaskan. Manakala pada tahun 2008, satu Agensi Negeri yang diaudit adalah pada tahap sangat baik dan 13 Jabatan/Agensi pada tahap baik. Jabatan dan Agensi Kerajaan Negeri boleh mempertingkatkan pengurusan kewangan ke tahap yang lebih baik jika langkah-langkah penambahbaikan dijalankan oleh Jabatan/Agensi seperti mengadakan program latihan/kursus yang berterusan kepada pegawai yang terlibat dalam pengurusan kewangan agar mereka dapat meningkatkan pengetahuan dan kompetensi dalam melaksanakan tugas.

BAHAGIAN V - PENYERAHAN, PENGESAHAN DAN PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

5. Pada tahun 2009, penyerahan Penyata Kewangan Agensi Kerajaan Negeri Selangor adalah baik. Kesemua Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan telah dapat menyerahkan Penyata Kewangan tahun 2008 masing-masing untuk diaudit. Manakala setakat 31 Mei 2010, sebanyak 18 daripada 25 Penyata Kewangan Agensi Kerajaan Negeri tahun 2009 telah diserahkan untuk pengesahan. Sebanyak 25 Penyata Kewangan tahun 2008 telah dikeluarkan Sijil Audit iaitu 17 Penyata Kewangan telah diberi Sijil Tanpa Teguran dan lapan penyata kewangan diberi Sijil Berteguran berbanding dengan Penyata Kewangan tahun 2007, di mana sebanyak 23 Penyata Kewangan telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran dan dua Sijil Audit Berteguran. Sehingga 31 Mei 2010, Laporan Ketua Audit Negara mengenai semua Penyata Kewangan bagi tahun 2008 yang perlu dibentang di Dewan Negeri Selangor telah dibentangkan pada bulan November 2009 dan April 2010.

BAHAGIAN VI - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

6. Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Selangor Tahun 2008 telah dibentangkan di Dewan Negeri Selangor pada 9 November 2009. Pada tahun 2009, Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri Selangor telah bersidang sebanyak dua kali untuk membincangkan Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Tahun 2007.

BAHAGIAN I

**PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI SELANGOR
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2009**

BAHAGIAN I

PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI SELANGOR BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2009

1. PENDAHULUAN

1.1 Seksyen 16(1) Akta Acara Kewangan, 1957 menghendaki Pihak Berkuasa Kewangan Negeri menyediakan Penyata Kewangan secepat mungkin selepas penutupan akaun bagi tahun berkenaan. Penyata tersebut hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara dalam tempoh tujuh bulan selepas berakhirnya tahun kewangan berkenaan untuk diaudit seperti diperuntukkan di bawah Seksyen 9 Akta Audit, 1957.

1.2 Selaras dengan peruntukan undang-undang tersebut, Pegawai Kewangan Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun berakhir 31 Disember 2009 kepada Jabatan Audit Negara pada **2 Mac 2010**. Penyata tersebut melaporkan semua urusan niaga kewangan asas tunai bagi tahun 2009 berkaitan dengan sumber dan penggunaan wang awam. Penyata tersebut mengandungi Lembaran Imbangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Akaun Awam.

1.2.1 Lembaran Imbangan menunjukkan jumlah wang tunai dan pelaburan yang dipegang bagi ketiga-tiga Akaun Kumpulan Wang Disatukan iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Amanah Disatukan dan Akaun Pinjaman Disatukan. Selaras dengan asas perakaunan tunai ubahsuai yang diguna pakai oleh Kerajaan Negeri, hanya pelaburan yang dipegang bagi maksud amanah tertentu dilaporkan dalam Lembaran Imbangan. Manakala pelaburan lain dilaporkan dalam Penyata Akaun Memorandum.

1.2.2 Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai menunjukkan penerimaan dan bayaran bagi tahun 2009. Penerimaan adalah terdiri daripada hasil, pinjaman, penerimaan modal dan penerimaan lain seperti amanah dan deposit. Pembayaran pula adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus, pembangunan, modal dan bayaran balik pinjaman.

1.2.3 Penyata Akaun Memorandum adalah akaun yang menunjukkan kedudukan aset dan tanggungan Kerajaan Negeri. Aset Kerajaan Negeri merangkumi Pinjaman Boleh Dituntut, Pelaburan dan Tunggakan Hasil Negeri. Manakala tanggungan Kerajaan Negeri pula terdiri daripada Hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan.

2. OBJEKTIF DAN KAEDAH PENGAUDITAN

2.1 Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2009 adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

2.2 Pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen dijalankan secara berterusan sepanjang tahun 2009. Teguran Audit mengenainya telah dibangkitkan dengan pihak Perbendaharaan Negeri dan Jabatan-jabatan Negeri melalui pemerhatian Audit sebaik sahaja pengauditan selesai dijalankan.

3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI SELANGOR BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2009

Pengauditan Penyata Kewangan telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan. Akta dan piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan bagi mendapat kepastian yang munasabah sama ada Penyata Kewangan adalah bebas daripada kesilapan dan ketinggalan yang ketara. Pengauditan itu termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan penzahiran yang mencukupi dalam penyampaian Penyata Kewangan. Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun 2009 adalah selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan. **Pada pendapat Audit, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor pada keseluruhannya menunjukkan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2009 dan rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.** Sijil Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disertakan bersama dengan Lembaran Imbangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Akaun Memorandum, Penyata Akaun Hasil Disatukan dan Nota Kepada Penyata Kewangan adalah seperti di **Lampiran I** hingga **Lampiran VI**.

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

4. PRESTASI KEWANGAN

Jabatan Audit Negara membuat analisis terhadap data kewangan bagi menilai tahap prestasi kewangan di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2009. Analisis berkaitan meliputi Penyata Wang Tunai, Penyata Pelaburan, Penyata Hasil Disatukan, Penyata Akaun Pinjaman Disatukan, Penyata Akaun Amanah Disatukan dan Penyata Akaun Memorandum.

4.1 KEDUDUKAN KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

4.1.1 Mengikut Lembaran Imbangan, jumlah Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2009 adalah RM1,319.97 juta. Jumlah tersebut terdiri daripada aset berbentuk wang tunai RM617.20 juta dan pelaburan sejumlah RM702.77 juta. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Negeri Selangor bagi tahun 2009 berbanding tahun 2008 adalah seperti di **Jadual 4.1**.

Jadual 4.1
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2008 Dan 2009

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Hasil Disatukan	673.97	608.01	(65.96)	(9.8)
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	0	0	0	0
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	750.69	711.96	(38.73)	(5.2)
	i) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	494.63	447.32	(47.31)	(9.6)
	a) Kumpulan Wang Pembangunan	124.96	123.63	(1.33)	(1.1)
	b) Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan	8.45	4.08	(4.37)	(51.7)
	c) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	360.18	318.48	(41.70)	(11.6)
	d) Kumpulan Wang Pembangunan Hutan	1.04	1.13	0.09	8.7
	ii) Kumpulan Wang Amanah Awam	155.88	145.45	(10.43)	(6.7)
	iii) Akaun Wang Deposit	100.18	119.19	19.01	18.9
	Jumlah	1,424.66	1,319.97	(104.69)	(7.3)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

4.1.2 Analisis Audit mendapati Kumpulan Wang Disatukan menurun sejumlah RM104.69 juta atau 7.3% kepada RM1,319.97 juta pada tahun 2009 berbanding RM1,424.66 juta pada tahun 2008. Penurunan ini disebabkan oleh penurunan Akaun Hasil Disatukan sejumlah RM65.96 juta atau 9.8% dan penurunan Akaun Amanah Disatukan sejumlah RM38.73 juta atau 5.2%.

4.1.3 Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan bagi tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 4.2** dan **Carta 4.1**.

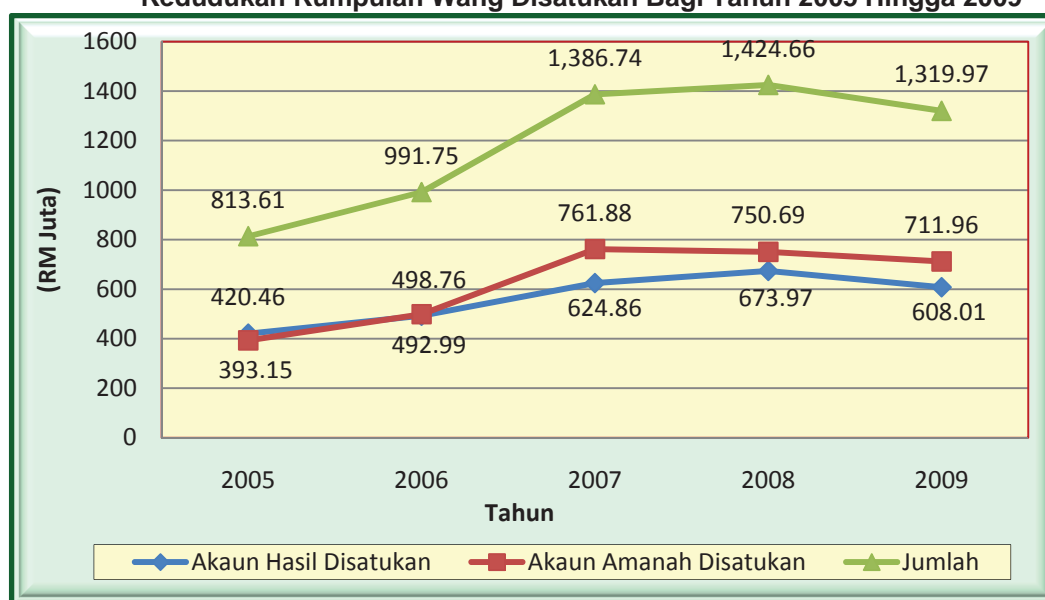
Jadual 4.2
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Bil.	Butiran	Tahun				
		2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
1.	Akaun Hasil Disatukan	420.46	492.99	624.86	673.97	608.01
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	0	0	0	0	0
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	393.15	498.76	761.88	750.69	711.96
	i) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	49.03	155.21	443.77	494.63	447.32
	a) Kumpulan Wang Pembangunan	33.77	167.79	108.66	124.96	123.63
	b) Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan	13.07	16.49	17.98	8.45	4.08
	c) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	3.71	(28.11)	317.28	360.18	318.48
	d) Kumpulan Wang Pembangunan Hutan	(1.52)	(0.96)	(0.15)	1.04	1.13
	ii) Kumpulan Wang Amanah Awam	70.44	141.20	188.36	155.88	145.45
	iii) Akaun Wang Deposit	82.42	87.99	129.75	100.18	119.19
	iv) Akaun Kena Bayar	191.26	114.36	*	*	*
	Jumlah	813.61	991.75	1,386.74	1,424.66	1,319.97

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Nota: * Baki Akaun Kena Bayar Bagi Tahun 2007 Hingga 2009 Diambil Kira Di Bawah Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Carta 4.1
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

4.1.4 Analisis Audit mendapati Kumpulan Wang Disatukan menunjukkan trend meningkat sejumlah RM611.05 juta atau 75.1% daripada RM813.61 juta pada tahun 2005 kepada RM1,424.66 juta pada tahun 2008. Bagaimanapun, pada tahun 2009, Kumpulan Wang

Disatukan menurun sejumlah RM104.69 juta atau 7.3% kepada RM1,319.97 juta pada tahun 2009 berbanding RM1,424.66 juta pada tahun 2008. Trend ini adalah selari dengan trend peningkatan Akaun Hasil Disatukan yang meningkat sejumlah RM253.51 juta atau 60.3% daripada RM420.46 juta pada tahun 2005 kepada RM673.97 juta pada tahun 2008 sebelum menurun kepada RM608.01 juta iaitu sejumlah RM65.96 juta atau 9.8% pada tahun 2009. Manakala baki Akaun Amanah Disatukan menunjukkan trend meningkat sejumlah RM368.73 juta atau 93.8% daripada sejumlah RM393.15 juta pada tahun 2005 menjadi RM761.88 juta pada tahun 2007 sebelum menurun sejumlah RM49.92 juta atau 6.6% menjadi RM711.96 juta pada tahun 2009.

4.1.5 Analisis Nisbah Semasa adalah untuk mengukur kedudukan kecairan tunai Kerajaan Negeri dalam membiayai jumlah Tanggungan Semasa. Jumlah Aset Semasa terdiri daripada kesemua jumlah wang tunai di dalam Penyata Wang Tunai dan jumlah pelaburan yang terdapat di dalam Penyata Pelaburan. Manakala jumlah Tanggungan Semasa pula terdiri daripada jumlah Akaun Kena Bayar tahun 2009, jumlah deposit dan jumlah tunggakan bayaran balik pinjaman kepada Kerajaan Persekutuan. Sekiranya nisbah yang dihasilkan melebihi dari satu, ia menunjukkan tanda yang positif dari segi kedudukan kecairan tunai sesebuah Kerajaan Negeri. Analisis Nisbah Semasa pada tahun 2009 mendapati Nisbah Semasa Kerajaan Negeri Selangor adalah pada kadar 1.2:1. Ini menunjukkan kecairan tunai Kerajaan Negeri Selangor adalah baik kerana berupaya untuk menampung tanggungan semasa. Bagaimanapun, nisbah ini menyusut sebanyak 0.2 iaitu daripada nisbah 1.4:1 pada tahun 2008 menjadi 1.2:1 pada tahun 2009.

4.2 WANG TUNAI

4.2.1 Wang Tunai merupakan sebahagian daripada komponen yang ditunjukkan dalam Lembaran Imbangan sebagai aset Kerajaan Negeri yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan. Wang Tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan. Wang Tunai Dalam Bank terdiri daripada Akaun Semasa dan Deposit Dalam Negeri. Wang Tunai Dalam Perjalanan ialah Wang Tunai yang belum dibankkan dan Wang Tunai Dalam Bank belum diambil kira dalam Buku Tunai. Wang Tunai Dalam Tangan pula terdiri daripada Panjar Wang Runcit dan Panjar Khas Skim Mesra Usia Emas. Kedudukan Baki Wang Tunai bagi tahun 2008 dan 2009 adalah seperti di **Jadual 4.3**.

Jadual 4.3
Kedudukan Baki Wang Tunai Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	725.98	611.90	(114.08)	(15.7)
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	6.31	2.30	(4.01)	(63.5)
3.	Wang Tunai Dalam Tangan	1.35	3.00	1.65	122.2
Jumlah		733.64	617.20	(116.44)	(15.9)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

4.2.2 Analisis Audit menunjukkan penurunan baki Wang Tunai berjumlah RM116.44 juta atau 15.9% menjadi RM617.20 juta pada tahun 2009 berbanding RM733.64 juta pada tahun 2008. Penurunan ini disebabkan baki Wang Tunai Dalam Perjalanan dan baki Wang Tunai Dalam Bank masing-masing menurun sejumlah RM4.01 juta atau 63.5% dan RM114.08 juta atau 15.7% menjadi RM2.30 juta dan RM611.90 juta pada tahun 2009 berbanding RM6.31 juta dan RM725.98 juta pada tahun 2008. Manakala Wang Tunai Dalam Tangan mencatatkan peningkatan sejumlah RM1.65 juta atau 1.2 kali ganda menjadi RM3 juta pada tahun 2009 berbanding RM1.35 juta pada tahun 2008. Pada keseluruhannya, penurunan baki Wang Tunai pada akhir tahun 2009 adalah disebabkan jumlah pembayaran iaitu RM2,872.30 juta adalah lebih tinggi berbanding penerimaan berjumlah RM2,755.86 juta iaitu defisit sejumlah RM116.44 juta. Ini adalah antaranya untuk membiayai perbelanjaan mengurus yang meningkat sebanyak 24.7% pada tahun 2009 berbanding tahun 2008.

4.2.3 Baki Wang Tunai bagi tahun 2005 hingga tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 4.4**.

Jadual 4.4
Baki Wang Tunai Bagi Tahun 2005 Hingga Tahun 2009

Bil.	Butiran	Tahun				
		2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	415.21	565.47	738.05	725.98	611.90
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	0.38	5.02	38.34	6.31	2.30
3.	Wang Tunai Dalam Tangan	0.04	0.05	0.05	1.35	3.00
Jumlah		415.63	570.54	776.44	733.64	617.20

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

4.2.4 Analisis Audit mendapati baki Wang Tunai meningkat sejumlah RM360.81 juta atau 86.8% menjadi RM776.44 juta pada tahun 2007 berbanding RM415.63 juta pada tahun 2005. Baki Wang Tunai menurun semula sejumlah RM159.24 juta atau 20.5% menjadi RM617.20 juta pada tahun 2009 berbanding RM776.44 juta pada tahun 2007. Trend penurunan ini adalah disebabkan penurunan sejumlah RM126.15 juta atau 17.1% bagi baki Wang Tunai Dalam Bank daripada sejumlah RM738.05 juta pada tahun 2007 menjadi RM611.90 juta pada tahun 2009.

4.2.5 Urus niaga tertunggak dalam Penyata Penyesuaian Bank melebihi enam bulan sehingga tujuh tahun berjumlah RM977.70 juta tidak dapat dipadankan dalam akaun. Ini memberi impak kepada baki Wang Tunai di bank sama ada jumlah tersebut terlebih atau terkurang dinyatakan. Bagaimanapun, **pihak Perbendaharaan Negeri telah mewujudkan Jawatankuasa Pasukan Petugas pada bulan Mei 2010 untuk menangani masalah ini. Sehingga bulan Mei 2010 sejumlah RM692.59 juta telah dapat diselaraskan. Sejumlah RM285.11 juta akan disemak oleh pihak Perbendaharaan Negeri dari semasa ke semasa sebelum pelarasan dibuat.**

4.3 PELABURAN

4.3.1 Seksyen 8 Akta Acara Kewangan, 1957 menyatakan Kerajaan Negeri boleh membuat pelaburan di bank, institusi kewangan dan syarikat sekiranya mempunyai lebih wang. Pelaburan yang dibuat melalui wang lebih Akaun Kumpulan Wang Hasil Disatukan ditunjukkan di Lembaran Imbangan. Manakala pelaburan melalui peruntukan Perbelanjaan Mengurus ditunjukkan di Penyata Akaun Memorandum. Pada akhir tahun 2009, pelaburan Kerajaan Negeri dalam Lembaran Imbangan berjumlah RM702.77 juta berbanding RM691.02 juta pada tahun 2008 iaitu peningkatan sejumlah RM11.75 juta atau 1.7%. Kedudukan pelaburan Kerajaan Negeri bagi tahun 2008 dan 2009 adalah seperti di **Jadual 4.5**.

Jadual 4.5
Kedudukan Pelaburan Kerajaan Negeri Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Bil.	Kategori	Tahun		Peningkatan	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Pelaburan Kumpulan Wang Amanah					
1.	Tabung Warisan	219.95	231.70	11.75	5.3
2.	Tabung Pinjaman Perumahan Ehsan	100.00	100.00	0	0
3.	Jaminan Bank Pertanian Malaysia	20.57	20.57	0	0
	Jumlah Pelaburan Kumpulan Wang Amanah	340.52	352.27	11.75	3.5
Pelaburan Am					
4.	Saham	260.50	260.50	0	0
5.	Deposit Dalam Negeri	90.00	90.00	0	0
	Jumlah Pelaburan Am	350.50	350.50	0	0
	Jumlah	691.02	702.77	11.75	1.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

4.3.2 Analisis perbandingan kedudukan pelaburan bagi tahun 2009 dan tahun 2008 menunjukkan peningkatan jumlah pelaburan pada tahun 2009 sejumlah RM11.75 juta atau 1.7%. Peningkatan ini disebabkan oleh peningkatan pelaburan Kumpulan Wang Amanah iaitu sejumlah RM11.75 juta atau 5.3% dalam pelaburan Tabung Warisan.

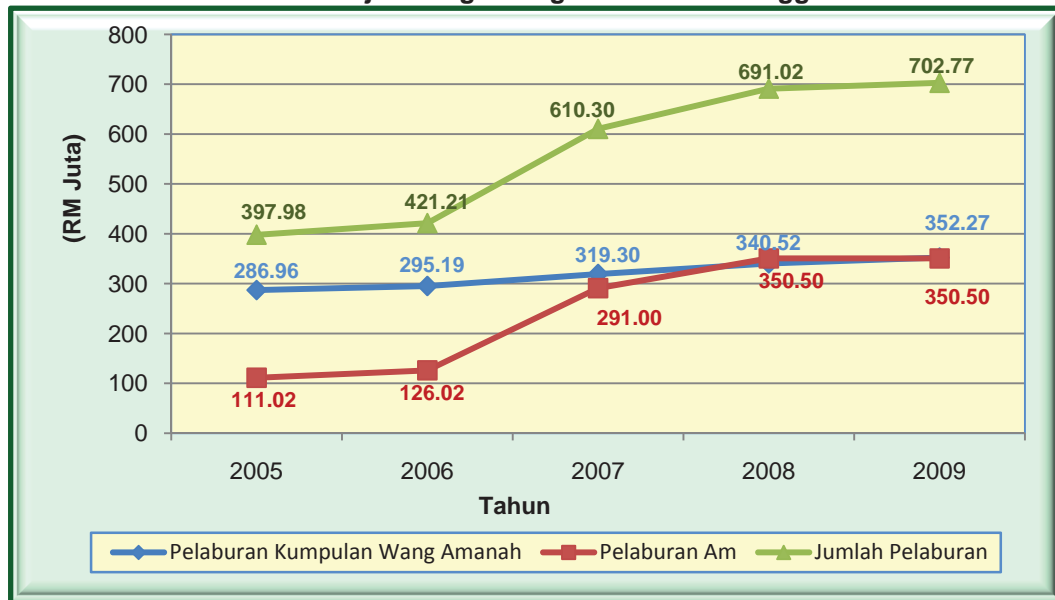
4.3.3 Baki pelaburan Kerajaan Negeri bagi tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 4.6** dan **Carta 4.2**.

Jadual 4.6
Baki Pelaburan Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Bil.	Butiran	Tahun				
		2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
1.	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah	286.96	295.19	319.30	340.52	352.27
2.	Pelaburan Am	111.02	126.02	291.00	350.50	350.50
	Jumlah Pelaburan	397.98	421.21	610.30	691.02	702.77

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Carta 4.2
Baki Pelaburan Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

4.3.4 Analisis trend mendapati jumlah pelaburan meningkat setiap tahun sejak tahun 2005. Bagaimanapun, pada tahun 2009, peningkatan hanya pada Pelaburan Kumpulan Wang Amanah dan tiada peningkatan bagi Pelaburan Am. Ini disebabkan urusan anak syarikat telah diletakkan di bawah pengurusan Menteri Besar Selangor (Pemerbadanan) atau *Menteri Besar Selangor Incorporated* (MBI).

4.3.5 Selain itu, pelaburan di **Petronas Dagangan Berhad** dan **Malaysia Airport Berhad** berjumlah RM15.05 juta yang telah dijual oleh **Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor (PSKS)** pada tahun 2005 masih dikekalkan dalam baki pelaburan saham tahun 2009 kerana PSKS masih belum dapat menyelesaikan hasil penjualan pelaburan tersebut kepada Kerajaan Negeri. Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (MMKN) yang bersidang pada bulan Februari 2010 bersetuju supaya nilai pelaburan tersebut dilaraskan menjadi pinjaman boleh dituntut daripada PSKS untuk dibayar dalam tempoh lima tahun dari tarikh perjanjian pinjaman ditandatangani.

4.3.6 Analisis perbandingan antara pelaburan dengan penerimaan dividen dari semua pelaburan dilaksanakan untuk tempoh lima tahun kebelakangan iaitu daripada tahun 2005 hingga 2009 bagi mengukur sejauh mana pelaburan Kerajaan Negeri memberi pulangan dividen bagi meningkatkan hasil Kerajaan Negeri. Analisis Audit mendapati pelaburan saham dan dividen yang diterima pada tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 4.7**.

Jadual 4.7
Pelaburan Saham Dan Dividen Yang Diterima Bagi
Tahun 2005 Hingga 2009

Tahun	Pelaburan			Dividen Diterima
	Penyata Memorandum (RM Juta)	Pelaburan Am (RM Juta)	Jumlah (RM Juta)	Jumlah (RM)
2005	211.55	112.02	323.57	0
2006	211.56	126.02	337.58	0
2007	141.48	201.00	342.48	7,300
2008	130.10	260.50	390.60	7,300
2009	130.10	260.50	390.60	0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

4.3.7 Analisis Audit mendapati daripada pelaburan tersebut, Kerajaan Negeri telah menerima pulangan dividen kurang daripada 0.002% iaitu berjumlah RM14,600 pada tahun 2007 dan 2008. Kadar pulangan dividen ini adalah sangat rendah dan sangat tidak memuaskan.

4.3.8 Dividen yang dibayar oleh Permodalan Negeri Selangor Berhad (PNSB) bagi tahun 1999 hingga 2007 berjumlah RM6.54 juta serta dividen yang dibayar oleh Perbadanan Nasional Berhad (PNS) pada tahun 2009 berjumlah RM11,100 belum dipindahkan lagi ke dalam Akaun Hasil Disatukan. Bayaran dividen tersebut telah diterima oleh MBI selaku pemegang amanah kepada pelaburan Kerajaan Negeri Selangor. Mengikut pihak Perbendaharaan Negeri, **pada bulan Februari 2010 MMKN telah meluluskan pemberian sebanyak 10% iaitu RM0.65 juta daripada jumlah dividen PNSB kepada MBI. Bakinya RM5.89 juta diakaunkan dalam Akaun Amanah Pakej Rangsangan Ekonomi Selangor. Pada bulan Mac 2010, MBI telah membayar 50% daripada baki dividen tersebut berjumlah RM2.94 juta kepada Kerajaan Negeri.**

4.3.9 Lima pelaburan iaitu PNSB, Kumpulan Darul Ehsan Berhad, Pendidikan Industri Yayasan Selangor, SSIC Berhad dan Rashid Hussain Asset Management Sdn. Bhd. pada kos pelaburan RM315.25 juta tidak membayar dividen pada tahun 2009. Ini tidak termasuk pelaburan yang baru diperolehi pada tahun 2008 iaitu Kumpulan Semesta Sdn. Bhd., Bukit Beruntung Golf Club, Rangkaian Mesra Sdn. Bhd. dan Tourism Selangor Sdn. Bhd. serta pelaburan di Petronas Dagangan Berhad dan Malaysia Airport Berhad sebanyak RM15.05 juta yang telah dijual oleh Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor pada tahun 2005.

4.4 AKAUN HASIL DISATUKAN

Akaun Hasil Disatukan mengakaunkan semua urusan niaga penerimaan hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 97 dan Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a), Akta Acara Kewangan 1957. Kerajaan Negeri telah mengakhiri tahun kewangan 2009 dengan defisit berjumlah RM65.96 juta. Defisit ini berpunca daripada Perbelanjaan Mengurus berjumlah RM1,829.83 juta melebihi

kutipan hasil Kerajaan Negeri yang berjumlah RM1,763.86 juta. Kedudukan Akaun Hasil Disatukan adalah seperti berikut:

4.4.1 Hasil

Kerajaan Negeri memungut tiga jenis hasil yang terdiri daripada Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Pada keseluruhannya, hasil yang dikutip oleh Kerajaan Negeri pada tahun 2009 adalah berjumlah RM1,763.86 juta iaitu meningkat sejumlah RM247.52 juta atau 16.3% berbanding tahun 2008 berjumlah RM1,516.34 juta seperti di **Jadual 4.8**.

Jadual 4.8
Pungutan Hasil Negeri Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Bil.	Jenis Hasil	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	495.83	471.56	(24.27)	(4.9)
2.	Hasil Bukan Cukai	676.94	471.15	(205.79)	(30.4)
3.	Terimaan Bukan Hasil	343.57	821.15	477.58	139.0
Jumlah		1,516.34	1,763.86	247.52	16.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Peningkatan dan penurunan hasil yang ketara pada tahun 2009 berbanding tahun 2008 adalah seperti di **Jadual 4.9**.

Jadual 4.9
Peningkatan/Penurunan Hasil Yang Ketara Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan) (RM Juta)	Peningkatan/ (Penurunan) (%)	Punca Peningkatan/(Penurunan)
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)			
Terimaan Bukan Hasil						
1.	Terimaan Daripada Syarikat-syarikat Berkaitan Kerajaan	0.00	391.99	391.99	100.0	Jualan hutang oleh Kerajaan Negeri Selangor kepada Selangor Industrial Corporation Sdn. Bhd.(SIC).
2.	Pemberian Jalan Raya/Lorong	150.00	250.00	100.00	66.7	Peningkatan perbelanjaan yang dilaraskan ke Akaun Hasil Disatukan pada tahun 2009 meningkat menjadi RM250 juta selaras dengan peningkatan perbelanjaan penyelenggaraan jalan pada tahun 2009.
Hasil Bukan Cukai						
3.	Premium Geran Tanah	458.93	268.45	(190.48)	(41.5)	Terdapat Pejabat Daerah Dan Tanah yang tidak mengemukakan notis peringatan kepada pemohon yang hampir luput tempoh bayaran.

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan) (RM Juta)	(%)	Punca Peningkatan/(Penurunan)
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)			
4.	Bayaran Perkhidmatan Yang Lain	33.85	23.94	(9.91)	(29.3)	Kutipan berkaitan hasil tanah iaitu lelong, pendaftaran, carian rasmi dan lain-lain bayaran yang menurun dipengaruhi faktor kemelesetan ekonomi negara.
Hasil Cukai						
5.	Tunggakan Cukai Tanah	86.43	68.18	(18.25)	(21.1)	Permasalahan penunggak tegar, projek terbengkalai, syarikat gulung tikar dan permasalahan hak milik.
6.	Royalti Air Mentah	14.61	0.00	(14.61)	(100.0)	Belum menerima bayaran Royalti Air Mentah bagi tahun 2009 kerana Kerajaan Persekutuan masih belum mencapai persetujuan dalam Penstrukturan Semula Industri Air Negeri Selangor.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit menunjukkan peningkatan hasil adalah disebabkan hasil Kerajaan Negeri iaitu Terimaan Bukan Hasil telah meningkat sejumlah RM477.58 juta atau 139% menjadi RM821.15 juta pada tahun 2009 berbanding RM343.57 juta pada tahun 2008. Bagaimanapun, Hasil Cukai dan Hasil Bukan Cukai masing-masing telah mencatatkan penurunan sejumlah RM24.27 juta atau 4.9% dan RM205.79 juta atau 30.4% menjadi RM471.56 juta dan RM471.15 juta pada tahun 2009 berbanding RM495.83 juta dan RM676.94 juta pada tahun 2008.

Terimaan Bukan Hasil mencatatkan kuantum peningkatan paling ketara yang menyumbang kepada peningkatan hasil secara keseluruhan iaitu sejumlah RM477.58 juta menjadi RM821.15 juta pada tahun 2009 berbanding RM343.57 juta pada tahun 2008. Peningkatan yang ketara ini disebabkan pada tahun 2009, Kerajaan Negeri Selangor telah menerima Terimaan Daripada Syarikat-syarikat Berkaitan iaitu sejumlah RM391.99 juta berbanding tiada terimaan pada tahun 2008. Terimaan ini adalah merupakan penjualan hutang syarikat Talam Corporation Bhd. dengan KHSB, UNISEL dan PNSB oleh Kerajaan Negeri kepada Selangor Industrial Corporation Sdn. Bhd. (SIC). Selain itu, Pemberian Jalan Raya/Lorong juga meningkat sejumlah RM100 juta atau 66.7% menjadi RM250 juta pada tahun 2009 berbanding RM150 juta pada tahun 2008.

Analisis Audit menunjukkan Hasil Bukan Cukai mencatatkan penurunan sejumlah RM205.79 juta menjadi RM471.15 juta pada tahun 2009 berbanding sejumlah RM676.94 juta pada tahun 2008. Penurunan ini disebabkan Premium Geran Tanah menurun sejumlah RM190.48 juta atau 41.5% menjadi RM268.45 juta pada tahun 2009 berbanding RM458.93 juta pada

tahun 2008. Selain itu, Bayaran Perkhidmatan Yang Lain juga menurun sejumlah RM9.91 juta atau 29.3% menjadi RM23.94 juta pada tahun 2009 berbanding RM33.85 juta pada tahun 2008.

Analisis Audit menunjukkan Hasil Cukai mencatatkan penurunan sejumlah RM24.27 juta menjadi RM471.56 juta pada tahun 2009 berbanding sejumlah RM495.83 juta pada tahun 2008. Penurunan ini disebabkan kutipan Tunggakan Cukai Tanah menurun sejumlah RM18.25 juta atau 21.1% menjadi RM68.18 juta pada tahun 2009 berbanding RM86.43 juta pada tahun 2008. Selain itu, Royalti Air Mentah turut menurun sejumlah RM14.61 juta atau 100% kerana tiada penerimaan pada tahun 2009 berbanding tahun 2008.

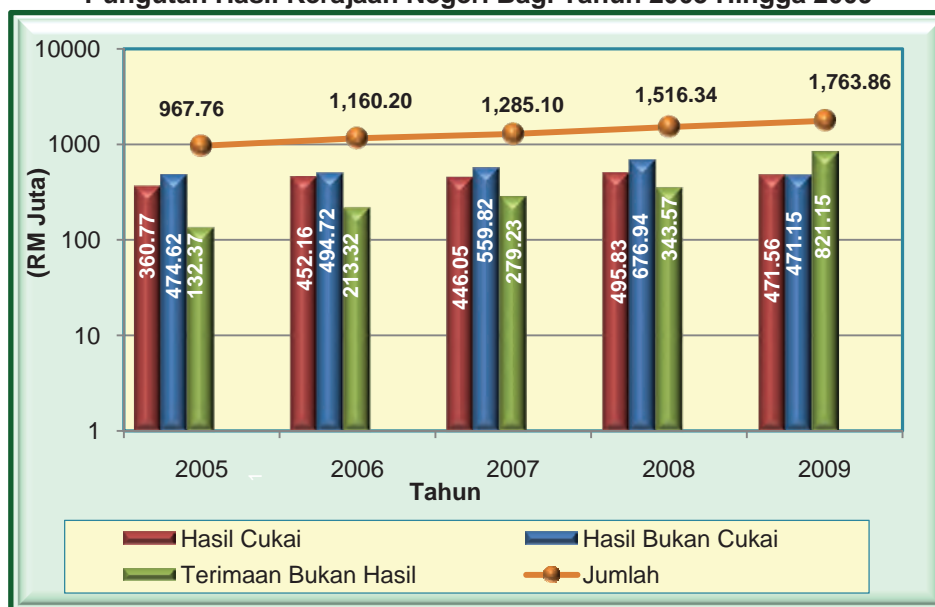
Analisis perbandingan Pungutan Hasil Kerajaan Negeri bagi tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 4.10** dan **Carta 4.3**.

Jadual 4.10
Pungutan Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Bil.	Butiran	Tahun				
		2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
1.	Hasil Cukai	360.77	452.16	446.05	495.83	471.56
2.	Hasil Bukan Cukai	474.62	494.72	559.82	676.94	471.15
3.	Terimaan Bukan Hasil	132.37	213.32	279.23	343.57	821.15
Jumlah		967.76	1,160.20	1,285.10	1,516.34	1,763.86

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Carta 4.3
Pungutan Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis trend mendapati hasil Kerajaan Negeri mencatatkan peningkatan yang berterusan dari tahun 2005 hingga 2009 iaitu RM967.76 juta pada tahun 2005 kepada RM1,763.86 juta pada tahun 2009.

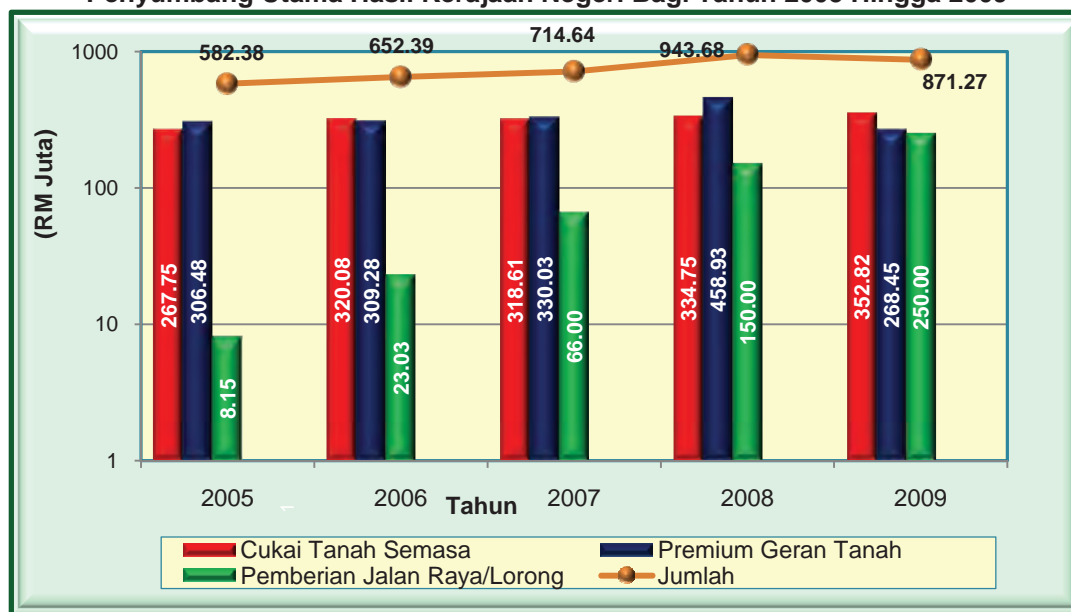
Analisis perbandingan kutipan hasil mengikut penyumbang utama hasil Kerajaan Negeri bagi tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 4.11** dan **Carta 4.4**.

Jadual 4.11
Penyumbang Utama Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Bil.	Butiran	Tahun				
		2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
1.	Cukai Tanah Semasa	267.75	320.08	318.61	334.75	352.82
2.	Premium Geran Tanah	306.48	309.28	330.03	458.93	268.45
3.	Pemberian Jalan Raya/ Lorong	8.15	23.03	66.00	150.00	250.00
Jumlah		582.38	652.39	714.64	943.68	871.27

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Carta 4.4
Penyumbang Utama Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis trend penyumbang utama pungutan hasil mendapati peningkatan pungutan hasil antaranya disebabkan trend peningkatan Pemberian Jalan Raya/Lorong. Pemberian Jalan Raya/Lorong mencatatkan peningkatan sejumlah RM241.85 juta atau 30 kali ganda daripada RM8.15 juta pada tahun 2005 menjadi RM250 juta pada tahun 2009. Manakala Cukai Tanah Semasa mencatatkan trend peningkatan pada tahun 2006 iaitu meningkat sejumlah RM52.33 juta atau 19.5% menjadi RM320.08 juta berbanding RM267.75 juta pada tahun 2005. Pada tahun 2008 dan 2009 butiran hasil ini meningkat semula sejumlah RM16.14 juta dan RM18.07 juta menjadi RM334.75 juta dan RM352.82 juta selepas penurunan sejumlah RM1.47 juta menjadi RM318.61 juta pada tahun 2007.

Premium Geran Tanah juga meningkat pada tahun 2006, 2007 dan 2008 masing-masing sejumlah RM2.80 juta atau 0.9%, RM20.75 juta atau 6.7% dan RM128.90 juta atau 39.1% sebelum menurun semula sejumlah RM190.48 juta atau 41.5% menjadi RM268.45 juta pada tahun 2009.

4.4.2 Perbelanjaan Mengurus

Hasil Kerajaan Negeri merupakan sumber utama yang akan digunakan bagi tujuan Perbelanjaan Mengurus dan Pembangunan. Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada Maksud Tanggungan dan Maksud Bekalan. Bagi Maksud Tanggungan, perbelanjaan dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan termasuk bayaran pencen, ganjaran, pampasan dan perbelanjaan hutang negeri. Manakala Maksud Bekalan adalah seperti emolumen, semua kenaaan kepada peruntukan belanjawan bagi barang-barang dan perkhidmatan serta bayaran pindahan seperti caruman kepada Kumpulan Wang Pembangunan. Maksud Bekalan juga termasuk wang yang diperuntukkan kepada Badan-badan Berkanun dan Pihak Berkuasa Tempatan melalui pemberian/pinjaman yang dianggap sebagai perbelanjaan. Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri pada keseluruhannya meningkat sejumlah RM362.58 juta atau 24.7% iaitu daripada RM1,467.24 juta pada tahun 2008 kepada RM1,829.82 juta pada tahun 2009 seperti di **Jadual 4.12**.

Jadual 4.12
Perbelanjaan Mengurus Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	223.26	242.93	19.67	8.8
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	272.93	291.48	18.55	6.8
3.	Aset	2.84	1.20	(1.64)	(57.7)
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	959.66	1,283.09	323.43	33.7
5.	Perbelanjaan Lain	8.55	11.12	2.57	30.1
Jumlah		1,467.24	1,829.82	362.58	24.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit menunjukkan peningkatan Perbelanjaan Mengurus adalah disebabkan peningkatan bagi maksud perbelanjaan Emolumen, Perkhidmatan Dan Bekalan, Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap dan Perbelanjaan Lain masing-masing meningkat sejumlah RM19.67 juta atau 8.8%, RM18.55 juta atau 6.8%, RM323.43 juta atau 33.7% dan RM2.57 juta atau 30.1% menjadi RM242.93 juta, RM291.48 juta, RM1,283.09 juta dan RM11.12 juta pada tahun 2009 berbanding tahun 2008. Kuantum peningkatan ini adalah lebih tinggi berbanding kuantum penurunan bagi maksud perbelanjaan Aset berjumlah RM1.64 juta.

Peningkatan perbelanjaan yang ketara pada tahun 2009 berbanding 2008 adalah seperti di **Jadual 4.13**.

Jadual 4.13
Peningkatan Perbelanjaan Yang Ketara Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan		Punca Peningkatan
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap						
1.	Pemberian Dalam Negeri	930.74	1,247.49	316.75	34.0	Pemberian Geran kepada MBI berjumlah RM391.99 juta dan tambahan siling Kumpulan Wang Pinjaman sejumlah RM66.46 juta.
2.	Biasiswa, Dermasiswa Dan Bantuan Pelajaran	4.15	8.44	4.29	103.4	Peningkatan bilangan pengambilan pelajar baru untuk diberi penajaan.
Emolumen						
3.	Gaji Dan Upahan	137.49	157.69	20.20	14.7	Kenaikan pangkat, kenaikan gaji biasa serta pengisian jawatan kosong.
4.	Elaun Dan Imbuhan Tetap	54.36	60.78	6.42	11.8	Pembayaran elaun tetap bagi kakitangan kontrak dan kakitangan baru.
Perkhidmatan Dan Bekalan						
5.	Penyelenggaraan Dan Pembaikan Kecil Yang Dibeli	105.03	119.18	14.15	13.5	Penyelenggaraan jalan telah diswastakan dengan anggaran RM35 juta setahun mulai tahun 2009.
6.	Perhubungan Dan Utiliti	23.71	30.43	6.72	28.3	Pembayaran tunggakan bil-bil utiliti.
Jumlah Keseluruhan		1,255.48	1,624.01	368.53	29.3	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Peningkatan ketara Perbelanjaan Mengurus adalah bagi maksud Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap disebabkan peningkatan ketara butiran Pemberian Dalam Negeri serta Biasiswa, Dermasiswa Dan Bantuan Pelajaran masing-masing meningkat sejumlah RM316.75 juta atau 34.0% dan RM4.29 juta atau 103.4% menjadi RM1,247.49 juta dan RM8.44 juta pada tahun 2009 berbanding tahun 2008. Peningkatan butiran perbelanjaan Pemberian Dalam Negeri merupakan penyumbang utama kepada peningkatan ketara maksud perbelanjaan Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap pada tahun 2009. Analisis Audit mendapati antara punca utama peningkatan ketara bagi butiran perbelanjaan Pemberian Dalam Negeri adalah disebabkan oleh pemberian geran kepada MBI bagi pembelian hutang Syarikat Talam Corporation Bhd. daripada Selangor Industrial Corporation (SIC) berjumlah RM391.99 juta serta tambahan siling Kumpulan Wang Pinjaman sejumlah RM66.46 juta.

Peningkatan bagi maksud perbelanjaan Emolumen antaranya adalah disebabkan peningkatan butiran perbelanjaan Gaji Dan Upahan dan Elaun Dan Imbuhan Tetap masing-masing sejumlah RM20.20 juta atau 14.7% dan RM6.42 juta atau 11.8% menjadi RM157.69 juta dan RM60.78 juta pada tahun 2009 berbanding tahun 2008.

Peningkatan bagi maksud perbelanjaan Perkhidmatan Dan Bekalan antaranya disebabkan peningkatan butiran perbelanjaan Penyelenggaraan Dan Pembaikan Kecil Yang Dibeli dan Perhubungan Dan Utiliti masing-masing sejumlah RM14.15 juta atau 13.5% dan RM6.72 juta atau 28.3% menjadi RM119.18 juta dan RM30.43 juta pada tahun 2009 berbanding tahun 2008. Antara punca utama peningkatan butiran perbelanjaan Penyelenggaraan Dan Pembaikan Kecil Yang Dibeli adalah disebabkan Jabatan Kerja Raya Negeri Selangor telah menswastakan kerja-kerja penyelenggaraan jalan kepada Syarikat KPS HCM Sdn. Bhd. dengan anggaran RM35 juta setahun. Bagaimanapun, penswastakan kerja-kerja penyelenggaraan jalan ini telah mengurangkan perbelanjaan bagi butiran Bekalan Bahan Mentah Dan Bahan-bahan Lain Untuk Penyelenggaraan.

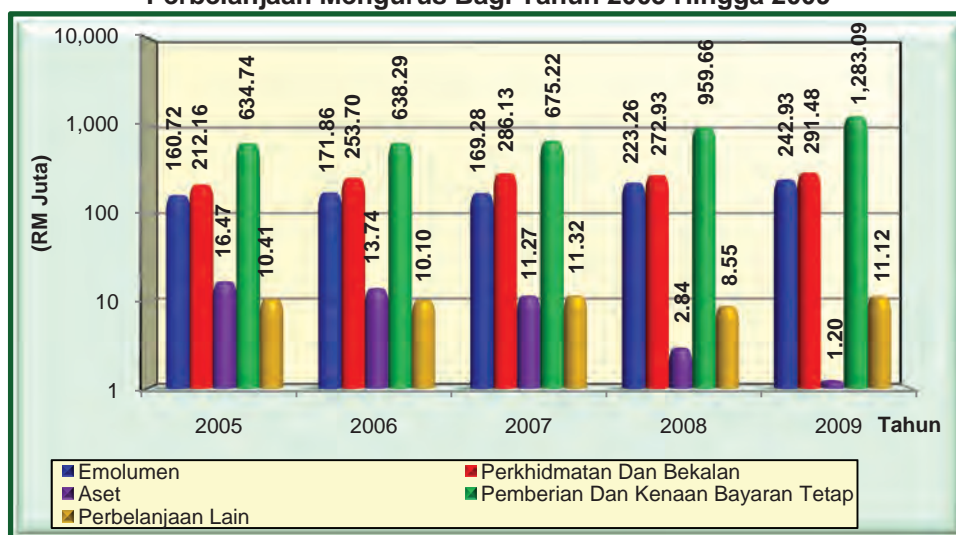
Analisis perbandingan Perbelanjaan Mengurus bagi tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 4.14** dan **Carta 4.5**.

Jadual 4.14
Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Tahun				
		2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
1.	Emolumen	160.72	171.86	169.28	223.26	242.93
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	212.16	253.70	286.13	272.93	291.48
3.	Aset	16.47	13.74	11.27	2.84	1.20
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	634.74	638.29	675.22	959.66	1,283.09
5.	Perbelanjaan Lain	10.41	10.10	11.32	8.55	11.12
Jumlah		1,034.50	1,087.69	1,153.22	1,467.24	1,829.82

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Carta 4.5
Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit mendapati Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri menunjukkan trend peningkatan sejumlah RM53.19 juta atau 5.1%, RM65.53 juta atau 6%, RM314.01 juta atau 27.2% dan RM362.58 juta atau 24.7% masing-masing pada tahun 2006, 2007, 2008 dan 2009. Ini disebabkan antaranya oleh trend peningkatan yang sama bagi maksud perbelanjaan Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap iaitu sejumlah RM3.55 juta atau 0.6%, RM36.93 juta atau 5.8%, RM284.44 juta atau 42.1% dan RM323.43 juta atau 33.7% masing-masing bagi tahun 2006, 2007, 2008 dan 2009.

4.4.3 Prestasi Kewangan Akaun Hasil Disatukan

Analisis terhadap prestasi kewangan Akaun Semasa mengambil kira perbandingan antara hasil dengan perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri bagi tempoh perakaunan semasa dan tahun sebelumnya untuk mengukur lebih atau defisit bagi Akaun Hasil Disatukan. Pada tahun 2009, Akaun Hasil Disatukan Kerajaan Negeri telah mencatatkan penurunan bagi lebih pendapatan sejumlah RM115.06 juta atau 234.3% menjadi defisit berjumlah RM65.96 juta berbanding lebih RM49.10 juta pada tahun 2008. Penurunan ini adalah disebabkan oleh kuantum peningkatan Perbelanjaan Mengurus sejumlah RM362.58 juta atau 24.7% adalah lebih tinggi berbanding kuantum peningkatan hasil sejumlah RM247.52 juta atau 16.3% seperti di **Jadual 4.15**.

Jadual 4.15
Prestasi Kewangan Akaun Hasil Disatukan Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Hasil	1,516.34	1,763.86	247.52	16.3
Perbelanjaan Mengurus	1,467.24	1,829.82	362.58	24.7
Lebih/(Defisit)	49.10	(65.96)	(115.06)	(234.3)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Prestasi hasil berbanding Perbelanjaan Mengurus bagi tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 4.16**.

Jadual 4.16
Prestasi Kewangan Akaun Hasil Disatukan Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Butiran	Tahun				
	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
Hasil	967.76	1,160.20	1,285.10	1,516.34	1,763.86
Perbelanjaan Mengurus	1,034.50	1,087.69	1,153.22	1,467.24	1,829.82
Lebih/(Defisit)	(66.74)	72.51	131.88	49.10	(65.96)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit menunjukkan pada tahun 2005, prestasi kewangan menunjukkan defisit pendapatan sejumlah RM66.74 juta. Mulai tahun 2006, Akaun Hasil Disatukan mencatatkan lebih pendapatan hingga tahun 2008. Pada tahun 2009, prestasi kewangan menunjukkan defisit pendapatan sejumlah RM65.96 juta disebabkan oleh peningkatan perbelanjaan mengurus sejumlah RM362.58 juta lebih tinggi berbanding peningkatan kutipan hasil Kerajaan Negeri sejumlah RM247.52 juta. Bagaimanapun, defisit pendapatan berjumlah

RM65.96 juta tersebut adalah lebih rendah berbanding defisit anggaran pendapatan yang berjumlah RM578.44 juta. Prestasi kewangan Akaun Hasil Disatukan berbanding anggaran peruntukan adalah seperti di **Jadual 4.17**.

Jadual 4.17
Prestasi Kewangan Tahun 2009 Berbanding Anggaran Peruntukan

Butiran	2009	
	Belanjawan (RM Juta)	Sebenar (RM Juta)
Hasil	1,400.00	1,763.86
Perbelanjaan Mengurus	1,978.44	1,829.82
(Defisit)	(578.44)	(65.96)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

4.5 AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

Akaun Pinjaman Disatukan ditubuhkan mengikut kehendak Seksyen 7(b), Akta Acara Kewangan, 1957. Akaun ini digunakan untuk mengakaun semua pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan, bayaran balik pinjaman dan pindahan penerimaan ke Akaun Kumpulan Wang Pembangunan atau Akaun Hasil Disatukan. Pada tahun 2009, Kerajaan Negeri tidak membuat pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan.

4.6 AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan adalah sebahagian daripada Kumpulan Wang Disatukan. Semua penerimaan dan pembayaran wang amanah diakaunkan mengikut kehendak Akta Amanah, Arahan Amanah dan Surat Cara Amanah di bawah Seksyen 9 dan Seksyen 10 Akta Acara Kewangan 1957, undang-undang dan perjanjian. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 99 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7 Akta Acara Kewangan, 1957. Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Deposit. Baki Kumpulan Wang ini pada 31 Disember 2009 adalah berjumlah RM711.96 juta berbanding RM750.69 juta pada akhir tahun 2008 iaitu menurun sejumlah RM38.73 juta atau 5.2%. Kedudukan Akaun Amanah Disatukan pada tahun 2009 berbanding tahun 2008 adalah seperti di **Jadual 4.18**.

Jadual 4.18
Baki Akaun Amanah Disatukan Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	494.63	447.32	(47.31)	(9.6)
2.	Kumpulan Wang Amanah Awam	155.88	145.45	(10.43)	(6.7)
3.	Akaun Wang Deposit	100.18	119.19	19.01	18.9
	Jumlah	750.69	711.96	(38.73)	(5.2)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit menunjukkan baki Kumpulan Wang Amanah Kerajaan dan Kumpulan Wang Amanah Awam masing-masing menurun sejumlah RM47.31 juta atau 9.6% dan RM10.43

juta atau 6.7% menjadi RM447.32 juta dan RM145.45 juta pada tahun 2009 berbanding RM494.63 juta dan RM155.88 juta pada tahun 2008. Kuantum penurunan tersebut berjumlah RM57.74 juta adalah lebih tinggi berbanding kuantum peningkatan sejumlah RM19.01 juta bagi Akaun Wang Deposit. Pada tahun 2009, Akaun Wang Deposit meningkat 18.9% menjadi RM119.19 juta berbanding RM100.18 juta pada tahun 2008. Ini turut menyebabkan penurunan sejumlah RM38.73 juta bagi Akaun Amanah Disatukan pada tahun 2009.

4.6.1 Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ditubuhkan di bawah peruntukan Seksyen 10 Akta Acara Kewangan, 1957 (Disemak 1972) bagi maksud tertentu. Kumpulan Wang Amanah ini adalah kumpulan wang pusingan yang mana pembayaran dari kumpulan wang ini tidak boleh melebihi had peruntukan yang diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri. Kumpulan Wang Amanah ini terdiri daripada Kumpulan Wang Pembangunan, Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan, Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan dan Kumpulan Wang Pembangunan Hutan.

a) Kumpulan Wang Pembangunan

Kumpulan Wang Pembangunan ditubuhkan di bawah Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 (Akta 70) dan diperakaukan dalam Penyata Kumpulan Wang Pembangunan. Sumber kewangan bagi kumpulan wang ini terdiri daripada pindahan daripada Akaun Hasil Disatukan, Pemberian Tahap Pembangunan, Ekonomi Dan Kesejahteraan Hidup dan Sewa Gerai. Analisis perbandingan baki Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun 2008 dan 2009 adalah seperti di **Jadual 4.19**.

Jadual 4.19
Baki Kumpulan Wang Pembangunan Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	108.66	124.96	16.30	15.0
Terimaan	860.57	707.02	(153.55)	(17.8)
Perbelanjaan	844.27	708.35	(135.92)	(16.1)
Lebihan/(Defisit)	16.30	(1.33)	(17.63)	(108.2)
Baki Pada 31 Disember	124.96	123.63	(1.33)	(1.1)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit mendapati pada tahun 2009, penerimaan Kumpulan Wang ini berjumlah RM707.02 juta. Jumlah ini terdiri daripada pindahan Akaun Hasil Disatukan berjumlah RM691 juta, Pemberian Kerajaan Persekutuan berdasarkan Tahap Pembangunan, Infrastruktur Dan Kesejahteraan Hidup berjumlah RM15.96 juta dan sewa gerai berjumlah RM0.06 juta. Manakala Perbelanjaan Pembangunan bagi tahun 2009 adalah berjumlah RM708.35 juta berbanding RM844.28 juta pada tahun 2008 iaitu menurun sejumlah RM135.92 juta atau 16.1%. Pada tahun 2009, Kumpulan Wang ini telah mengalami defisit sejumlah RM1.33 juta berbanding lebihan sejumlah RM16.3 juta pada tahun 2008. Defisit yang berlaku disebabkan penerimaan sejumlah RM707.02 juta

adalah lebih rendah daripada perbelanjaan pembangunan sejumlah RM708.35 juta. Ini menyebabkan baki terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan pada akhir tahun 2009 turut menurun sejumlah RM1.33 juta menjadi RM123.63 juta berbanding RM124.96 juta pada akhir tahun 2008.

Pada tahun 2009, Kerajaan Negeri telah membelanjakan sejumlah RM708.35 juta bagi membiayai pelbagai projek pembangunan. Kedudukan Perbelanjaan Pembangunan bagi tahun 2008 dan 2009 adalah seperti di **Jadual 4.20**.

Jadual 4.20
Perbelanjaan Pembangunan Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Perbelanjaan (Tahun)		Peningkatan/ (Penurunan) Perbelanjaan	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RMJuta)	(%)
1.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	298.76	263.05	(35.71)	(12.0)
2.	Perbendaharaan Negeri (Projek Am)	67.39	6.58	(60.81)	(90.2)
3.	Perbendaharaan Negeri (Pengkomputeran)	0.93	0.99	0.06	6.5
4.	Jabatan Pertanian Negeri	13.99	14.96	0.97	6.9
5.	Jabatan Kerja Raya Negeri	223.51	226.86	3.35	1.5
6.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	68.33	45.11	(23.22)	(34.0)
7.	Jabatan Agama Islam Selangor	97.88	96.98	(0.90)	(0.9)
8.	Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa	1.48	2.54	1.06	71.6
9.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri	4.99	6.30	1.31	26.2
10.	Jabatan Kehakiman Syariah	0.73	0.64	(0.09)	(12.3)
11.	Perbendaharaan Negeri (Luar Jangka)	66.28	44.34	(21.94)	(33.1)
Jumlah		844.27	708.35	(135.92)	(16.1)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit mendapati lima daripada 11 vot mencatatkan peningkatan dan sebanyak enam vot mengalami penurunan Perbelanjaan Pembangunan pada tahun 2009 berbanding tahun 2008. Perbendaharaan Negeri mencatatkan kuantum penurunan perbelanjaan tertinggi iaitu sejumlah RM60.81 juta atau 90.2% menjadi RM6.58 juta pada tahun 2009 berbanding sejumlah RM67.39 juta pada tahun 2008. Antara sebab penurunan ini adalah perbelanjaan bagi tahun 2009 hanya Selangor membekal komputer peribadi, pencetak dan server, kerja-kerja pemasangan lampu, bayaran kerja-kerja pengisian zoo reptilia dan akuarium ikan darat dan pelarasan untuk Akaun Amanah Tabung Pusingan Perumahan sejumlah RM6.58 juta. Sebaliknya pada tahun 2008, perbelanjaan merangkumi tambahan peruntukan Ahli Dewan Undangan Negeri sejumlah RM12.71 juta, peruntukan tambahan kepada Ahli Mesyuarat Kerajaan Negeri sejumlah RM6.21 juta, bayaran interim dan kerja yang telah dijalankan sepanjang 2008 sejumlah RM27.57 juta, pemberian geran kepada sekolah-sekolah Negeri Selangor sejumlah RM4.13 juta dan kerja-kerja membaikpulih rumah pangsa bencana ribut, tebing runtuh, menaiktaraf kualiti hidup rakyat di Selangor, kerja-kerja

membbaikpilih rumah-rumah miskin, bayaran kerja-kerja pengisian zoo reptilia dan akuarium ikan darat dan peruntukan membina pasar yang berjumlah RM16.77 juta.

Menteri Besar Dan SUK mencatatkan penurunan perbelanjaan kedua tertinggi sejumlah RM263.05 juta pada tahun 2009 iaitu turun sebanyak RM35.71 juta berbanding tahun 2008 sejumlah RM298.76 juta iaitu turun sebanyak 12%. Antara sebab penurunan ini adalah pengurangan perbelanjaan terhadap maksud perbelanjaan di bawah kod 26000 iaitu Perbelanjaan Am. Bagi tahun 2009, perbelanjaan di bawah kod Am adalah sebanyak RM3.4 juta. Ia melibatkan perbelanjaan Pelbagai Projek sejumlah RM1.2 juta, Program Pelaburan dan Perindustrian sejumlah RM1.8 juta serta program kebudayaan sejumlah RM0.4 juta. Jumlah ini dilihat menurun sebanyak RM52.3 juta berbanding perbelanjaan bagi kod yang sama pada tahun 2008 kerana sebahagian peruntukan dipindahkan ke program Merakyatkan Ekonomi Selangor yang telah diwujudkan mulai tahun 2009 yang melibatkan perbelanjaan sejumlah RM39.37 juta. Selain itu, perbelanjaan bagi pengambilan balik tanah turut mencatatkan penurunan sebanyak RM22.19 juta, kos perbelanjaan pengambilan balik tanah bagi tahun 2008 adalah RM106.89 juta dan menurun sebanyak 20.8% menjadi RM84.70 juta pada tahun 2009. Perbelanjaan rumah-rumah kediaman Kerajaan turut mencatatkan penurunan sejumlah RM10.91 juta menjadi RM1.13 juta pada tahun 2009 berbanding RM12.03 juta pada tahun 2008.

Jabatan Pengairan Dan Saliran mencatatkan kuantum penurunan perbelanjaan ketiga tertinggi sejumlah RM45.11 juta pada tahun 2009 iaitu menurun sebanyak RM23.22 juta berbanding tahun 2008 sejumlah RM68.33 juta iaitu menurun sebanyak 34%. Antara sebab penurunan adalah projek Rancangan Tebatan Banjir (RTB) yang tidak dapat dijalankan disebabkan terdapat masalah reka bentuk yang perlu dikaji semula. Tiga projek tidak dapat dijalankan pada RMKe-9 iaitu RTB Sg. Bangi Fasa II, RTB Sg. Serai Fasa I dan RTB Sg. Serai Fasa 2 dan RTB Sg. Seputih kerana masalah pengambilan balik tanah yang tidak dapat diselesaikan dan kos yang agak tinggi. Manakala tiga projek selebihnya akan dilaksanakan pada tahun 2010 iaitu Menaiktaraf Sistem Saliran Kawasan Selayang, RTB Bukit Kapar Fasa 2 dan RTB Sg. Sekamat.

Perbelanjaan luar jangka mencatatkan kuantum penurunan keempat tertinggi sejumlah RM44.34 juta bagi tahun 2009 iaitu menurun sebanyak RM21.94 juta berbanding pada tahun 2008 sejumlah RM66.28 juta. Penurunan ini dianggarkan ekor dari penurunan peruntukan bagi tahun 2009 dalam usaha melaksanakan perbelanjaan berhemat.

b) Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan

Kumpulan Wang ini diwujudkan bertujuan untuk memberi pinjaman kepada penjawat awam Kerajaan Negeri Selangor membeli tanah dan rumah. Bahagian Pinjaman Perumahan Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri bertanggungjawab meluluskan pinjaman, manakala Perbendaharaan Negeri bertanggungjawab terhadap penyelenggaraan rekod perakaunan berkaitan pengeluaran dan bayaran balik pinjaman perumahan. Kedudukan Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan bagi tahun 2008 dan 2009 adalah seperti di **Jadual 4.21**.

Jadual 4.21
Kedudukan Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan
Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Butiran	Tahun		Peningkatan / (Penurunan)	
	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki pada 1 Januari	17.98	8.45	(9.53)	(53.0)
Bayaran Balik Pinjaman	25.77	39.35	13.58	52.7
Pinjaman Diberi	35.30	43.72	8.42	23.8
Baki pada 31 Disember	8.45	4.08	(4.37)	(51.7)

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor*

Analisis perbandingan kedudukan baki Kumpulan Wang ini bagi tahun 2009 dan tahun 2008 menunjukkan penurunan berjumlah RM4.37 juta atau 51.7% menjadi RM4.08 juta pada tahun 2009 berbanding RM8.45 juta pada tahun 2008. Penurunan baki Kumpulan Wang ini disebabkan penerimaan bayaran balik pokok pinjaman berjumlah RM39.35 juta adalah lebih rendah berbanding pinjaman yang dikeluarkan berjumlah RM43.72 juta pada tahun 2009.

c) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Berdasarkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun 2009, Penyata Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan mengandungi 108 akaun terdiri daripada 58 Akaun Penyelesaian, dua Akaun Perniagaan, 41 Akaun Pinjaman, satu akaun Kumpulan Wang Luar Jangka dan enam akaun Pelbagai Kumpulan Wang. Kedudukan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan bagi tahun 2008 dan 2009 adalah seperti di **Jadual 4.22**.

Jadual 4.22
Kedudukan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan
Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Penyelesaian	(109.91)	(104.15)	5.76	5.2
2.	Akaun Perniagaan	3.10	3.04	(0.06)	(1.9)
3.	Akaun Pinjaman	101.41	30.68	(70.73)	(69.7)
4.	Kumpulan Wang Luar Jangka	8.10	8.10	0.00	0.0
5.	Pelbagai Kumpulan Wang	357.48	380.81	23.33	6.5
	Jumlah	360.18	318.48	(41.70)	(11.6)

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor*

Analisis Audit menunjukkan pada akhir tahun 2009, baki Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ini berjumlah RM318.48 juta berbanding RM360.18 juta pada tahun 2008 iaitu menurun sejumlah RM41.70 juta atau 11.6%. Analisis Audit terhadap 108 akaun tersebut mendapati 23 akaun menyumbang kepada peningkatan sejumlah RM200.29 juta, tujuh akaun mengalami penurunan sejumlah RM241.99 juta dan 78 akaun tiada pergerakan. Analisis Audit mendapati peningkatan ketara, antara lain melibatkan baki Akaun Kena Bayar, Tabung Warisan Negeri, Tabung Pusingan

Pinjaman ASN/ASB, Tabung Bencana Khas dan Kumpulan Wang Pinjaman Kepada Badan-Badan Berkanun dan Badan Lain yang meningkat sejumlah RM92.30 juta. Manakala penurunan ketara, antara lain melibatkan baki Akaun Pinjaman kepada Perbadanan Kemajuan Pertanian Negeri Selangor, Kumpulan Darul Selangor Berhad dan Akaun Workshop Jabatan Kerja Raya menurun sejumlah RM155.82 juta.

Pada tahun 2009, baki Pelbagai Kumpulan Wang meningkat sejumlah RM23.33 juta atau 6.5% menjadi RM380.81 juta berbanding RM357.48 juta pada tahun 2008. Peningkatan ini antara lain adalah disebabkan oleh peningkatan baki Kumpulan Wang Tabung Warisan Negeri Selangor dan Akaun Kena Bayar.

i) Kumpulan Wang Tabung Warisan Negeri Selangor

Tabung Warisan diwujudkan di bawah Enakmen Tabung Warisan 1991 bertujuan membolehkan Kerajaan Negeri Selangor mengasingkan sebahagian jumlah wang daripada Akaun Hasil Disatukan bagi faedah dan kesejahteraan warisan akan datang. Pada akhir tahun 2009, baki tabung ini berjumlah RM231.70 juta berbanding RM219.95 juta pada tahun 2008, iaitu peningkatan sejumlah RM11.75 juta atau 5.3%. Baki Kumpulan Wang ini terdiri daripada pelaburan dalam saham syarikat berjumlah RM91.43 juta, simpanan tetap dan instrumen pasaran wang berjumlah RM84.60 juta, wang di bank berjumlah RM5.01 juta dan faedah terakru berjumlah RM2.04 juta, kos pembelian bangunan dalam pembinaan berjumlah RM3.60 juta dan pinjaman kepada Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor berjumlah RM50 juta. Baki Kumpulan Wang telah meningkat dengan sejumlah RM11.75 juta pada tahun 2009. Peningkatan ini terdiri daripada penerimaan faedah bank, instrumen pasaran wang dan pinjaman kepada PKNS berjumlah RM4.49 juta dan dividen saham berjumlah RM4.51 juta. Selain itu, Tabung Warisan telah menerima imbuhan balik dari Lembaga Hasil Dalam Negeri berjumlah RM2.98 juta. Manakala kos operasi tabung berjumlah RM0.24 juta terdiri daripada bayaran yuran pengurusan, elaun mesyuarat dan elaun urus setia.

ii) Akaun Kena Bayar

Akaun Kena Bayar (AKB) diwujudkan bagi menyelesaikan tanggungan Kerajaan Negeri kepada pembekal terhadap pelbagai bekalan dan perkhidmatan yang diperoleh oleh Kerajaan sehingga 31 Disember sesuatu tahun dan bayaran perlu dijelaskan pada awal tahun berikutnya. Pada akhir tahun 2009, baki akaun ini berjumlah RM142.63 juta iaitu meningkat sejumlah RM6.14 juta atau 4.5% berbanding RM136.49 juta pada tahun 2008. Analisis peningkatan dan penurunan AKB mengikut Jabatan pada tahun 2008 dan 2009 adalah seperti di **Jadual 4.23**.

Jadual 4.23
Akaun Kena Bayar Mengikut Jabatan Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Bil.	Jabatan	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	40.07	66.87	26.80	66.9
2.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri	0.25	1.66	1.41	564.0
3.	Jabatan Pertanian Negeri	0.59	1.51	0.92	155.9
4.	Pejabat Daerah Dan Tanah Sabak Bernam	1.10	1.80	0.70	63.6
5.	Pejabat Dewan Undangan Negeri	0.14	0.48	0.34	242.8
6.	Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa	0.10	0.42	0.32	320.0
7.	Pejabat Daerah Dan Tanah Kuala Langat	0.21	0.39	0.18	85.7
8.	Pejabat Daerah Dan Tanah Petaling	0.60	0.74	0.14	23.3
9.	Suruhanjaya Perkhidmatan Awam Negeri	0.00	0.01	0.01	0.0
10.	Jabatan Tanah Dan Galian	0.81	0.80	(0.01)	(1.2)
11.	Jabatan Mufti	0.05	0.02	(0.03)	(60.0)
12.	Pejabat Daerah Dan Tanah Sepang	0.25	0.19	(0.06)	(24.0)
13.	Pejabat Daerah Dan Tanah Gombak	0.23	0.15	(0.08)	(34.8)
14.	Pejabat Daerah Dan Tanah Hulu Selangor	0.42	0.29	(0.13)	(30.9)
15.	Jabatan Kehakiman Syariah	0.32	0.11	(0.21)	(65.6)
16.	Jabatan Kebajikan Masyarakat	0.39	0.15	(0.24)	(61.5)
17.	Pejabat Daerah Dan Tanah Klang	1.03	0.78	(0.25)	(24.3)
18.	Pejabat Daerah Dan Tanah Hulu Langat	0.53	0.26	(0.27)	(50.9)
19.	Pejabat Daerah Dan Tanah Kuala Selangor	0.58	0.25	(0.33)	(56.9)
20.	Pejabat Pengelola Bijaya DiRaja	1.20	0.83	(0.37)	(30.8)
21.	Jabatan Perhutanan Negeri	0.92	0.49	(0.43)	(46.7)
22.	Perbendaharaan Negeri	8.96	5.96	(3.00)	(33.5)
23.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	11.87	8.24	(3.63)	(30.6)
24.	Jabatan Kerja Raya Negeri	39.80	34.06	(5.74)	(14.4)
25.	Jabatan Agama Islam Selangor	25.81	16.01	(9.80)	(38.0)
26.	Jabatan Lain	0.26	0.16	(0.10)	(38.5)
Jumlah		136.49	142.63	6.14	4.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit menunjukkan Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri mencatatkan kuantum peningkatan AKB tertinggi iaitu RM26.80 juta pada tahun 2009. Peningkatan ini turut menyebabkan Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri mempunyai jumlah AKB tertinggi iaitu RM66.87 juta atau 46.9% diikuti oleh Jabatan Kerja Raya Negeri berjumlah RM34.06 juta atau 23.9% daripada keseluruhan AKB berjumlah RM142.63 juta pada tahun 2009. Jabatan Kerja Raya Negeri mempunyai jumlah AKB kedua tertinggi walaupun mencatatkan penurunan sejumlah RM5.74 juta menjadi RM34.06 juta pada tahun 2009 berbanding sejumlah RM39.80 juta pada tahun 2008.

Selain itu, Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri, Jabatan Pertanian Negeri, Pejabat Daerah Dan Tanah Sabak Bernam serta Pejabat Dewan Undangan Negeri menunjukkan peningkatan yang ketara masing-masing sejumlah RM1.41 juta atau 564.0%, RM0.92 juta atau 155.9%, RM0.70 juta atau 63.6% dan RM0.34 juta atau 242.8%.

Antara sebab peningkatan AKB pada tahun 2009 ialah permohonan pembelian lewat dikemukakan, projek pembangunan yang lewat siap dan bayaran hanya dibuat dalam tempoh AKB dan dokumen pembayaran diterima di Unit Kewangan dalam tempoh AKB.

Analisis perbandingan AKB bagi tempoh lima tahun adalah seperti di **Jadual 4.24**.

Jadual 4.24
Kedudukan Akaun Kena Bayar
Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Tahun	Jumlah (RM Juta)
2005	191.26
2006	114.36
2007	103.27
2008	136.49
2009	142.63

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis perbandingan AKB bagi tahun 2005 hingga 2009 menunjukkan AKB menurun daripada RM191.26 juta pada tahun 2005 menjadi RM103.27 juta pada tahun 2007 sebelum meningkat semula menjadi RM136.49 juta pada tahun 2008 dan RM142.63 juta pada tahun 2009.

d) Kumpulan Wang Pembangunan Hutan

Kumpulan Wang Pembangunan Hutan diwujudkan mengikut Seksyen 56 Akta Perhutanan Negara 1984 (Akta 313) bertujuan untuk melaksanakan pelbagai projek seperti menyediakan, melaksana dan mengkaji semula rancangan pengurusan hutan negeri. Punca kewangan bagi Kumpulan Wang ini terdiri daripada Pindahan dari Akaun Hasil Disatukan sejumlah RM4.75 juta dan ses pembangunan hutan kayu balak sejumlah RM1.10 juta. Pegawai Pengawal bagi Kumpulan Wang ini ialah Pengarah Jabatan Perhutanan Negeri Selangor.

Pada akhir tahun 2009, Kumpulan Wang Pembangunan Hutan telah mencatat lebih sejumlah RM0.09 juta berbanding lebih sejumlah RM1.19 juta pada tahun 2008. Lebih ini berpunca daripada penerimaan berjumlah RM5.85 juta berbanding perbelanjaan berjumlah RM5.76 juta. Dengan lebih ini, baki terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan Hutan pada akhir tahun 2009 meningkat menjadi RM1.13 juta berbanding lebih baki RM1.04 juta pada tahun 2008. Lebih ini juga disebabkan peningkatan baki terkumpul pada awal tahun 2009 yang berjumlah RM1.04 juta

berbanding defisit pada awal tahun 2008 berjumlah RM0.15 juta. Baki Kumpulan Wang Pembangunan Hutan bagi tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 4.25**.

Jadual 4.25
Baki Kumpulan Wang Pembangunan Hutan Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Butiran	Tahun				
	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
Baki pada 1 Januari	(1.81)	(1.52)	(0.96)	(0.15)	1.04
Penerimaan	5.64	6.01	6.11	6.73	5.85
Pembayaran	5.35	5.45	5.30	5.54	5.76
Lebihan Penerimaan Tahun Semasa	0.29	0.56	0.81	1.19	0.09
Baki pada 31 Disember	(1.52)	(0.96)	(0.15)	1.04	1.13
Penurunan Defisit (%)	16.0	36.8	84.4	793.3	8.7

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor*

Analisis Audit mendapati jumlah lebihan penerimaan bagi tahun 2005 hingga 2008 mencatatkan trend meningkat daripada RM0.29 juta pada tahun 2005 kepada RM1.19 juta pada tahun 2008. Sementara itu, lebihan penerimaan bagi tahun 2009 mencatatkan penurunan kepada RM0.09 juta iaitu turun sejumlah RM1.10 juta. Baki akhir Kumpulan Wang Pembangunan Hutan mencatatkan trend defisit menurun pada tahun 2005 hingga 2007. Defisit menurun daripada sejumlah RM1.52 juta pada tahun 2005 kepada defisit RM0.15 juta pada tahun 2007 sebelum menjadi *surplus* RM1.04 juta pada tahun 2008 dan RM1.13 juta pada tahun 2009.

4.6.2 Kumpulan Wang Amanah Awam

Kumpulan Wang Amanah Awam ditubuhkan di bawah Seksyen 9 Akta Acara Kewangan, 1957 bagi mengakaunkan sumbangan wang daripada orang perseorangan dan organisasi kepada Kerajaan Negeri bagi tujuan tertentu. Pengurusan akaun ini perlu dibuat mengikut Arahan Amanah yang diluluskan oleh Perbendaharaan Negeri. Baki Kumpulan Wang ini menurun sejumlah RM10.43 juta atau 6.7% kepada RM145.45 juta pada tahun 2009 berbanding RM155.88 juta pada tahun 2008 seperti di **Jadual 4.26**.

Jadual 4.26
Baki Kumpulan Wang Amanah Bagi Tahun 2008 Dan 2009

Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Awal	188.36	155.88	(32.48)	(17.2)
Terimaan	624.53	426.32	(198.21)	(31.7)
Pembayaran	657.01	436.75	(220.26)	(33.5)
Baki Akhir Tahun	155.88	145.45	(10.43)	(6.7)

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor*

Analisis Audit menunjukkan penurunan baki Kumpulan Wang Amanah ini pada akhir tahun 2009 disebabkan penurunan penerimaan berjumlah RM198.22 juta atau 31.7% dan baki awal tahun yang rendah iaitu RM155.88 juta berbanding baki awal tahun 2008 berjumlah RM188.36 juta. Analisis Audit berdasarkan Penyata Kewangan tahun 2009 terhadap 38

Akaun Amanah Awam menunjukkan baki 13 akaun menurun sejumlah RM27.71 juta, 18 akaun meningkat sejumlah RM17.45 juta dan 7 akaun tiada pergerakan. Penurunan yang ketara antara lain adalah baki Akaun Amanah Baitulmal (KAFA), Akaun Amanah Caruman Parit Dan Saliran serta Akaun Amanah Tajaan Iklan masing-masing menurun sejumlah RM5.14 juta, RM5.20 juta dan RM0.79 juta. Penurunan ketiga-tiga akaun tersebut berjumlah RM11.13 juta. Manakala peningkatan yang ketara melibatkan baki Kumpulan Wang Amanah Kelas Al-Quran Dan Fardu Ain (KAFA), Akaun Amanah Caruman Infrastruktur Sosial dan Akaun Amanah Penswastaan Hartanah masing-masing meningkat sejumlah RM0.63 juta, RM4.23 juta dan RM4.21 juta. Peningkatan bagi ketiga-tiga akaun ini berjumlah RM9.07 juta.

a) Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan-jalan Negeri

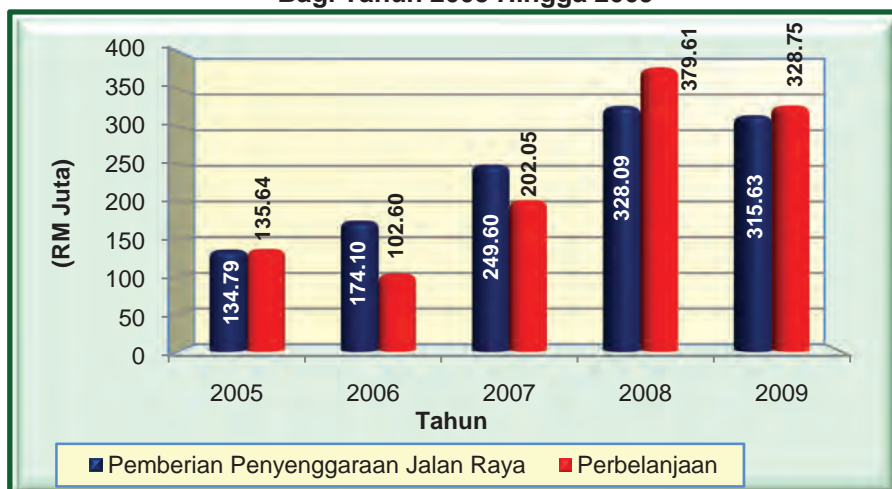
Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan-jalan Negeri diwujudkan bertujuan untuk mengakaunkan pemberian daripada Kerajaan Persekutuan berdasarkan peruntukan Perkara 109(1)(b) Perlembagaan Persekutuan bagi pembiayaan penyelenggaraan jalan raya yang dilaksanakan oleh Jabatan Kerja Raya dan Pihak Berkuasa Tempatan. Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan-jalan Negeri Selangor ditubuhkan di bawah Seksyen 9 Akta Acara Kewangan, 1957 dan Pegawai Pengawal bagi Akaun Amanah ini ialah Pegawai Kewangan Negeri Selangor. Bagaimanapun, pada pendapat Audit, **Kumpulan Wang Amanah ini lebih sesuai ditubuhkan di bawah Seksyen 10 Akta Acara Kewangan, 1957 kerana sumber penerimaannya hanya berpunca daripada pemberian Kerajaan Persekutuan.** Baki Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan-jalan Negeri bagi tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 4.27** dan **Carta 4.6**.

Jadual 4.27
Baki Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan-jalan Negeri
Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Butiran	Tahun				
	2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
Baki pada 1 Januari	0.85	0	71.50	119.05	67.53
Pemberian Daripada Kerajaan Persekutuan	134.79	174.10	249.60	328.09	315.63
Perbelanjaan	135.64	102.60	202.05	379.61	328.75
Baki pada 31 Disember	0	71.50	119.05	67.53	54.41

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Carta 4.6
Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan-jalan Negeri
Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor*

Analisis Audit mendapati baki akhir Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan-jalan Negeri mencatatkan peningkatan sejumlah RM71.50 juta pada tahun 2006 daripada sifar pada tahun 2005. Baki Kumpulan Wang ini meningkat semula sejumlah RM47.55 juta pada tahun 2007 menjadi RM119.05 juta berbanding sejumlah RM71.50 juta pada tahun 2006. Ini disebabkan oleh kuantum pemberian penyelenggaraan jalan raya daripada Kerajaan Persekutuan lebih tinggi daripada perbelanjaan penyelenggaraan jalan raya pada tahun tersebut. Pada tahun 2008, baki akhir Kumpulan Wang ini menurun semula sejumlah RM51.52 juta atau 43.2% menjadi RM67.53 juta. Penurunan ini adalah kerana pada tahun 2008 perbelanjaan bagi kerja penyelenggaraan jalan raya berjumlah RM379.61 juta melebihi pemberian kerja penyelenggaraan jalan raya daripada Kerajaan Persekutuan berjumlah RM328.09 juta. Pada tahun 2009 baki akhir Kumpulan Wang menurun lagi sejumlah RM13.12 juta atau 19.4% menjadi RM54.41 juta berbanding RM67.53 juta pada tahun 2008.

b) Akaun Amanah Lain

i) Caruman Infrastruktur Sosial

Tabung Amanah Caruman Infrastruktur Sosial ditubuhkan adalah bagi tujuan penyaluran dana atau kewangan dari bayaran Caruman Infrastruktur Sosial bagi penyediaan kemudahan awam yang diluluskan oleh Setiausaha Kerajaan Negeri. Sumber kewangan tabung ini diperolehi daripada Bayaran Caruman Infrastruktur Sosial daripada pemaju atau tuan tanah. Pada tahun 2009, baki akaun ini telah meningkat sejumlah RM4.23 juta atau 48.7% kepada RM12.92 juta pada tahun 2009 berbanding RM8.69 juta pada tahun 2008.

ii) Akaun Amanah Caruman Parit Dan Saliran

Akaun Amanah ini ditubuhkan bagi membolehkan Kerajaan Negeri Selangor menguruskan caruman parit yang dikutip setelah permohonan tukar syarat tanah diluluskan oleh Pentadbir Tanah Daerah. Akaun Amanah ini diwujudkan bagi tujuan

pembiayaan kerja-kerja menaik taraf sistem saliran, kejuruteraan sungai, tebatan banjir, hidrologi, ramalan banjir dan kerja-kerja yang berkaitan. Penerimaan akaun ini menurun sejumlah RM3.97 juta kepada RM6.76 juta pada tahun 2009 berbanding RM10.73 juta pada tahun 2008. Baki akaun ini pada akhir tahun 2009 menurun sejumlah RM5.19 juta kepada RM4.15 juta pada tahun 2009 berbanding RM9.34 juta pada tahun 2008.

iii) Akaun Amanah Baitulmal (KAFA)

Akaun Amanah ini ditubuhkan dengan tujuan membiayai tambahan elaun yang dibiayai oleh Baitulmal bagi Rancangan Kelas Pengajian Al-Quran dan Fardhu Ain yang dianjurkan bersama oleh Jabatan Agama Islam Negeri Selangor dan Jabatan Kemajuan Islam Malaysia. Pada tahun 2009, kuantum penerimaan sejumlah RM21.18 juta bagi akaun tersebut adalah lebih rendah daripada kuantum perbelanjaan sejumlah RM26.50 juta. Ini menyebabkan akaun ini berbaki defisit RM0.09 juta pada tahun 2009 berbanding lebihan RM5.23 juta pada tahun 2008.

iv) Akaun Amanah Penswastan Projek Hartanah

Akaun Amanah ini ditubuhkan untuk membiayai perbelanjaan program berkaitan penswastan serta menyertai ekspo dan pameran bagi tujuan penerangan. Sumber kewangan ini adalah daripada yuran pembelian borang, kursus dan seminar, penjualan buku dan derma daripada syarikat-syarikat swasta. Pada tahun 2009, baki akaun ini telah meningkat sejumlah RM4.21 juta kepada RM13.05 juta berbanding RM8.84 juta pada tahun 2008.

v) Akaun Amanah Tajaan Iklan

Akaun Amanah Tajaan Dan Sumbangan ini ditubuhkan untuk membiayai semua perbelanjaan-perbelanjaan yang diputuskan oleh pengelola dari semasa ke semasa seperti iklan, perbelanjaan-perbelanjaan perayaan dan sebagainya. Sumber kewangan tabung ini diperolehi daripada derma atau sumbangan daripada syarikat-syarikat yang ingin turut serta menjayakan aktiviti-aktiviti yang diputuskan oleh pengelola dari semasa ke semasa. Pada tahun 2009, baki akaun ini menurun sejumlah RM0.79 juta kepada RM0.42 juta pada tahun 2009 berbanding RM1.21 juta pada tahun 2008.

vi) Kumpulan Wang Amanah Kelas Al-Quran Dan Fardhu Ain (KAFA)

Akaun Amanah ini ditubuhkan dengan tujuan untuk membiayai Rancangan Kelas Al-Quran dan Fardhu Ain yang dianjurkan bersama oleh Jabatan Agama Islam Negeri Selangor dan Bahagian Hal Ehwal Islam, Jabatan Perdana Menteri. Sumber kewangan tabung ini diperolehi daripada peruntukan Geran Kerajaan Persekutuan dan lain-lain sumbangan dari dalam atau luar negeri. Bagi tahun 2009, Kumpulan Wang Amanah ini telah menerima peruntukan daripada Kerajaan Negeri sebanyak RM11.03 juta. Pada tahun 2009, baki akaun ini telah meningkat sejumlah RM0.63

juta atau 25.5% kepada RM3.10 juta pada tahun 2009 berbanding RM2.47 juta pada tahun 2008.

4.6.3 Akaun Wang Deposit

Akaun Wang Deposit mengakaunkan wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah mana-mana undang-undang atau mengikut perjanjian dan dibayar balik apabila maksud tersebut telah dicapai atau selesai. Pada akhir tahun 2009, Kerajaan Negeri mempunyai 71 akaun deposit berbaki RM119.19 juta yang diselenggarakan oleh 21 Jabatan. Kedudukan Akaun Wang Deposit bagi tahun 2008 dan 2009 adalah seperti di **Jadual 4.28**.

Jadual 4.28
Kedudukan Akaun Wang Deposit Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

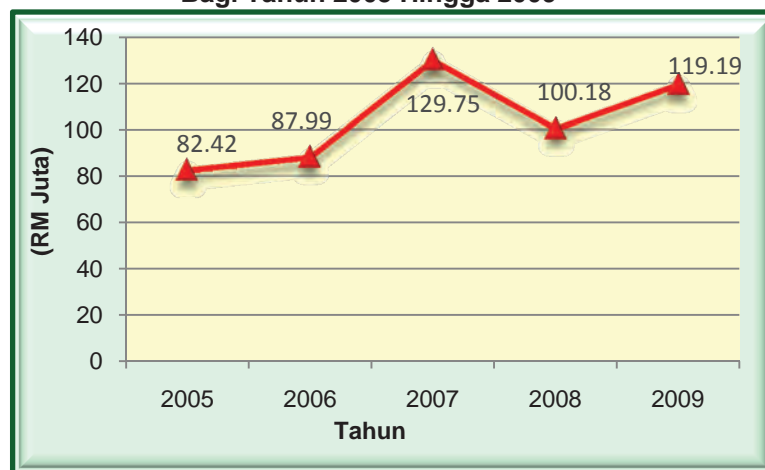
Butiran	Tahun		Peningkatan	
	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Akaun Wang Deposit	100.18	119.19	19.01	18.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit menunjukkan baki deposit telah meningkat sejumlah RM19.01 juta atau 18.9% menjadi RM119.19 juta pada tahun 2009 berbanding sejumlah RM100.18 juta pada tahun 2008. Peningkatan ini antara lain disebabkan oleh penahanan 25% daripada jumlah award bayaran pampasan pengambilan tanah kerana bantahan oleh agensi pemohon terhadap amaun award Pentadbir Tanah. Wang tersebut didepositkan dalam akaun deposit sehingga keputusan dibuat oleh mahkamah.

Kedudukan Akaun Wang Deposit bagi tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Carta 4.7**.

Carta 4.7
Kedudukan Akaun Wang Deposit
Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit mendapati baki Akaun Wang Deposit meningkat sejumlah RM47.33 juta atau 57.4% daripada RM82.42 juta pada tahun 2005 kepada RM129.75 juta pada tahun 2007. Baki Akaun Wang Deposit menurun semula sejumlah RM29.57 juta atau 22.8% menjadi RM100.18 juta pada tahun 2008 berbanding RM129.75 juta pada tahun 2007. Pada tahun 2009, baki Akaun Wang Deposit meningkat semula sejumlah RM19.01 juta atau 18.9% menjadi RM119.19 juta berbanding RM100.18 juta pada tahun 2008.

4.7 PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI

4.7.1 Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai disediakan selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan yang berkuatkuasa mulai tahun kewangan 2005. Penyata ini menunjukkan aliran masuk dan aliran keluar wang tunai serta kesetaraan tunai. Kesetaraan tunai merupakan pelaburan untuk tempoh tidak melebihi tiga bulan yang mudah ditukar kepada wang tunai. Aliran masuk penerimaan terdiri daripada hasil, pinjaman, modal dan lain-lain penerimaan. Aliran keluar pula terdiri daripada perbelanjaan mengurus, pembangunan, perbelanjaan modal, bayaran pinjaman dan lain-lain pembayaran. Kedudukan aliran penerimaan dan pembayaran wang tunai bagi tahun 2008 dan 2009 adalah seperti di **Jadual 4.29**.

Jadual 4.29
Aliran Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai Bagi Tahun 2008 Dan 2009

Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Wang Tunai Pada 1 Januari	776.44	733.64	(42.80)	(5.5)
Jumlah Penerimaan	2,781.98	2,755.86	(26.12)	(0.9)
Jumlah Pembayaran	2,824.78	2,872.30	47.52	1.7
Lebihan/(Kurangan)	(42.80)	(116.44)	(73.64)	(172.1)
Baki Wang Tunai Pada 31 Disember	733.64	617.20	(116.44)	(15.9)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit menunjukkan pada akhir tahun 2009, baki wang tunai menurun sejumlah RM116.44 juta atau 15.9% menjadi RM617.20 juta berbanding RM733.64 juta pada tahun 2008. Penurunan ini disebabkan penurunan penerimaan sejumlah RM26.12 juta atau 0.9% dan peningkatan pembayaran sejumlah RM47.52 juta atau 1.7%.

Butiran aliran masuk dan aliran keluar wang tunai Kerajaan Negeri bagi tahun 2008 dan 2009 adalah seperti di **Jadual 4.30**.

Jadual 4.30
Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai Kerajaan Negeri
Bagi Tahun 2008 Dan 2009

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Penerimaan					
1.	Hasil Cukai	495.83	471.56	(24.27)	(4.9)
2.	Hasil Bukan Cukai	676.94	471.15	(205.79)	(30.4)
3.	Penerimaan Bukan Hasil	343.57	821.16	477.59	139.0
4.	Pinjaman Dalam Negeri	44.52	0	(44.52)	(100.0)
5.	Penerimaan Balik Pinjaman Dan Pelbagai Terimaan Modal	25.78	39.35	13.57	52.6
6.	Lain-lain Penerimaan	1,195.34	952.64	(242.70)	(20.3)
Jumlah Penerimaan		2,781.98	2,755.86	(26.12)	(0.9)
Pembayaran					
1.	Perbelanjaan Mengurus	650.59	1,122.08	471.49	72.5
2.	Perbelanjaan Pembangunan	849.82	714.11	(135.71)	(16.0)
3.	Perbelanjaan Modal	116.33	55.47	(60.86)	(52.3)
4.	Bayaran Pinjaman	11.10	11.99	0.89	8.0
5.	Lain-lain Bayaran	1,196.94	968.65	(228.29)	(19.1)
Jumlah Pembayaran		2,824.78	2,872.30	47.52	1.7
Lebihan/(Kurangan)		(42.80)	(116.44)	(73.64)	(172.1)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit mendapati pada tahun 2009, aliran masuk Kerajaan Negeri menurun sejumlah RM26.12 juta atau 0.9% menjadi RM2,755.86 juta berbanding RM2,781.98 juta pada tahun 2008. Penurunan ini antara lain disebabkan oleh penurunan Hasil Bukan Cukai yang mencatatkan penurunan sejumlah RM205.79 juta atau 30.4% menjadi RM471.15 juta pada tahun 2009 berbanding RM676.94 juta pada tahun 2008. Penurunan Hasil Bukan Cukai ini antaranya adalah kerana penurunan Premium Geran Tanah sejumlah RM190.48 juta atau 41.5% menjadi RM268.45 juta pada tahun 2009 berbanding RM458.93 pada tahun 2008. Selain itu, jumlah Lain-lain Penerimaan yang terdiri daripada pelbagai penerimaan amanah dan deposit turut menurun sejumlah RM242.70 juta atau 20.3% menjadi RM952.64 juta pada tahun 2009 berbanding RM1,195.34 juta pada tahun 2008.

Aliran keluar tunai telah meningkat sejumlah RM47.52 juta atau 1.7% menjadi RM2,872.30 juta berbanding RM2,824.78 juta pada tahun 2008. Perbelanjaan mengurus meningkat sejumlah RM471.49 juta atau 72.5% menjadi RM1,122.08 juta pada tahun 2009 berbanding RM650.59 juta pada tahun 2008. Peningkatan ini antara lain disebabkan oleh pemberian geran kepada MBI bagi perolehan hutang Syarikat Talam Corporation Bhd. daripada Selangor Industrial Corporation (SIC) berjumlah RM391.99 juta. Bagaimanapun, pembiayaan ini ditampung oleh penerimaan asal dari pihak SIC yang memperoleh hutang tersebut dari pihak Kerajaan Negeri sebagai satu proses merealisasikan hutang tersebut daripada Syarikat Talam Corporation Bhd.

Secara keseluruhannya, tanpa mengambil kira transaksi perolehan hutang Syarikat Talam Corporation Bhd. tersebut, **defisit aliran tunai Kerajaan Negeri Selangor pada tahun 2009 adalah disebabkan kuantum penurunan hasil yang lebih besar berbanding kuantum penurunan perbelanjaan selari dengan bajet defisit Kerajaan Negeri.**

4.8 PENYATA AKAUN MEMORANDUM

Penyata Akaun Memorandum menunjukkan baki aset dan tanggungan Kerajaan yang boleh dilupuskan atau perlu dilunaskan pada masa akan datang yang tidak dinyatakan dalam Lembaran Imbangan.

4.8.1 Pinjaman Boleh Dituntut

Penyata Pinjaman Boleh Dituntut menunjukkan baki pinjaman oleh Badan Berkanun Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan Badan-badan Lain. Pada tahun 2009, baki Pinjaman Boleh Dituntut berjumlah RM631.07 juta iaitu meningkat sejumlah RM135.74 juta atau 27.4% berbanding RM495.33 juta pada tahun 2008. Kedudukan baki Pinjaman Boleh Dituntut bagi tahun 2008 dan 2009 adalah seperti di **Jadual 4.31**.

Jadual 4.31
Kedudukan Baki Pinjaman Boleh Dituntut Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Bil.	Peminjam	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Badan Berkanun Negeri	*209.88	199.81	(10.07)	(4.8)
2.	Pihak Berkuasa Tempatan	53.87	46.01	(7.86)	(14.6)
3.	Badan-badan Lain	231.58	385.25	153.67	66.4
Jumlah		*495.33	631.07	135.74	27.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

** Baki tahun 2008 sejumlah RM279.04 juta dan RM564.50 juta diselaraskan menjadi RM209.88 juta dan RM495.33 juta pada tahun 2009*

Analisis Audit menunjukkan peningkatan sejumlah RM135.74 juta disebabkan peningkatan sejumlah RM153.67 juta atau 66.4% baki pinjaman kepada Badan-badan Lain menjadi RM385.25 juta pada tahun 2009 berbanding RM231.58 juta pada tahun 2008. Baki pinjaman kepada Badan Berkanun Negeri menurun sejumlah RM10.07 juta atau 4.8% menjadi RM199.81 juta pada tahun 2009 berbanding RM209.88 juta pada tahun 2008. Pergerakan pinjaman bagi tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 4.32**.

**Jadual 4.32
Pergerakan Pinjaman Bagi Tahun 2009**

Bil.	Agensi Peminjam	Baki Pinjaman 1.1.2009 (RM Juta)	Pinjaman Baru/ Keluaran Baki Pinjaman (RM Juta)	Faedah Yang Dikenakan Dalam Tahun 2009 (RM Juta)	Bayaran (RM Juta)	Baki Pinjaman 31.12.2009 (RM Juta)
Badan Berkanun						
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	48.49	0	0	7.38	41.11
2.	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	38.03	0	0.24	1.66	36.61
3.	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	123.36*	0	3.49	4.76	122.09
Jumlah Kecil		209.88*	0	3.73	13.80	199.81
Pihak Berkuasa Tempatan						
1.	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	14.85	0	0.38	3.18	12.05
2.	Majlis Perbandaran Kajang	13.50	0	0.33	1.83	12.00
3.	Majlis Perbandaran Selayang	22.40	0	0	2.83	19.57
4.	Majlis Daerah Sabak Bernam	3.12	0	0.12	0.85	2.39
Jumlah Kecil		53.87	0	0.83	8.69	46.01
Badan-badan Lain						
1.	Yayasan Selangor	30.81	0	0	0	30.81
2.	Kumpulan Darul Ehsan Berhad	72.40	150.00	6.30	5.50	223.20
3.	Amanah Saham Selangor	20.00	0	0	0	20.00
4.	Kolej Islam Darul Ehsan	4.00	0	0	0.40	3.60
5.	INPENS	17.00	0	0	0	17.00
6.	Permodalan Negeri Selangor Berhad	2.13	0	0	0	2.13
7.	PKPS Landskaping Sdn. Bhd.	0.10	0	0	0	0.10
8.	Pendidikan Industri YS Sendirian Berhad (PIYS)	85.14	0	3.27	0	88.41
Jumlah Kecil		231.58	150.00	9.57	5.90	385.25
Jumlah		495.33*	150.00	14.13	28.39	631.07

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor [Nota 13 (a)(ii)]

* Baki tahun 2008 sejumlah RM192.52 juta, RM279.04 juta dan RM564.50 juta diselaraskan menjadi RM123.36 juta, RM209.88 juta dan RM495.33 juta pada tahun 2009

Analisis Audit menunjukkan baki Pinjaman Boleh Dituntut meningkat sejumlah RM135.74 juta pada tahun 2009 kerana Kerajaan Negeri mengeluarkan pinjaman baru berjumlah RM150 juta. Pinjaman ini terdiri daripada tiga pinjaman kepada Kumpulan Darul Ehsan Berhad (KDEB) bagi membiayai bekalan air percuma 20 meter padu pertama. Pada tahun 2009, Kerajaan Negeri telah menerima bayaran balik pinjaman sejumlah RM28.39 juta manakala faedah pinjaman yang dipermodalkan adalah berjumlah RM14.13 juta.

Penurunan sejumlah RM10.07 juta baki pinjaman kepada Badan Berkanun Negeri disebabkan pada tahun 2009, Kerajaan Negeri telah menerima sejumlah RM13.80 juta untuk bayaran balik pinjaman terdiri daripada bayaran balik oleh Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor (PKPS) berjumlah RM1.66 juta, Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor (PKNS) berjumlah RM7.38 juta dan Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor (LPHS) membayar balik pinjaman sejumlah RM4.76 juta. Baki pinjaman LPHS berjumlah RM123.36 juta merupakan baki setelah dipelaras dengan sejumlah RM69.16 juta daripada sejumlah RM192.52 juta pada akhir tahun 2008. Jumlah pelarasan tersebut terdiri daripada jumlah pinjaman yang sepatutnya diambil alih oleh LPHS dan dipelaras daripada pinjaman sejumlah

RM184.78 juta sejak tahun 2003 kepada RM143.11 juta pada tahun 2009. Selain itu, pelarasan dibuat terhadap faedah dipermodalkan daripada sejumlah RM48.86 juta kepada RM31.99 juta serta pengecualian bayaran balik pinjaman LPHS bagi tahun 2003 diambil kira sebagai bayaran anuiti berjumlah RM10.62 juta. Pelarasan ini dibuat atas persetujuan kedua-dua pihak Kerajaan Negeri Selangor dengan LPHS dalam mesyuarat pada 23 Disember 2009.

Penurunan sejumlah RM7.86 juta baki pinjaman kepada PBT disebabkan pada tahun 2009, Kerajaan Negeri telah menerima sejumlah RM8.69 juta untuk bayaran balik pinjaman terdiri daripada bayaran balik oleh Majlis Perbandaran Ampang Jaya (MPAJ) berjumlah RM3.18 juta, Majlis Perbandaran Kajang (MPKj) berjumlah RM1.83 juta, Majlis Perbandaran Selayang (MPS) berjumlah RM2.83 juta dan Majlis Daerah Sabak Bernam (MDSB) berjumlah RM0.85 juta. Sejumlah RM2.51 juta atau 28.9% daripada jumlah bayaran balik bagi empat PBT adalah dibayar melalui potongan peruntukan *Malaysian Road Record Information System* (MARRIS) tahun 2009.

Kedudukan baki pinjaman boleh dituntut pada akhir tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 4.33** dan **Carta 4.8**.

Jadual 4.33
Baki Pinjaman Boleh Dituntut Bagi Akhir Tahun 2005 Hingga 2009

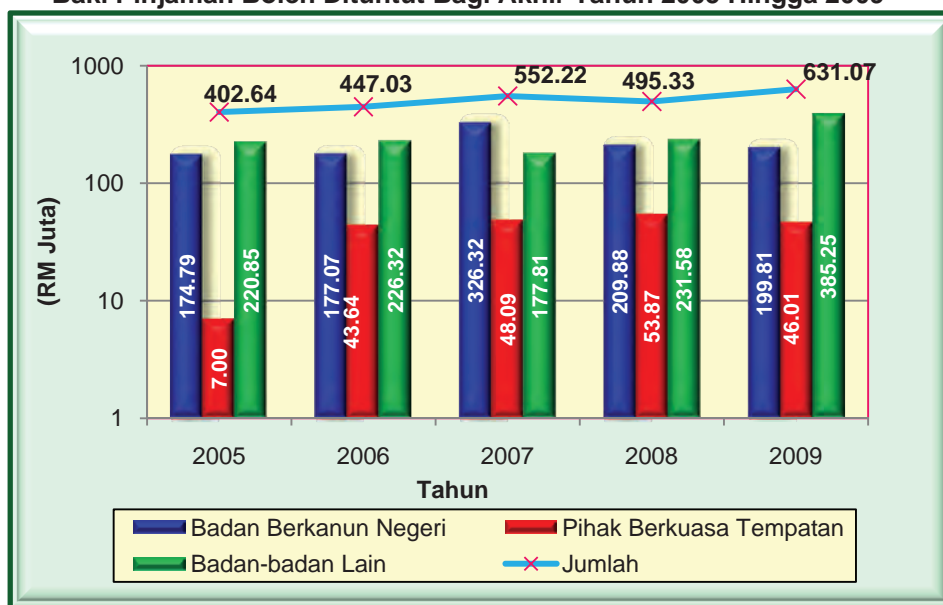
Bil.	Agensi Peminjam	Tahun				
		2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
Badan Berkanun Negeri						
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	117.01	114.01	48.49	48.49	41.11
2.	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	57.78	63.06	78.22	38.03	36.61
3.	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	0	0	*199.61	**123.36	122.09
Jumlah Kecil		174.79	177.07	*326.32	**209.88	199.81
Pihak Berkuasa Tempatan						
1.	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	2.00	15.60	14.11	14.85	12.05
2.	Majlis Perbandaran Kajang	5.00	15.00	15.00	13.50	12.00
3.	Majlis Perbandaran Selayang	0	10.02	15.96	22.40	19.57
4.	Majlis Daerah Sabak Bernam	0	3.02	3.02	3.12	2.39
Jumlah Kecil		7.00	43.64	48.09	53.87	46.01
Badan-badan Lain						
1.	Yayasan Selangor	30.21	30.51	30.71	30.81	30.81
2.	Kumpulan Darul Ehsan Berhad	117.64	118.44	21.80	72.40	223.20
3.	Amanah Saham Selangor	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
4.	Kolej Islam Darul Ehsan	4.00	4.00	4.00	4.00	3.60
5.	INPENS	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00
6.	Permodalan Negeri Selangor Berhad	30.00	31.20	2.13	2.13	2.13
7.	PKPS Landskaping Sdn. Bhd.	0	0.30	0.30	0.10	0.10
8.	Pendidikan Industri YS Sendirian Berhad (PIYS)	0	0	81.87	85.14	88.41
9.	Lain-lain	2.00	4.87	0	0	0
Jumlah Kecil		220.85	226.32	177.81	231.58	385.25
Jumlah		402.64	447.03	*552.22	**495.33	631.07

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor [Nota 13(a)(ii)]

* Baki tahun 2007 sejumlah RM236.22 juta, RM362.93 juta dan RM588.83 juta diselaraskan menjadi RM199.61 juta, RM326.32 juta dan RM552.22 juta pada tahun 2008

** Baki tahun 2008 sejumlah RM192.52 juta, RM279.04 juta dan RM564.50 juta diselaraskan menjadi RM123.36 juta, RM209.88 juta dan RM495.33 juta pada tahun 2009

Carta 4.8
Baki Pinjaman Boleh Dituntut Bagi Akhir Tahun 2005 Hingga 2009

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit menunjukkan pada keseluruhannya baki pinjaman mencatatkan trend meningkat secara beransur-ansur daripada sejumlah RM402.64 juta pada tahun 2005 menjadi RM552.22 juta pada tahun 2007. Kemudian baki ini menurun sejumlah RM56.89 juta menjadi RM495.33 juta pada tahun 2008 dan meningkat secara mendadak sejumlah RM135.74 juta menjadi RM631.07 juta pada tahun 2009.

Penurunan sejumlah RM56.89 juta pada tahun 2008 adalah disebabkan kuantum penurunan berjumlah RM116.44 juta bagi Badan Berkanun Negeri adalah lebih tinggi daripada kuantum peningkatan berjumlah RM53.77 juta dan RM5.78 juta masing-masing bagi Badan-badan Lain dan PBT. Penurunan ketara baki pinjaman Badan Berkanun Negeri adalah disebabkan pelarasan jumlah keseluruhan hutang yang sepatutnya diambil alih oleh Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor (LPHS) pada tahun 2008. Peningkatan berjumlah RM53.77 juta bagi Badan-badan Lain adalah disebabkan pinjaman kepada KDEB berjumlah RM50 juta bagi membiayai bekalan air percuma 20 meter padu pertama dan faedah dikenakan berjumlah RM0.6 juta bagi pinjaman Kos Pembangunan UNISEL, bayaran balik pinjaman oleh Yayasan Selangor berjumlah RM0.10 juta serta faedah dikenakan kepada pinjaman PIYS berjumlah RM3.27 juta. Manakala peningkatan berjumlah RM5.78 juta bagi empat PBT adalah disebabkan pengeluaran baki pinjaman berjumlah RM6.44 juta kepada MPS, peningkatan baki pinjaman berjumlah RM0.75 juta dan RM0.10 juta masing-masing bagi MPAJ dan MDSB manakala baki pinjaman MPKj telah menurun sejumlah RM1.50 juta.

Pada tahun 2009 peningkatan ketara sejumlah RM135.74 juta adalah disebabkan kuantum peningkatan berjumlah RM153.67 juta bagi pinjaman Badan-badan Lain adalah lebih tinggi daripada kuantum penurunan sejumlah RM10.07 juta dan RM7.86 juta bagi Badan Berkanun Negeri dan PBT masing-masing. Peningkatan baki pinjaman Badan-badan Lain adalah disebabkan baki pinjaman KDEB berjumlah RM223.20 juta pada tahun 2009. Kerajaan

Negeri telah mengeluarkan satu pinjaman berjumlah RM50 juta pada tahun 2008 dan tiga pinjaman berjumlah RM150 juta pada tahun 2009 kepada KDEB bagi membiayai bekalan air percuma 20 meter padu pertama.

Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman Badan Berkanun Negeri, PBT dan Badan-badan Lain kepada Kerajaan Negeri pada akhir tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 4.34** dan **Carta 4.9**.

Jadual 4.34
Kedudukan Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Kepada
Kerajaan Negeri Bagi Akhir Tahun 2005 Hingga 2009

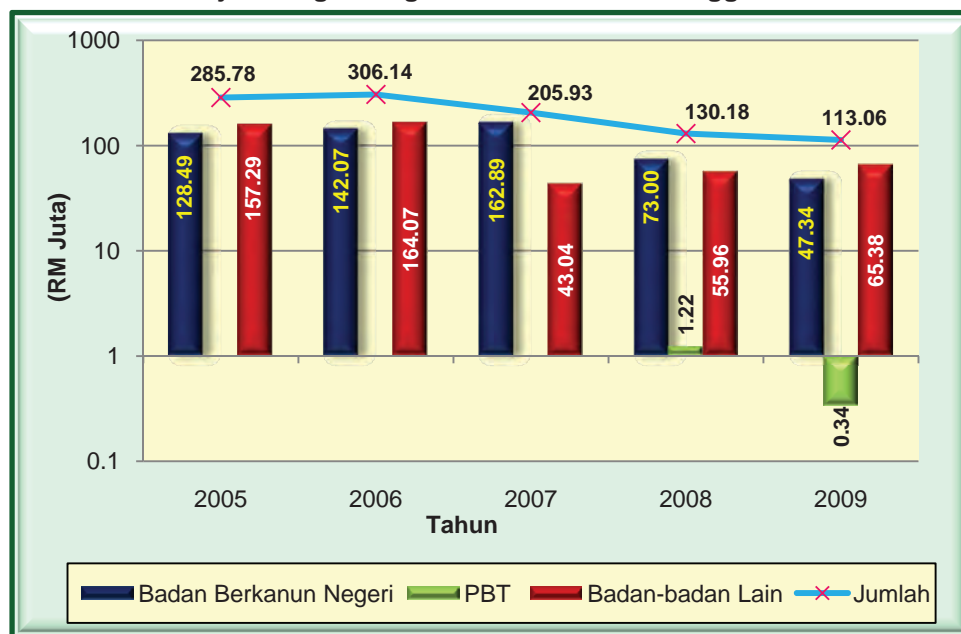
Bil.	Agensi Peminjam	Tahun				
		2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
1.	Pihak Berkuasa Tempatan	0	0	0	1.22	0.34
2.	Badan Berkanun Negeri	128.49	142.07	162.89	73.00	47.34
3.	Badan-badan Lain	157.29	164.07	43.04	55.96	65.38
Jumlah		285.78	306.14	*205.93	**130.18	113.06

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor [Nota 13(a)(ii)]

* Baki tahun 2007 sejumlah RM205.85 juta diselaraskan menjadi RM205.93 juta pada tahun 2008

** Baki tahun 2008 sejumlah RM199.34 juta diselaraskan menjadi RM130.18 juta pada tahun 2009

Carta 4.9
Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Kepada
Kerajaan Negeri Bagi Akhir Tahun 2005 Hingga 2009

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit menunjukkan pada keseluruhannya baki tunggakan bayaran balik Pinjaman Boleh Dituntut bagi tahun 2005 hingga 2009 mencatatkan trend menurun secara beransur-ansur setelah meningkat sejumlah RM20.36 juta menjadi RM306.14 juta pada tahun 2006 daripada sejumlah RM285.78 juta pada tahun 2005. Pada tahun 2007, jumlah tunggakan bayaran balik pinjaman menurun secara mendadak sejumlah RM100.21 juta menjadi RM205.93 juta daripada sejumlah RM306.14 juta pada tahun 2006. Ini disebabkan kuantum penurunan sejumlah RM121.03 juta bagi Badan-badan Lain lebih tinggi berbanding kuantum

peningkatan sejumlah RM20.82 juta bagi Badan Berkanun Negeri. Pada tahun 2008 jumlah tunggakan bayaran balik menurun sejumlah RM75.75 juta menjadi RM130.18 juta. Penurunan ini disebabkan penurunan sejumlah RM89.89 juta bagi Badan Berkanun Negeri adalah lebih tinggi berbanding peningkatan sejumlah RM14.14 juta bagi Badan-badan Lain dan PBT masing-masing sejumlah RM12.92 juta dan RM1.22 juta. Pada tahun 2009, tunggakan bayaran balik pinjaman menurun sejumlah RM17.12 juta menjadi RM113.06 juta disebabkan kuantum penurunan sejumlah RM25.66 juta bagi Badan Berkanun Negeri dan RM0.88 juta bagi PBT adalah lebih tinggi berbanding kuantum peningkatan sejumlah RM9.42 juta bagi Badan-badan Lain.

Analisis perbandingan antara jumlah baki Pinjaman Boleh Dituntut dan baki tunggakan bayaran balik Pinjaman Boleh Dituntut pada tahun 2009 mendapati pencapaian pembayaran Pinjaman Boleh Dituntut pada tahun 2009 adalah memuaskan. Ini disebabkan Baki Pinjaman Boleh Dituntut meningkat sejumlah RM135.74 juta dan baki tunggakan bayaran balik Pinjaman Boleh Dituntut mencatatkan penurunan sejumlah RM17.12 juta berbanding tahun 2008.

4.8.2 Pelaburan

Pelaburan saham oleh Kerajaan Negeri Selangor melalui perbelanjaan mengurus ditunjukkan di Penyata Akaun Memorandum Pelaburan. Pelaburan ini terdiri daripada pelaburan saham MBI. Kedudukan pelaburan Kerajaan Negeri pada akhir tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 4.35** dan trend pelaburan Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Carta 4.10**.

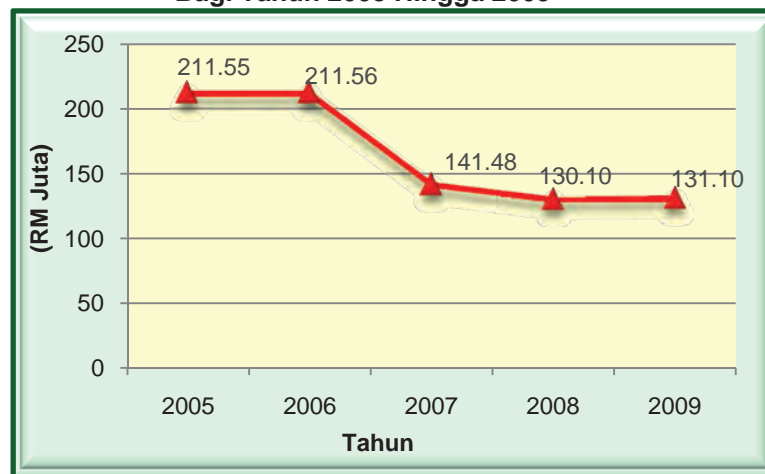
Jadual 4.35
Kedudukan Pelaburan Saham Bagi Akhir Tahun 2005 Hingga 2009

Bil.	Perbadanan/Syarikat	Tahun				
		2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
Menteri Besar Selangor (Pemerbadanan)						
1.	Permodalan Negeri Selangor Bhd.	9.00	9.00	24.00	24.00	24.00
2.	Tabung Amanah Saham Selangor Bhd.	2.00	2.00	0	0	0
3.	Brisdale Holdings Berhad	80.56	80.56	0	0	0
4.	Kumpulan Perangsang Selangor Bhd.	82.63	82.63	0	0	0
5.	Kumpulan Darul Ehsan Bhd.	12.50	12.50	104.06	104.06	104.06
6.	Pendidikan Institusi Yayasan Selangor Berhad	0	0	0.64	0.64	0.64
7.	Bandar Pelabuhan Klang	0	0	11.68	0	0
8.	Perbadanan Nasional Berhad (PNS)	0	0	0.50	0.50	0.50
9.	Selangor State Investment Centre (SSIC) Berhad	0	0	0.60	0.60	0.60
10.	Tourism Selangor Sdn. Bhd.	0	0	0	0.30	0.30
11.	Majlis Sukan Negeri Selangor Holdings Sdn. Bhd. (MSNS)	0	0	0	0	1.00
Jumlah Kecil		186.69	186.69	141.48	130.10	131.10

Bil.	Perbadanan/Syarikat	Tahun				
		2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
Perbadanan Setiausaha Kerajaan						
1.	Permodalan Negeri Selangor Bhd.	24.00	24.00	0	0	0
Jumlah Kecil		24.00	24.00	0	0	0
Syarikat						
1.	Rashid Hussain Asset Management Sdn. Bhd.	0.36	0.37	0	0	0
2.	PNS (Atas Nama PKNS)	0.50	0.50	0	0	0
Jumlah Kecil		0.86	0.87	0	0	0
Jumlah		211.55	211.56	141.48	130.10	131.10

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Carta 4.10
Pelaburan Kerajaan Negeri Selangor
Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Trend pelaburan Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun 2005 hingga 2009 menunjukkan penurunan dari setahun ke setahun iaitu daripada RM211.55 juta pada tahun 2005 menjadi RM131.10 juta pada tahun 2009.

4.8.3 Hutang Awam

Kerajaan Negeri dari semasa ke semasa menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan bagi membiayai projek pembangunannya. Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri pada akhir tahun 2008 dan 2009 adalah seperti di **Jadual 4.36**.

Jadual 4.36
Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

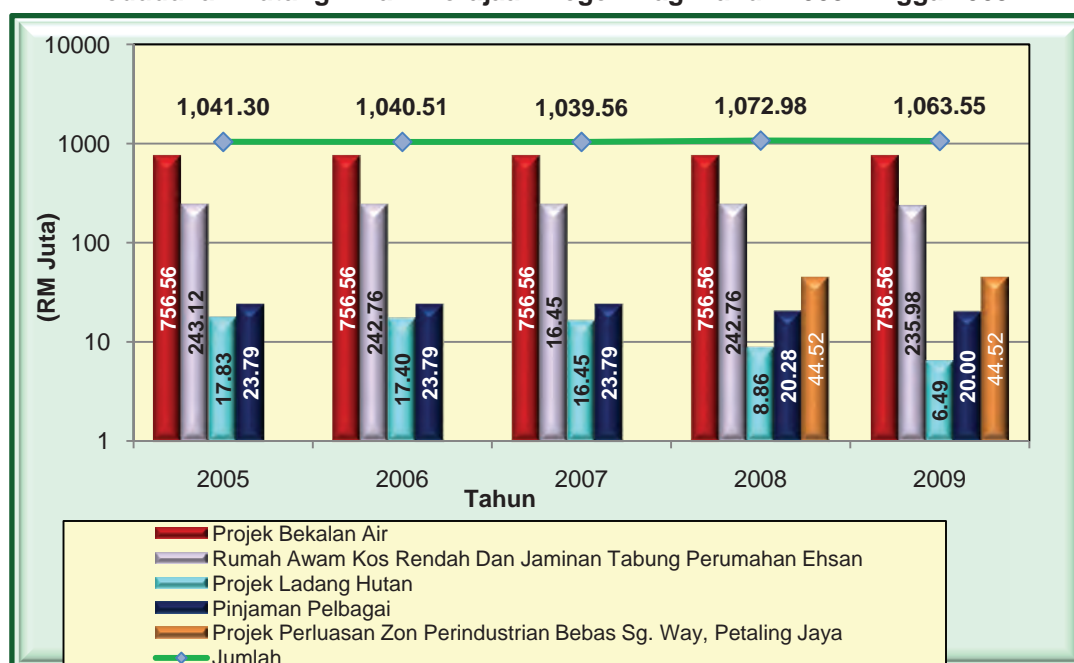
Bil.	Butiran Pinjaman	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Projek Bekalan Air	756.56	756.56	0	0
2.	Rumah Awam Kos Rendah Dan Jaminan Tabung Perumahan Ehsan	242.76	235.98	(6.78)	(2.8)
3.	Projek Ladang Hutan	8.86	6.49	(2.37)	(26.7)
4.	Pinjaman Pelbagai	20.28	20.00	(0.28)	(1.4)
5.	Projek Perluasan Zon Perindustrian Bebas Sg. Way, Petaling Jaya	44.52	44.52	0	0
Jumlah		1,072.98	1,063.55	(9.43)	(0.9)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit menunjukkan pada tahun 2009, baki hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan telah menurun sejumlah RM9.43 juta atau 0.9% menjadi RM1,063.55 juta berbanding RM1,072.98 juta pada tahun 2008. Penurunan ini disebabkan Kerajaan Negeri telah membuat bayaran balik hutang sejumlah RM9.43 juta bagi menjelaskan pinjaman bagi Rumah Awam Kos Rendah, Projek Ladang Hutan dan Projek Pembedungan Shah Alam masing-masing sejumlah RM6.78 juta, RM2.37 juta dan RM0.28 juta.

Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Carta 4.11**.

Carta 4.11
Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit menunjukkan trend baki hutang awam tidak mengalami perubahan yang ketara kecuali pada tahun 2008 meningkat sejumlah RM33.42 juta atau 3.2% menjadi RM1,072.98 juta berbanding RM1,039.56 juta pada tahun 2007. Trend ini disebabkan

antaranya bayaran balik pinjaman bagi Projek Bekalan Air yang hanya akan dibayar mulai tahun 2010 hingga 2033 oleh pihak Syarikat Bekalan Air Selangor (SYABAS) kepada Kerajaan Persekutuan. Manakala, bayaran balik pinjaman berjumlah RM44.52 juta bagi membiayai Projek Perluasan Zon Perindustrian Bebas Sungai Way, Petaling Jaya akan dibayar mulai tahun 2012.

Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman pada akhir tahun 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 4.37**.

Jadual 4.37
Kedudukan Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Bil.	Pinjaman	Tahun				
		2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
1.	Projek Bekalan Air	399.05	481.43	564.91	636.24	705.40
2.	Rumah Awam Kos Rendah Dan Jaminan Tabung Perumahan Ehsan	61.33	70.40	81.60	92.23	92.23
3.	Projek Ladang Hutan	7.06	8.17	8.51	4.30	2.63
4.	Pinjaman Pelbagai	4.08	4.08	33.68	29.88	29.60
Jumlah		471.52	564.08	688.70	762.65	829.86

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit mendapati pada keseluruhannya, baki tunggakan bayaran balik pinjaman Kerajaan Negeri meningkat daripada sejumlah RM471.52 juta pada tahun 2005 menjadi RM829.86 juta pada tahun 2009. Trend meningkat ini melibatkan semua pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan kecuali pinjaman bagi Projek Ladang Hutan dan Pelbagai. Baki tunggakan pinjaman bagi Projek Ladang Hutan meningkat daripada sejumlah RM7.06 juta menjadi RM8.51 juta pada tahun 2007 sebelum menurun menjadi RM4.30 juta pada tahun 2008 dan RM2.63 juta pada tahun 2009. Manakala baki tunggakan bagi Pinjaman Pelbagai tidak berubah pada tahun 2005 dan 2006 pada paras RM4.08 juta sebelum meningkat menjadi RM33.68 juta pada tahun 2007 dan menurun semula menjadi RM29.88 juta pada tahun 2008 dan RM29.60 juta pada tahun 2009.

Analisis perbandingan antara jumlah hutang awam pada tahun 2009 berbanding baki tunggakan bayaran balik pinjaman pada tahun 2009 mendapati prestasi pembayaran pinjaman tahun 2009 adalah memuaskan. Ini adalah kerana baki hutang awam pada tahun 2009 menurun sejumlah RM9.43 juta atau 0.9% berbanding tahun 2008. Manakala, tunggakan bayaran balik pinjaman pada tahun 2009 mencatatkan peningkatan sejumlah RM67.21 juta iaitu 8.8% berbanding tahun 2008.

4.8.4 Tunggakan Hasil

Pada tahun 2009, tunggakan hasil Kerajaan Negeri berjumlah RM601.92 juta menurun sejumlah RM27.62 juta atau 4.4% berbanding RM629.54 juta pada tahun 2008. Tunggakan hasil pada akhir tahun 2008 dan 2009 adalah seperti di **Jadual 4.38**.

Jadual 4.38
Tunggakan Hasil Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Bil.	Jenis Hasil	Tahun		Penurunan	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Cukai Tanah	629.25	601.61	(27.64)	(4.4)
2.	Lain-lain Hasil	0.29	0.31	0.02	6.9
Jumlah		629.54	601.92	(27.62)	(4.4)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Tunggakan Cukai Tanah mengikut Pejabat Daerah Dan Tanah pada akhir tahun 2008 dan 2009 seperti di **Jadual 4.39**.

Jadual 4.39
Tunggakan Cukai Tanah Mengikut Pejabat Daerah Dan Tanah Pada Tahun 2009 Berbanding 2008

Bil.	Pejabat Daerah Dan Tanah	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Petaling	192.67	202.95	10.28	5.3
2.	Klang	153.13	141.27	(11.86)	(7.7)
3.	Gombak	134.98	103.80	(31.18)	(23.1)
4.	Hulu Selangor	56.59	82.10	25.51	45.1
5.	Hulu Langat	48.82	42.35	(6.47)	(13.3)
6.	Kuala Selangor	27.75	15.94	(11.81)	(42.6)
7.	Sepang	8.91	7.35	(1.56)	(17.5)
8.	Kuala Langat	4.61	4.28	(0.33)	(7.2)
9.	Sabak Bernam	1.79	1.57	(0.22)	(12.3)
Jumlah		629.25	601.61	(27.64)	(4.4)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis Audit terhadap tunggakan Cukai Tanah mendapati tujuh daripada sembilan Pejabat Daerah Dan Tanah telah menurun sejumlah RM63.43 juta terutamanya Pejabat Daerah Dan Tanah Gombak yang menurun sejumlah RM31.18 juta atau 23.1% pada tahun 2009 berbanding tahun 2008. Manakala Pejabat Daerah Dan Tanah Hulu Selangor dan Petaling masing-masing meningkat sejumlah RM25.51 juta atau 45.1% dan RM10.28 juta atau 5.3%.

Antara tindakan pihak berkuasa Kerajaan Negeri yang menjadi penyumbang kepada penurunan tunggakan Cukai Tanah pada tahun 2009 adalah seperti berikut:

- a) Pelaksanaan OPS KUTIP 2009 melalui beberapa pendekatan iaitu:
 - i) Polisi *Knock Door* iaitu penghantaran notis tuntutan dan surat peringatan terus kepada penunggak-penunggak tegar;
 - ii) Mengadakan siri perbincangan bersama penunggak-penunggak tegar untuk menyelesaikan cukai tanah tertunggak;
 - iii) Memberi peluang kepada penunggak untuk membayar secara ansuran berjadual dengan syarat pembayaran dibuat secara konsisten; dan

- iv) Penguatkuasaan Notis 6A iaitu Notis Tuntutan Hasil Tertunggak dan Notis 8A iaitu Rampasan Tanah oleh Pejabat Tanah Dan Daerah.
- b) Insentif Pengurangan Denda Lewat Cukai Tanah bagi menggalakkan pembayaran cukai oleh individu dan syarikat iaitu:
 - i) Pengurangan sehingga 50% bagi Denda Lewat Cukai Tanah di atas pertimbangan Pegawai Tanah Dan Daerah berdasarkan terma dan syarat yang ditetapkan; dan
 - ii) Pengurangan sehingga 100% di atas pertimbangan Pengarah Tanah Dan Galian Selangor berdasarkan terma dan syarat yang ditetapkan.

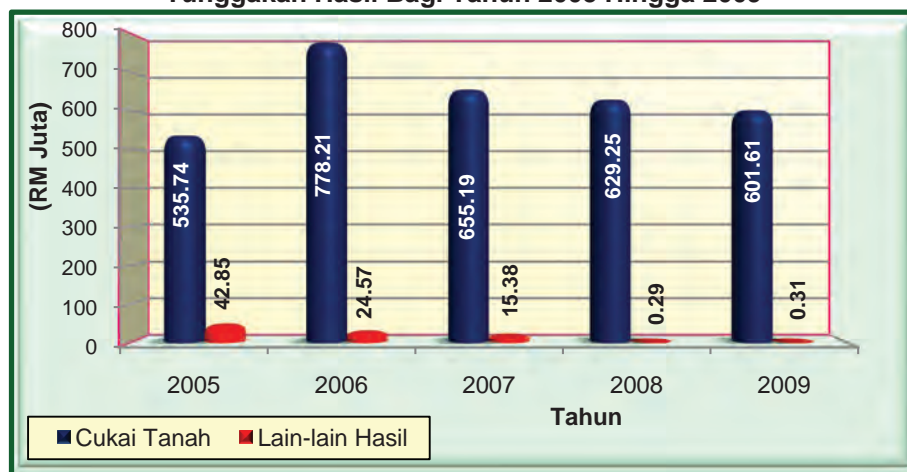
Kedudukan tunggakan hasil Kerajaan Negeri Selangor pada akhir tahun 2005 hingga 2009 seperti di **Jadual 4.40** dan **Carta 4.12**.

Jadual 4.40
Tunggakan Hasil Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Bil.	Butiran Hasil	Tahun				
		2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
1.	Cukai Tanah	535.74	778.21	655.19	629.25	601.61
2.	Lain-lain Hasil	42.85	24.57	15.38	0.29	0.31
Jumlah		578.59	802.78	670.57	629.54	601.92

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Carta 4.12
Tunggakan Hasil Bagi Tahun 2005 Hingga 2009

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor

Analisis perbandingan tunggakan hasil bagi tahun 2005 hingga 2009 menunjukkan peningkatan tunggakan hasil sejumlah RM224.19 juta atau 38.7% menjadi RM802.78 juta pada tahun 2006 berbanding RM578.59 juta pada tahun 2005. Tunggakan hasil menurun semula sejumlah RM132.21 juta pada tahun 2007, RM41.03 juta pada tahun 2008 dan RM27.62 juta pada tahun 2009 masing-masing menjadi RM670.57 juta, RM629.54 juta dan RM601.92 juta. Trend ini adalah selari dengan trend tunggakan Cukai Tanah yang meningkat daripada RM535.74 juta pada tahun 2005 menjadi RM778.21 juta pada tahun 2006 sebelum menurun pada tahun 2007, 2008 dan 2009 masing-masing menjadi RM655.19 juta, RM629.25 juta dan RM601.61 juta.

Analisis perbandingan antara kutipan hasil sebenar pada tahun 2009 berbanding tunggakan hasil pada tahun 2009 mendapati prestasi kutipan hasil tahun 2009 adalah sangat baik kerana kutipan hasil meningkat sejumlah RM247.52 juta atau 16.3% dan tunggakan hasil mencatatkan penurunan sejumlah RM27.64 juta atau 4.4%. Bagaimanapun, peningkatan secara keseluruhan bagi hasil Kerajaan Negeri pada tahun 2009 adalah disebabkan peningkatan yang ketara bagi Terimaan Bukan Hasil walaupun Hasil Cukai dan Hasil Bukan Cukai masing-masing mencatatkan penurunan pada tahun 2009 berbanding tahun 2008.

4.9 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

4.9.1 Secara keseluruhannya, analisis Audit mendapati kedudukan kewangan Kerajaan Negeri adalah memuaskan. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2009 mencatatkan Kumpulan Wang Disatukan berjumlah RM1,319.97 juta menurun sejumlah RM104.69 juta berbanding RM1,424.66 juta pada tahun 2008. Kecairan tunai Kerajaan Negeri adalah baik kerana kadar kecairan tunai 1.2:1 berupaya untuk menampung tanggungan semasa. Jumlah kutipan hasil pada tahun 2009 telah mencatatkan peningkatan sejumlah RM247.52 juta atau 16.3%. Di samping itu, jumlah tunggakan hasil telah menurun sejumlah RM27.64 juta atau 4.4%. Bagaimanapun, Akaun Hasil Disatukan Kerajaan Negeri telah mencatatkan defisit sejumlah RM65.96 juta berbanding lebih pendapatan sejumlah RM49.10 juta pada tahun 2008. Pulangan atas pelaburan jangka panjang yang dilakukan adalah tidak memuaskan di mana secara purata, Kerajaan Negeri Selangor hanya mendapat pulangan dividen sejumlah RM14,600 berbanding pelaburan sejumlah RM390.60 juta bagi tempoh lima tahun iaitu tahun 2005 hingga 2009. Baki pinjaman boleh dituntut meningkat sejumlah RM135.74 juta atau 27.4% manakala tunggakan bayaran balik pinjaman boleh dituntut menurun sejumlah RM17.12 juta. Prestasi pembayaran hutang awam pada tahun 2009 adalah memuaskan kerana baki hutang awam telah menurun sejumlah RM9.43 juta manakala tunggakan bayaran balik pinjaman mencatatkan peningkatan sejumlah RM67.21 juta.

4.9.2 Kerajaan Negeri disyorkan supaya meneruskan perbelanjaan berhemat dan terus berusaha mengutip baki pinjaman boleh dituntut di samping usaha berterusan terhadap kutipan tunggakan bayaran pinjaman boleh dituntut. Kerajaan Negeri juga hendaklah mengambil tindakan terhadap Anak Syarikat Kerajaan Negeri bagi mendapatkan pulangan dividen terhadap pelaburan yang dibuat. Kerajaan Negeri hendaklah membayar tunggakan hutang awam berjumlah RM829.86 juta kepada Kerajaan Persekutuan mengikut tempoh yang ditetapkan.

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

5. PENCAPAIAN PELAKSANAAN PROJEK PEMBANGUNAN RANCANGAN MALAYSIA KESEMBILAN

5.1 Rancangan Malaysia Kesembilan (RMKe-9) Negeri Selangor untuk tempoh lima tahun bermula pada tahun 2006 hingga 2010. Rancangan ini digubal bagi menjelaskan strategi, program dan projek yang akan diperkenal dan dilaksanakan untuk mencapai objektif pembangunan Negeri Selangor. Ia adalah signifikan ke arah menggerakkan Negeri Selangor dalam pelaksanaan Misi Nasional yang digubal oleh Kerajaan Persekutuan bagi tujuan merealisasikan Wawasan 2020.

5.2 Bagi menjayakan RMKe-9, anggaran peruntukan diluluskan oleh Kerajaan Negeri setakat tahun 2009 berjumlah RM2,877.94 juta. Peruntukan ini diagihkan kepada 10 jabatan. Tiga daripada 10 jabatan yang menerima peruntukan yang tertinggi adalah Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri berjumlah RM959.40 juta atau 33.3%, Jabatan Kerja Raya berjumlah RM728.35 juta atau 25.3% dan Perbendaharaan Negeri berjumlah RM441 juta atau 15.3%. Pencapaian perbelanjaan pembangunan di bawah RMKe-9 sehingga akhir tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 5.1**.

Jadual 5.1
Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan Di Bawah RMKe-9
Sehingga 31 Disember 2009

Bil.	Jabatan	Peruntukan RMKe-9 (RM Juta)	Perbelanjaan Sehingga 31 Disember 2009 (RM Juta)	Pencapaian (%)
1.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	959.40	933.42	97.3
2.	Jabatan Kerja Raya Negeri	728.35	721.31	99.0
3.	Jabatan Agama Islam Selangor	391.30	314.57	80.4
4.	Perbendaharaan Negeri	441.00	362.18	82.1
	- <i>Projek Am</i>	200.00	168.66	84.3
	- <i>Pengkomputeran</i>	4.00	3.59	89.8
	- <i>Luar Jangka</i>	237.00	189.93	80.1
5.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	230.20	206.83	89.8
6.	Jabatan Pertanian Negeri	60.00	57.64	96.1
7.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	24.70	23.22	94.0
8.	Jabatan Perhutanan Negeri	22.16	22.05	99.5
9.	Jabatan Kehakiman Syariah	13.51	6.35	47.0
10.	Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa	7.32	7.08	96.7
Jumlah		2,877.94	2,654.65	92.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor dan Rekod Unit Perancangan Ekonomi Negeri

5.3 Analisis Audit menunjukkan pencapaian perbelanjaan pembangunan RMKe-9 adalah antara 47% hingga 99.5%. Secara keseluruhannya, pencapaian perbelanjaan pembangunan

RMKe-9 adalah pada tahap 92.2%. Sejumlah RM2,654.65 juta daripada RM2,877.94 juta telah dibelanjakan pada akhir tahun 2009. Pencapaian perbelanjaan pembangunan di bawah RMKe-9 bagi tahun 2006 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 5.2**.

Jadual 5.2
Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan Di Bawah RMKe-9
Bagi Tahun 2006 Hingga 2009

Tahun	Peruntukan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	(%)
2006	540.00	465.19	86.2
2007	677.48	625.54	92.3
2008	872.79	849.82	97.4
2009	787.67	714.10	90.7
Jumlah	2,877.94	2,654.65	92.2
Jumlah RMKe-9	3,423.82	2,654.65	77.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor dan Rekod Unit Perancangan Ekonomi Negeri

5.4 Analisis Audit mendapati pencapaian perbelanjaan pembangunan tahunan bagi tahun 2006 hingga 2009 adalah antara 86.2% hingga 97.4%. Pada keseluruhannya, sejumlah RM2,654.65 juta atau 92.2% daripada RM2,877.94 juta peruntukan telah dibelanjakan pada tempoh tersebut. Jumlah ini merupakan 77.5% daripada siling peruntukan bagi RMKe-9 iaitu sejumlah RM3,423.82 juta.

5.5 Sehingga 31 Disember 2009, sebanyak 1,224 projek pembangunan di bawah RMKe-9 telah dirancang untuk dilaksanakan. Daripada jumlah tersebut, sejumlah 637 projek telah disiapkan sepenuhnya, 154 projek dalam perancangan, 9 projek mendahului jadual, 8 projek lewat jadual, 100 projek mengikut jadual dan 316 projek masih belum dimulakan. Pada keseluruhannya, sebanyak 908 projek atau 92.3% daripada 1,224 projek yang diluluskan telah dilaksanakan. Pencapaian pelaksanaan projek tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 5.3**.

Jadual 5.3
Pencapaian Pelaksanaan Projek RMKe-9 Sehingga Akhir Tahun 2009

Bil.	Maksud Pembangunan	Bilangan Projek Fizikal						Jumlah
		Dalam Perancangan	Dahulu Jadual	Lewat Jadual	Ikut Jadual	Belum Mula	Siap Sebenar	
1.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	2	0	0	3	0	21	26
2.	Jabatan Kerja Raya Negeri	127	3	7	10	179	216	542
3.	Jabatan Agama Islam Selangor	20	0	0	25	24	184	253
4.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	5	0	1	8	105	122	241
5.	Jabatan Pertanian Negeri	0	6	0	40	1	1	48
6.	Jabatan Kehakiman Syariah	0	0	0	0	0	52	52
7.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri	0	0	0	13	0	1	14
8.	Jabatan Perhutanan Negeri	0	0	0	0	7	34	41
9.	Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa	0	0	0	1	0	6	7
	Jumlah	154	9	8	100	316	637	1,224

Sumber: Unit Perancangan Ekonomi Negeri

Nota: Projek Oleh Perbendaharaan Negeri tidak disenaraikan kerana bukan Projek Fizikal

5.6 Analisis pencapaian pembangunan projek sehingga akhir tahun 2009 adalah seperti berikut:

- a) Sebanyak 154 projek atau 12.6% daripada 1,224 projek masih dalam perancangan iaitu 127 projek di bawah peruntukan Jabatan Kerja Raya Negeri, 20 projek di bawah peruntukan Jabatan Agama Islam Selangor, lima projek di bawah peruntukan Jabatan Pengairan Dan Saliran dan dua projek di bawah peruntukan Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri. Antara projek yang terlibat adalah pembinaan bangunan Sekolah Rendah Agama Puncak Alam, Kuala Selangor bernilai RM7 juta, Jalan Sambungan B18/B20 Sepang bernilai RM0.5 juta dan kerja-kerja mengganti jambatan di Jalan Wan Hassan, Rantau Panjang dan di Jalan Keretapi Lama Kapar Klang, masing-masing bernilai RM0.5 juta.
- b) Sebanyak lapan projek atau 0.6% daripada 1,224 projek lewat jadual terdiri daripada tujuh projek di bawah Jabatan Kerja Raya Negeri dan satu projek di bawah Jabatan Pengairan Dan Saliran. Antara projek yang terlibat ialah projek menaik taraf jalan dan jambatan Jalan Bangi ke KISDAR bernilai RM51.64 juta, menaik taraf Jalan Monfort (B29) dari persimpangan Politeknik Shah Alam ke jalan masuk TUDM Subang, Petaling bernilai RM46.65 juta dan membina jalan Sg. Kelambu – Genting Sanyen, Kuala Langat bernilai RM25.2 juta.
- c) Sebanyak 316 projek belum mula terdiri daripada 179 projek di bawah seliaan Jabatan Kerja Raya Negeri, 105 projek di bawah peruntukan Jabatan Pengairan Dan Saliran, 24 projek di bawah Jabatan Agama Islam Selangor, tujuh projek di bawah Jabatan Perhutanan dan satu projek di bawah Jabatan Pertanian. Antara projek yang terlibat adalah pembinaan bangunan Sekolah Rendah Agama Pekan Meru, Klang dan Bukit Cerakah, Petaling masing-masing bernilai RM7 juta dan RM3 juta, membaik pulih jalan mendap di Jalan Johan Setia/Jalan Revolusi Hijau, Klang bernilai RM3 juta.
- d) Sebanyak 637 projek atau 52% daripada 1,224 projek telah siap dilaksanakan sehingga akhir tahun 2009. Antara projek yang disiapkan pada tahun 2009 ialah pembinaan bangunan Sekolah Rendah Agama Seksyen 7 dan Seksyen 16 Shah Alam, masing-masing bernilai RM6.1 juta dan RM4.55 juta, membaik pulih cerun runtuh di Laluan B13 Kg. Limau Manis Sepang bernilai RM3.93 juta.

5.7 RUMUSAN

Pada keseluruhannya, pencapaian pelaksanaan RMKe-9 sehingga akhir tahun 2009 adalah baik di mana sebanyak 908 projek atau 74.2% daripada 1,224 projek yang dirancang telah dapat dilaksanakan. Pencapaian perbelanjaan pembangunan RMKe-9 sehingga tahun 2009 adalah 77.5% dan bagi tempoh empat tahun iaitu tahun 2006 hingga 2009, 92.2% peruntukan pembangunan telah dibelanjakan. Pelaksanaan projek pembangunan yang lancar dapat mempertingkatkan lagi taraf hidup rakyat Negeri Selangor.

BAHAGIAN IV

PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN

JABATAN/AGENSI NEGERI

6. PELAKSANAAN INDEKS AKAUNTABILITI

6.1 Seksyen 15(A) Akta Acara Kewangan 1957 dan Arahan Perbendaharaan telah menetapkan tugas dan tanggungjawab Pegawai Pengawal di sesebuah Kementerian/Jabatan bagi menjamin wujudnya akauntabiliti pengurusan kewangan Kerajaan. Antara lain, Pegawai Pengawal adalah bertanggungjawab untuk menentukan bahawa peruntukan kewangan dan sumber lain yang secukupnya diperolehi, diguna dan diperakunkan mengikut peraturan kewangan.

6.2 Selaras dengan perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan serta Akta Audit 1957, setiap tahun Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri, pematuhan kepada undang-undang dan peraturan kewangan serta aktiviti Jabatan/Agensi Negeri dan mengemukakan laporan mengenainya untuk dibentangkan di Parlimen dan Dewan Undangan Negeri.

6.3 Bagi memenuhi kehendak undang-undang yang tersebut di atas, setiap tahun Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan terhadap pengurusan kewangan di Jabatan/Agensi Negeri untuk menentukan tahap pematuhan terhadap undang-undang dan peraturan yang berkaitan. Berdasarkan kepada pengauditan tersebut, didapati bahawa masih ada Jabatan/Agensi Negeri yang tidak serius dalam meningkatkan prestasi pengurusan kewangan walaupun telah diberi teguran oleh Jabatan Audit Negara berulang kali. Ini dapat digambarkan daripada kelemahan-kelemahan yang dibangkitkan setiap tahun yang mana ia adalah berkisar kepada isu-isu yang sama.

6.4 Sebagai satu usaha untuk meningkatkan tahap motivasi Jabatan/Agensi Negeri agar lebih gigih memperbaiki, mempertingkatkan dan memperkasakan prestasi pengurusan kewangan masing-masing pada masa akan datang, Jabatan Audit Negara telah **melaksanakan sistem penarafan berdasarkan Indeks Akauntabiliti (AI)**. Jabatan/Agensi Negeri yang diberi tahap penarafan yang cemerlang boleh dijadikan sebagai tanda aras/*role model* kepada Jabatan/Agensi Negeri yang lain.

6.5 Melalui pelaksanaan sistem penarafan ini, setiap pematuhan terhadap peraturan kewangan bagi enam aspek kawalan utama diberikan markah. Aspek tersebut ialah kawalan pengurusan, kawalan bajet, kawalan terimaan, kawalan perbelanjaan, pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah dan deposit serta pengurusan aset, inventori dan stor. Bagi Agensi Negeri kawalan tambahan iaitu terhadap pengurusan pelaburan, pengurusan pinjaman dan pengurusan penyata kewangan turut dinilai. Secara umumnya,

sesuatu Jabatan/Agensi Negeri diberi tahap prestasi pengurusan kewangan berdasarkan markah keseluruhan seperti di **Jadual 6.1**.

Jadual 6.1
Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan

Markah Keseluruhan	Tahap	Penarafan
90 - 100	Cemerlang (Sangat Baik)	
70 - 89	Baik	
50 - 69	Memuaskan	
49 ke bawah	Tidak Memuaskan	

6.6 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Bagi membolehkan penarafan diberi kepada tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri, pengauditan telah dijalankan untuk menentukan sama ada:

- a) Wujudnya struktur dan sistem pengurusan kewangan yang berkesan.
- b) Wujudnya sistem kawalan dalaman yang berkesan terhadap pungutan hasil, perbelanjaan serta pengurusan akaun amanah, aset dan inventori, pelaburan serta pinjaman.
- c) Pengurusan kewangan mematuhi undang-undang dan peraturan yang ditetapkan.
- d) Rekod-rekod yang berkaitan diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

6.7 SKOP DAN KAEDAH PENGAUDITAN

6.7.1 Pengauditan telah dijalankan di Perbendaharaan Negeri Selangor, Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor, Majlis Agama Islam Selangor, Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor, Majlis Sukan Negeri, Majlis Perbandaran Kelang, Majlis Daerah Sabak Bernam, Pejabat Daerah Dan Tanah Hulu Selangor, Pejabat Daerah Dan Tanah Kuala Langat, Pejabat Daerah Dan Tanah Sepang, Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri Selangor, Jabatan Perhutanan Negeri Selangor, Pejabat Dewan Negeri Selangor, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor, Jabatan Pertanian Negeri Selangor dan Jabatan Pengairan Dan Saliran Negeri Selangor.

6.7.2 Bagi menilai tahap kawalan yang telah diwujudkan bagi setiap aspek kawalan utama yang tersebut di atas, pengauditan telah dijalankan dengan menyemak rekod dan dokumen kewangan bagi tahun 2009 di Jabatan/Agensi Negeri. Selain itu, semakan juga

dibuat terhadap Penyata Kewangan Agensi Negeri Tahun 2008 dan 2009 bagi menentukan kedudukan prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri secara menyeluruh.

6.8 PENEMUAN AUDIT

Pelaksanaan sistem penarafan bagi 16 Jabatan/Agensi Negeri iaitu Perbendaharaan Negeri Selangor, Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor, Majlis Agama Islam Selangor, Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor, Majlis Sukan Negeri, Majlis Perbandaran Klang, Majlis Daerah Sabak Bernam, Pejabat Daerah Dan Tanah Hulu Selangor, Pejabat Daerah Dan Tanah Kuala Langat, Pejabat Daerah Dan Tanah Sepang, Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri Selangor, Jabatan Perhutanan Negeri Selangor, Dewan Negeri Selangor, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor, Jabatan Pertanian Negeri Selangor dan Jabatan Pengairan Dan Saliran Negeri Selangor adalah berdasarkan pengauditan terhadap tahap prestasi pengurusan kewangan mengikut 9 jenis kawalan yang berkaitan seperti berikut:

6.8.1 Kawalan Pengurusan

Bagi menentukan sama ada struktur pengurusan kewangan yang berkesan telah diwujudkan, semakan Audit telah dijalankan terhadap empat aspek utama kawalan pengurusan iaitu struktur organisasi, sistem dan prosedur, keberkesanan jawatankuasa yang diwujudkan dan Unit Audit Dalam serta pengurusan sumber manusia seperti berikut:

a) Struktur Organisasi

Bagi mewujudkan suatu struktur organisasi yang berkesan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan pematuhan terhadap peraturan seperti berikut atau peraturan yang telah ditetapkan oleh Agensi Negeri:

- i)** Carta organisasi disediakan dengan lengkap dan kemas kini sepertimana yang ditetapkan di dalam Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991.
- ii)** Surat penurunan kuasa disediakan dengan lengkap dan sentiasa dikemaskinikan. Had-had kuasa dan tugas-tugas pegawai yang menjalankan tanggungjawab juga perlu dinyatakan dengan jelas. Seksyen 15A(2) Akta Acara Kewangan, Arahan Perbendaharaan (AP) 11, AP 69 dan AP 101 adalah berkaitan.
- iii)** Kehendak Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 dipatuhi. Pekeliling tersebut menetapkan Senarai Tugas bagi setiap pegawai perlu disediakan dengan lengkap dan jelas menunjukkan hubung kait antara penyelia dengan pegawai bawahan serta rakan sejawat dalam organisasi yang sama. Senarai tugas ini juga perlu sentiasa dikemaskinikan.
- iv)** Kehendak Pekeliling Perkhidmatan Bil. 5 Tahun 2007 dipatuhi. Selaras dengan pekeling tersebut, perancangan dan pelaksanaan pusingan kerja mengikut tempoh yang sesuai dalam pelbagai bidang tugas perlu dilaksanakan bagi membangunkan sumber manusia berpotensi serta berupaya menyumbang kepada kecemerlangan organisasi.

b) Sistem Dan Prosedur

Bagi memastikan sistem dan prosedur yang teratur telah diwujudkan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i)** Manual Prosedur Kerja disediakan dengan lengkap, kemas kini dan dikaji semula secara berterusan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.
- ii)** Fail Meja bagi setiap jawatan disediakan dengan lengkap, kemas kini dan memiliki kesemua 14 ciri-ciri asas Fail Meja yang ditetapkan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.
- iii)** Pemeriksaan mengejut (sepertimana yang ditetapkan di bawah Arahan Perbendaharaan 309) dijalankan secara berkala (tidak kurang dari sekali dalam 6 bulan) terhadap peti besi, peti wang tunai, laci atau bekas-bekas lain yang diguna untuk menyimpan wang, setem atau barang-barang lain yang berharga. Hasil pemeriksaan itu hendaklah direkodkan dengan lengkap untuk memudahkan rujukan.
- iv)** Garis Panduan Pengurusan Kewangan Dan Akaun dan Dokumen Kualiti yang disediakan oleh Agensi Negeri adalah lengkap dan kemas kini.

c) Keberkesanan Jawatankuasa Yang Diwujudkan Dan Unit Audit Dalam

Kerajaan menetapkan pelbagai jawatankuasa berkaitan hal kewangan ditubuhkan di peringkat Jabatan/Agensi Negeri. Fungsi dan tanggungjawab jawatankuasa tersebut telah ditetapkan melalui surat pekeliling, arahan dan garis panduan yang dikeluarkan dari semasa ke semasa. Bagi memastikan jawatankuasa-jawatankuasa yang telah diwujudkan berfungsi dengan berkesan, Kerajaan telah juga mengeluarkan Panduan Pengurusan Mesyuarat Dan Urusan Jawatankuasa-jawatankuasa Kerajaan melalui Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 2 Tahun 1991. Panduan ini menetapkan dengan jelas peranan pengerusi dan urus setia dalam sesuatu mesyuarat bagi memastikan keberkesanan jawatankuasa yang telah diwujudkan. Antara jawatankuasa/unit yang perlu diwujudkan bagi memantapkan tahap pengurusan kewangan adalah seperti berikut:

i) Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun

Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun (JPKA) ditubuhkan di setiap Pusat Tanggung Jawab supaya dapat memantapkan lagi pengurusan kewangan dan akaun agensi-agensi Kerajaan. Sepertimana yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 2004, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan seorang Pengerusi dan ahli-ahli jawatankuasa dilantik; bermesyuarat setiap tiga bulan; membincangkan perkara yang telah ditetapkan dan mengemukakan Laporan Suku Tahun dengan lengkap kepada pihak berkuasa berkenaan dalam tempoh yang ditetapkan.

ii) Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan

Selaras dengan Arahan YAB Perdana Menteri No. 1 Tahun 1998 dan Siri 2 No. 1 Tahun 2000, Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan (JKP) hendaklah ditubuhkan di peringkat Kerajaan/Jabatan/Agensi Negeri bagi tujuan mewujudkan pentadbiran Kerajaan/Jabatan/Agensi Negeri dan perkhidmatan awam yang cekap, berdisiplin serta berintegriti. Antara lainnya, Ketua Jabatan hendaklah melantik ahli-ahli jawatankuasa dan mempengerusikan mesyuarat berkenaan; bermesyuarat setiap tiga bulan; membincangkan perkara yang telah ditetapkan; menyediakan Laporan Suku Tahun dengan lengkap untuk dikemukakan kepada pihak berkuasa berkenaan dalam tempoh yang ditetapkan.

iii) Unit Audit Dalam

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 9 Tahun 2004 yang juga diguna pakai oleh Kerajaan Negeri menghendaki Unit Audit Dalam (UAD) ditubuhkan di Jabatan/Agensi Negeri untuk membantu Ketua Jabatan memantapkan prestasi pengurusan dan memastikan pencapaian objektif organisasi secara cekap dan berhemat. Bagi melaksanakan fungsinya, UAD adalah bertanggungjawab menyediakan Rancangan Tahunan Audit Dalam, mengemukakan Rancangan Tahunan Audit Dalam kepada pengurusan atasan/Lembaga Pengarah, melaksanakan kerja pengauditan mengikut perancangan dan laporan dibentangkan di peringkat Jawatankuasa Audit. Manakala tanggungjawab Ketua Jabatan/Agensi adalah mengkaji dan meluluskan Rancangan Tahunan dan Laporan Tahunan Audit Dalam, memastikan tindakan susulan diambil terhadap pemerhatian/Laporan Audit Dalam dan memastikan anggota UAD mempertingkatkan pengetahuan dan kemahiran yang diperlukan untuk melaksanakan tanggungjawab mereka secara berkesan.

d) Pengurusan Sumber Manusia

Bagi memastikan pengurusan kewangan dikendalikan dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah menguruskan sumber manusianya dengan cekap seperti menentukan bilangan jawatan dan gred yang sesuai, jawatan diisi sepenuhnya dan latihan dalam bidang kewangan diberi kepada mereka yang terlibat. Jabatan/Agensi Negeri juga dikehendaki memberi pengiktirafan kepada kakitangannya yang cemerlang dan sebaliknya mengambil tindakan tatatertib/surcaj terhadap mereka yang didapati gagal/cuai melaksanakan tanggungjawab yang telah ditetapkan.

6.8.2 Kawalan Bajet

Bagi menentukan sama ada Kementerian/Jabatan telah menguruskan bajet dan peruntukannya dengan cekap, berhemat dan mengikut peraturan, semakan Audit telah dijalankan terhadap lima aspek utama kawalan bajet iaitu penyediaan bajet, pengagihan peruntukan, kelulusan pindah/tambah peruntukan, pemantauan kemajuan/prestasi bajet dan pelaporan mengenainya seperti berikut:

a) Penyediaan Bajet

Peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet oleh setiap Jabatan/Agensi Negeri dikeluarkan melalui Pekeliling Perbendaharaan Negeri Selangor Bil. 1 Tahun 2008 (Garis Panduan Bagi Penyediaan Cadangan Bajet Kerajaan Negeri Selangor Tahun 2009 - 2010). Selain itu, Arahan Perbendaharaan 29 hingga 52 juga menetapkan peraturan penyediaan anggaran hasil dan perbelanjaan. Antara lainnya, peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet menetapkan perkara-perkara mengenai justifikasi setiap anggaran yang disediakan; ketepatan anggaran yang disediakan; prosedur kelulusan bajet di peringkat Jabatan Negeri serta pematuhan tempoh yang ditetapkan untuk mengemukakan bajet dan Perjanjian Program kepada Pegawai Kewangan Negeri.

b) Pengagihan Peruntukan

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 1 Tahun 2008 antara lainnya menetapkan bahawa Pegawai Pengawal perlu mengagihkan peruntukan kepada pemegang-pemegang waran tertentu sebaik sahaja Waran Am diterima. Mengikut AP 94 pula, pemegang waran peruntukan tersebut boleh mengagihkan waran peruntukan/waran peruntukan kecil kepada pegawai yang berkenaan di mana perlu. Pengagihan waran ini perlu direkodkan dengan lengkap dan kemas kini.

c) Kelulusan Pindah/Tambahan Peruntukan

Peraturan kewangan mengenai pindah/tambah peruntukan antaranya menetapkan Waran Pindah Peruntukan hendaklah ditandatangani oleh Pegawai Pengawal sendiri atau bagi pihaknya oleh mana-mana pegawai bawahannya yang diberi kuasa secara bertulis. Semua pindah peruntukan hendaklah dibuat dalam tahun kewangan berkenaan dan semua Waran Pindah Peruntukan yang dikeluarkan hendaklah disampaikan kepada Perbendaharaan Negeri atau wakilnya tidak lewat dari 31 Disember bagi tahun kewangan berkenaan. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlulah sentiasa mengawasi dan mengemas kini akaun serta memastikan pindah peruntukan dikemaskinikan dalam Buku Vot supaya kawalan perbelanjaan dapat diuruskan dengan berkesan. Peraturan juga menetapkan pindahan kepada butiran yang telah dikurangkan melalui pindah peruntukan atau pengurangan kepada butiran yang telah ditambah melalui pindah peruntukan adalah tidak dibenarkan kecuali mendapat kelulusan daripada Pegawai Kewangan Negeri terlebih dahulu.

d) Pemantauan Kemajuan/Prestasi Bajet

Peraturan kewangan menghendaki Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan memantau pelaksanaan projek pembangunan dengan rapi bagi memastikan ia dilaksanakan mengikut jadual. Bagi tujuan ini, Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan hendaklah memastikan data mengenai peruntukan dan perbelanjaan projek bagi setiap tahun diisi dan sentiasa dikemas kini dalam Sistem Pemantauan Projek II/kaedah lain yang diterima pakai; impak setiap aktiviti dinilai sekurang-kurangnya sekali dalam masa lima tahun dan memastikan perbelanjaan tidak melebihi peruntukan yang telah diluluskan.

e) Pelaporan

Pegawai Pengawal dikehendaki menyediakan beberapa jenis laporan seperti Laporan Perbelanjaan Dan Tanggungan serta laporan untuk Buku Anggaran Belanjawan Program Dan Prestasi. Laporan-laporan ini perlu dikemukakan kepada Pegawai Kewangan Negeri/Bendahari Negeri dalam tempoh yang ditetapkan. Pegawai Pengawal juga dikehendaki mengemukakan laporan mengenai keperluan aliran wang tunai yang disahkan olehnya kepada Pegawai Kewangan Negeri/Bendahari Negeri/Akauntan Negeri. Bagi Ketua Jabatan yang bukan Pegawai Pengawal, laporan-laporan berkenaan akan dikemukakan kepada Pegawai Pengawal berkenaan untuk disatukan.

6.8.3 Kawalan Terimaan

Bagi menentukan sama ada segala terimaan telah dikendalikan mengikut peraturan dan diakaunkan dengan sempurna, semakan Audit telah dijalankan terhadap lima aspek utama kawalan terimaan yang meliputi kawalan borang hasil, penerimaan wang, kemasukan pungutan ke bank, kawalan perakaunan terimaan/hasil dan penyediaan Akaun Belum Terima seperti berikut:

a) Kawalan Borang Hasil

Kawalan terhadap borang-borang hasil seperti buku resit adalah penting untuk memastikan ia tidak disalahgunakan.

b) Penerimaan Wang

Setiap Jabatan/Agensi Negeri perlu memastikan pegawainya yang dipertanggungjawabkan dengan urusan penerimaan wang mematuhi peraturan kewangan yang berkaitan. Semakan Audit telah dijalankan terhadap empat aspek kawalan dalaman yang ditetapkan dalam Arahan Perbendaharaan atau peraturan yang ditetapkan oleh Agensi Negeri bagi penerimaan wang iaitu dari segi kebenaran/kelulusan menerima wang, ciri-ciri keselamatan semasa menerima kutipan, kawalan penerimaan melalui mel dan penerimaan wang di kaunter.

c) Kemasukan Pungutan Ke Bank

Arahan Perbendaharaan telah menetapkan peraturan mengenai kemasukan wang pungutan ke bank bagi memastikan ketepatan dan keselamatan wang berkenaan. Antaranya adalah mengenai penetapan tempoh memasukkan wang ke bank; kawalan keselamatan penghantaran wang dan penyelenggaraan rekod mengenainya; semakan oleh pegawai bertanggungjawab terhadap slip kemasukan wang ke bank dan keselamatan wang yang tidak sempat dimasukkan ke bank.

d) Kawalan Perakaunan Terimaan/Hasil

Bagi memastikan peraturan mengenai perakaunan terimaan/hasil yang ditetapkan dalam Arahan Perbendaharaan dipatuhi, semakan Audit telah dijalankan terhadap penyerahan Akaun Tunai Bulanan kepada Perbendaharaan Negeri; ketepatan

penyediaan Penyata Penyesuaian Hasil Bulanan dan ketepatan Buku Tunai yang diselenggarakan oleh Jabatan Negeri. Bagi Agensi Negeri yang mempunyai Garis Panduan Pengurusan Kewangan Dan Akaun atau Dokumen Kualiti, semakan Audit juga telah dijalankan terhadap pematuhan terhadap peraturan kawalan perakaunan terimaan/hasil yang telah ditetapkan.

e) Akaun Belum Terima

Dasar dan tatacara bagi menyenggara dan melaporkan Akaun Belum Terima (ABT) ditetapkan oleh Kerajaan melalui Pekeliling Perbendaharaan Bil. 3 Tahun 2008 dan beberapa Arahan Perbendaharaan. Antara peraturan yang ditetapkan mengenai pengurusan ABT adalah penyediaan Penyata Tunggakan Hasil atau Penyata Akaun Belum Terima yang lengkap dan kemas kini; penyerahan Penyata Akaun Belum Terima kepada Perbendaharaan Negeri dan Jabatan Audit Negara dalam tempoh ditetapkan dan tindakan susulan diambil terhadap jumlah terimaan/hasil yang tertunggak.

6.8.4 Kawalan Perbelanjaan

Bagi menentukan sama ada semua perbelanjaan mengurus dan pembangunan telah dibuat mengikut peraturan yang ditetapkan dan diperakaunkan dengan tepat, semakan Audit telah dijalankan terhadap tiga aspek utama kawalan perbelanjaan iaitu perakaunan, pengurusan perolehan dan pengurusan bayaran seperti berikut:

a) Perakaunan

Semakan Audit telah dibuat untuk menentukan sejauh mana Buku Vot dan Penyata Penyesuaian Perbelanjaan diselenggarakan oleh Jabatan/Agensi Negeri mengikut peraturan yang ditetapkan di dalam Pekeliling dan Arahan Perbendaharaan yang berkaitan atau peraturan kewangan yang ditetapkan oleh Agensi Negeri.

b) Pengurusan Perolehan

Setiap tahun, Jabatan/Agensi Negeri membelanjakan jutaan ringgit untuk tujuan perolehan bekalan, perkhidmatan dan kerja. Bagi menentukan sejauh mana pengurusan perolehan Jabatan/Agensi Negeri telah mematuhi peraturan yang berkaitan, semakan Audit telah dibuat terhadap pengurusan pembelian terus, sebut harga, tender, kontrak dan kontrak pusat.

c) Pengurusan Bayaran

Semakan Audit telah dijalankan terhadap kawalan dalaman bagi proses bayaran; kesempurnaan bayaran yang memerlukan kelulusan khas; penyediaan dan penyimpanan daftar/rekod pembayaran dan Daftar Bil; bayaran pukal serta panjar wang runcit.

6.8.5 Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit

Pengurusan dan kawalan terhadap Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah dan Deposit adalah penting untuk menentukan ia diurus dengan teratur, mengikut pekeliling dan arahan amanah yang ditetapkan serta diakaunkan dengan betul dan kemas kini. Semakan Audit telah dijalankan terhadap perkara seperti berikut:

a) Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah

Tatacara pengurusan akaun amanah ditetapkan melalui Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 18 Tahun 2001. Semakan Audit telah dijalankan terhadap pengendalian Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah di Jabatan/Agensi Negeri dari segi penyediaan dan penyerahan Penyata Tahunan untuk diaudit serta kesempurnaan rekod perakaunan/penyata penyesuaian akaun/transaksi akaun.

b) Pengurusan Kumpulan Wang Pinjaman

Jabatan/Agensi Negeri perlu menguruskan kumpulan wang pinjaman dan pendahuluan diri/pelbagai mengikut Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkaitan seperti berikut atau peraturan yang telah ditetapkan oleh Agensi Negeri berkaitan:

- i)** Pinjaman kenderaan hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bil. 7 dan 8 Tahun 1993.
- ii)** Pinjaman komputer hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1992.
- iii)** Pendahuluan diri hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan dalam Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1993.
- iv)** Pendahuluan pelbagai hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bil. 13 Tahun 1990.

c) Pengurusan Akaun Deposit

Tatacara dan pengurusan akaun deposit ditetapkan melalui Arahan Perbendaharaan 156 hingga 163. Manakala Agensi Negeri yang mempunyai peraturan kewangan dan perakaunan sendiri, pengurusan akaun deposit perlu mematuhi peraturan yang telah ditetapkan.

6.8.6 Pengurusan Aset, Inventori Dan Stor

Aset dan inventori yang diperoleh untuk kegunaan pejabat perlu direkodkan, dikawal dan dipantau dengan sempurna bagi mengelakkan dari berlakunya pembaziran dan penyalahgunaannya. Sehubungan ini, semakan Audit telah dijalankan untuk menilai tahap pematuhan Jabatan/Agensi Negeri kepada peraturan-peraturan yang ditetapkan dalam Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkenaan dan Tatacara Pengurusan Stor atau peraturan yang ditetapkan oleh Agensi Negeri berhubung dengan perkara-perkara seperti berikut:

a) Kawalan Umum

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, Pegawai Pengawal hendaklah mewujudkan Unit Pengurusan Aset yang antaranya bertanggungjawab untuk mengurus pelantikan Pegawai Pemeriksa, Lembaga Pemeriksa dan Jawatankuasa Penyiasat. Unit tersebut juga diberi tanggungjawab menjadi Urus Setia kepada Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan yang diwujudkan, menguruskan pelupusan, kehilangan dan hapus kira aset serta menyelaras penyediaan laporan mengenainya. Selain itu, Pegawai Pengawal juga hendaklah melantik seorang Pegawai Aset secara bertulis bagi setiap pusat tanggungjawab di bawahnya dan memastikan Pegawai Aset di peringkat Ibu Pejabat diberi tanggungjawab sebagai Setiausaha Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan.

b) Penerimaan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, seorang Pegawai Penerima hendaklah diberi kuasa untuk menerima dan mengesahkan aset yang diperolehi. Antara lainnya, tanggungjawab seseorang Pegawai Penerima adalah memastikan aset/bekalan pejabat diterima menepati spesifikasi, kualiti dan kuantiti yang telah ditetapkan sebelum mengesahkan penerimaannya. Bagi membolehkan Pegawai Penerima membuat rujukan, sesalinan dokumen kontrak hendaklah disimpan oleh pegawai ini. Bagi penerimaan bekalan pejabat pula, Borang Terima Barang perlu disahkan dan direkodkan dalam Kad Kawalan Stok dan Kad Petak. Borang Laporan Penerimaan Aset Alih Kerajaan hendaklah disediakan, disahkan dan dihantar dengan serta merta kepada agen penghantaran atau syarikat pembekal. Aset hendaklah diterima berserta Surat Jaminan dan manual penggunaan/penyenggaraannya.

c) Pendaftaran

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menetapkan aset perlu didaftarkan dalam tempoh 2 minggu dari tarikh pengesahan penerimaan. Aset tersebut juga perlu dilabelkan dengan tanda Hak Kerajaan dan nombor siri pendaftaran.

d) Penggunaan, Penyimpanan Dan Pemeriksaan Aset

Bagi memastikan penggunaan, penyimpanan dan pemeriksaan aset diurus dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan peraturan-peraturan seperti berikut yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan yang berkenaan dipatuhi:

- i) Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menetapkan aset diguna hanya bagi tujuan rasmi sahaja dan mengikut tujuan asal perolehannya. Setiap aset hendaklah dikendalikan oleh pegawai yang mahir dan berkelayakan, pengeluaran/penggunaannya direkodkan dengan teratur serta kerosakan aset dilaporkan dengan menggunakan borang yang ditetapkan. Aset juga perlu disimpan di tempat yang selamat dan sesuai serta sentiasa di bawah kawalan pegawai yang bertanggungjawab.

- ii) Pekeliling tersebut juga menghendaki sekurang-kurangnya dua Pegawai Pemeriksa/Lembaga Verifikasi Stok dilantik secara bertulis. Pemeriksaan aset dilaksanakan sekurang-kurangnya satu kali setahun dan verifikasi stok dilaksanakan mengikut tempoh yang ditetapkan. Laporan Pemeriksaan Harta Modal dan Laporan Pemeriksaan Inventori disediakan dengan lengkap dan dikemukakan kepada Ketua Jabatan dan seterusnya kepada Perbendaharaan Negeri sebelum 15 Mac tahun berikutnya.
- iii) Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1980 menetapkan penggunaan kenderaan Jabatan dikawal dengan melantik seorang Pegawai Pengangkutan yang bertanggungjawab meluluskan kegunaan kenderaan, menyediakan fail sejarah bagi setiap kenderaan, menyelenggarakan Buku Log dengan lengkap dan kemas kini serta menyediakan Cerakinan Bulanan Penggunaan Bahan Api bagi mengawal kegunaan bahan api.
- iv) Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1996 pula menetapkan penggunaan kenderaan pegawai Gred JUSA dikawal dengan teratur di mana pembelian minyak setahun tidak melebihi had yang ditetapkan/diluluskan.
- v) Selaras dengan kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 6 Tahun 1999, Kad Inden Minyak perlu dikawal dengan teratur melalui penyelenggaraan Buku Rekod Pergerakan Kad Inden yang lengkap dan kemas kini. Penyata pembelian atau penyata kad perlu disemak sebelum bayaran dilakukan.
- vi) Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1999 menetapkan kad elektronik bagi pembayaran tol dikawal dengan teratur dan rekod berhubung dengan penggunaannya diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

e) Penyenggaraan Aset

Bagi memastikan aset disenggarakan dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i) Senarai aset yang memerlukan penyenggaraan disediakan dengan lengkap dan kemas kini; jadual penyenggaraan disediakan dan dilaksanakan seperti dirancang; penyenggaraan direkod dengan betul dan lengkap; program penyenggaraan dinilai dan penyenggaraan aset oleh pihak swasta diselia dan dipantau bagi memastikan syarat-syarat yang ditetapkan dalam perjanjian dipatuhi. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 adalah berkaitan.
- ii) Kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1980 dipatuhi. Pekeliling ini menetapkan kenderaan perlu disenggarakan secara berjadual manakala kos penyenggaraan dan pembaikan perlu direkod dalam fail kenderaan dan Daftar Harta Modal. Kenderaan juga hendaklah disimpan dengan selamat.

f) Pelupusan

Bagi memastikan pelupusan aset diuruskan dengan teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i) Lembaga Pemeriksa dilantik untuk tempoh tidak melebihi dua tahun. Lembaga Pemeriksa perlu menyediakan jadual pemeriksaan dan ia perlu dilaksanakan dalam tempoh satu bulan dari tarikh arahan dikeluarkan. Laporan Lembaga Pemeriksa hendaklah disediakan dan di tandatangan. Lembaga Pemeriksa juga perlu mengesyorkan kaedah pelupusan yang sesuai.
- ii) Perakuan pelupusan aset mekanikal, teknikal, elektrik dan elektronik disediakan oleh Jabatan/Pegawai Teknikal berkaitan. Manakala perakuan pelupusan aset itu disahkan oleh dua pegawai yang mempunyai sekurang-kurangnya tiga tahun pengalaman dan tidak terlibat dengan pengurusan aset berkenaan.
- iii) Kaedah pelupusan aset dibuat dengan teratur dan ia dilaksanakan dalam tempoh tiga bulan dari tarikh surat kelulusan dikeluarkan. Sijil Penyaksian Pemusnahan Aset Alih Kerajaan dan Sijil Pelupusan Aset disediakan dan dikemukakan kepada pihak yang meluluskannya. Seterusnya, rekod aset yang telah diluluskan pelupusan itu perlu dikemaskinikan.

g) Kehilangan Dan Hapus Kira

Bagi memastikan kehilangan dan hapus kira aset diuruskan dengan teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i) Kehilangan aset dilaporkan kepada Ketua Jabatan dengan serta merta dan laporan polis dibuat dalam tempoh 24 jam dari waktu kehilangan. Ketua Jabatan menyediakan Laporan Awal dan dikemukakan kepada Pegawai Pengawal dan Pegawai Kewangan Negeri dalam tempoh dua hari bekerja. Sesalinan Laporan Awal dikemukakan kepada Ketua Audit Negara atau wakil tempatan Ketua Audit Negara.
- ii) Jawatankuasa Penyiasat dilantik secara bertulis oleh Pegawai Pengawal dalam tempoh dua minggu dari tarikh Laporan Awal disediakan. Laporan Akhir disediakan dalam tempoh dua bulan dari tarikh lantikan jawatankuasa tersebut walaupun Laporan Hasil Penyiasatan Polis belum diperolehi. Laporan Akhir yang lengkap hendaklah dikemukakan kepada pihak yang menerima Laporan Awal. Laporan ini perlu dikemukakan dalam tempoh empat bulan dari tarikh Laporan Awal dihantar.

6.8.7 Pengurusan Pelaburan

Pelaburan merupakan tindakan melabur dana bagi satu tempoh untuk memperoleh kadar pulangan yang dikehendaki dengan menyedari sepenuhnya risiko yang terbabit. Pelaburan yang dibuat hendaklah mengikut peraturan yang berkaitan. Rekod perlu diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini bagi memudahkan kawalan dan pemantauan. Antara elemen kawalan yang perlu diwujudkan adalah penubuhan Jawatankuasa Pelaburan yang berfungsi menguruskan pelaburan Agensi Negeri. Antara perkara yang perlu diberi perhatian adalah kuasa melabur, had pelaburan, sasaran pelaburan dan pemantauan pelaburan.

6.8.8 Pengurusan Pinjaman

Pinjaman dibuat bagi membiayai pelbagai projek untuk pembangunan ekonomi negeri, menampung perbelanjaan dan meningkatkan taraf pembangunan serta kemajuan penduduk. Pinjaman tersebut hendaklah digunakan mengikut maksud pinjaman dimohon. Antara perkara yang perlu diberi perhatian adalah kuasa untuk meminjam, penyelenggaraan rekod pinjaman yang lengkap dan kemas kini, perjanjian pinjaman disediakan dan mekanisme kawalan serta pemantauan pinjaman.

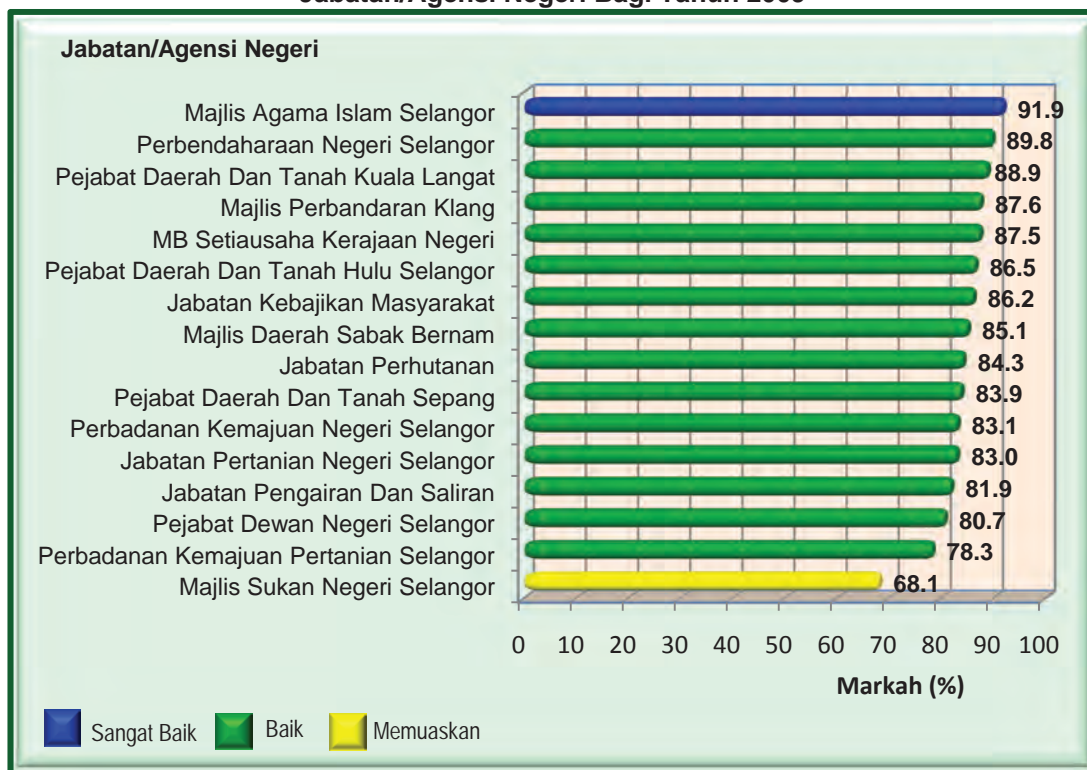
6.8.9 Penyata Kewangan

Kerajaan Negeri Selangor telah mengarahkan supaya Penyata Kewangan Tahunan Agensi Negeri disediakan dan dikemukakan kepada Ketua Audit Negara pada atau sebelum 30 April setiap tahun. Ini membolehkan Penyata Kewangan dan Laporan Tahunan Agensi Negeri dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada tahun yang sama dan tidak lewat dari 31 Disember setiap tahun. Di samping itu, pembentangan awal membolehkan *stakeholders* menilai prestasi Agensi Negeri yang lebih jelas, lengkap dan relevan.

6.9 TAHAP PRESTASI PENGURUSAN KEWANGAN

Pada tahun 2009 sebanyak 16 Jabatan/Agensi telah dinilai pencapaian pengurusan kewangan berbanding 14 Jabatan/Agensi pada tahun 2008. Pengauditan yang telah dijalankan mendapati prestasi pengurusan kewangan Majlis Agama Islam Selangor adalah pada tahap sangat baik dengan penarafan empat bintang. Manakala 14 Jabatan/Agensi Negeri iaitu Perbendaharaan Negeri Selangor, Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor, Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor, Majlis Perbandaran Klang, Majlis Daerah Sabak Bernam, Pejabat Daerah Dan Tanah Hulu Selangor, Pejabat Daerah Dan Tanah Kuala Langat, Pejabat Daerah Dan Tanah Sepang, Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri Selangor, Jabatan Perhutanan Negeri Selangor, Pejabat Dewan Negeri Selangor, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor, Jabatan Pertanian Negeri Selangor dan Jabatan Pengairan Dan Saliran Negeri Selangor adalah pada tahap baik dengan penarafan tiga bintang. Manakala satu Agensi Negeri iaitu Majlis Sukan Negeri adalah di tahap memuaskan dengan penarafan dua bintang. Ini menunjukkan sedikit peningkatan prestasi pengurusan kewangan berbanding pada tahun 2008 di mana satu Agensi Negeri yang diaudit adalah pada tahap sangat baik dan 13 Jabatan/Agensi pada tahap baik. Tahap prestasi pengurusan kewangan keseluruhan Jabatan/Agensi Negeri yang diaudit pada tahun 2009 adalah seperti di **Carta 6.1**.

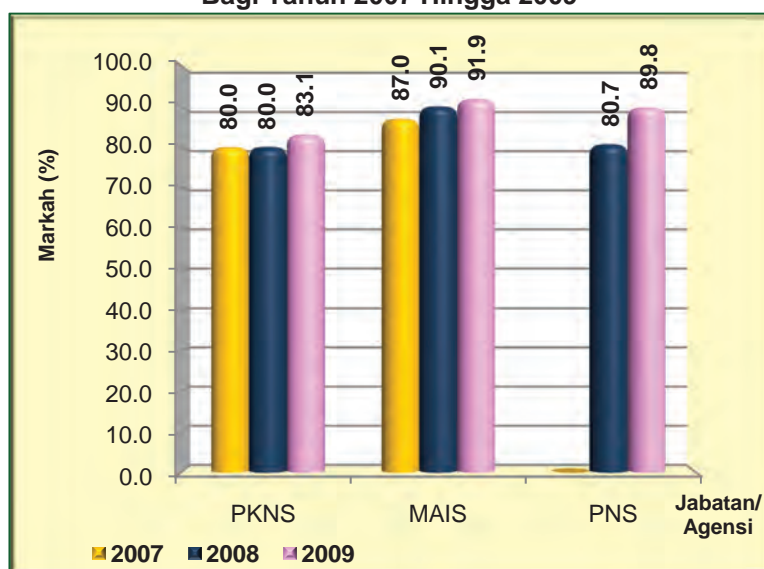
Carta 6.1
Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Berdasarkan Indeks Akauntabiliti
Jabatan/Agensi Negeri Bagi Tahun 2009

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

Majlis Agama Islam Selangor (MAIS) telah mengekalkan prestasi cemerlang pada tahun 2008 dan 2009. Prestasi pengurusan kewangan Perbendaharaan Negeri Selangor (PNS) tahun 2009 pula telah menunjukkan peningkatan berbanding pencapaian pada tahun 2008. Peningkatan ini disebabkan penambahbaikan terhadap pengurusan aset dan stor serta penyediaan penyata kewangan. Manakala prestasi pengurusan kewangan Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor (PKNS) tahun 2009 menunjukkan sedikit peningkatan berbanding pada tahun 2008. Bagaimanapun, penarafan pengurusan kewangan Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor masih pada tahap yang sama iaitu tiga bintang. Kedudukan tahap prestasi indeks akauntabiliti bagi Perbendaharaan Negeri Selangor, Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor dan Majlis Agama Islam Selangor bagi tahun 2007 hingga 2009 seperti di **Carta 6.2**.

Carta 6.2
Perbandingan Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan
Berdasarkan Indeks Akauntabiliti PKNS, MAIS Dan PNS
Bagi Tahun 2007 Hingga 2009

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

Nota: Pengauditan Pengurusan Kewangan (AI) Perbendaharaan Negeri Selangor tidak dilaksanakan pada tahun 2007.

6.10 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara umumnya, prestasi pengurusan kewangan di satu Jabatan/Agensi Negeri adalah pada tahap sangat baik, 14 Jabatan/Agensi Negeri adalah pada tahap baik dan satu Agensi Negeri pada tahap memuaskan. Prestasi di 15 Jabatan/Agensi Negeri berkenaan masih boleh dipertingkatkan lagi untuk mencapai tahap sangat baik atau cemerlang sekiranya Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan mengambil tindakan memperbetulkan kelemahan-kelemahan yang telah dibangkitkan oleh pihak Audit. Selain itu, tindakan *preventive* perlu dilaksanakan bagi memastikan kelemahan yang sama tidak berulang. Pihak Audit mengesyorkan Jabatan/Agensi Negeri mengambil tindakan menyeluruh terhadap elemen pengurusan kewangan yang dibangkitkan supaya prestasi pengurusan kewangan berada di tahap cemerlang di masa hadapan seperti berikut:

- a) Pegawai Pengawal perlu memberi tumpuan kepada pematuhan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 mengenai Pengurusan Aset Alih Kerajaan.
- b) Pegawai Pengawal hendaklah mempertingkatkan kawalan terhadap Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah/ Kumpulan Wang Pinjaman/ Deposit dengan mematuhi Pekeliling Perbendaharaan, Surat Pekeliling Perbendaharaan, Arahan Amanah dan Arahan Perbendaharaan yang berkaitan.
- c) Pegawai Pengawal hendaklah memastikan jawatankuasa yang telah diwujudkan seperti Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun dan Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan berfungsi dengan berkesan dengan mematuhi Panduan Pengurusan Mesyuarat Dan Urusan Jawatankuasa-jawatankuasa Kerajaan melalui Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 2 Tahun 1991.

- d) Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun diperingkat Jabatan/Agensi perlu membincangkan isu-isu yang dibangkitkan oleh pihak Audit secara mendalam dan lebih fokus kerana Pekeliling Perbendaharaan Bil. 10 Tahun 2008 telah menetapkan pelbagai perkara yang perlu dibincangkan oleh jawatankuasa ini.
- e) Pengurusan Sumber Manusia hendaklah memberi latihan sekurang-kurangnya 7 hari setahun kepada setiap pegawai dan kakitangan terutamanya dalam bidang pengurusan kewangan.
- f) Pengisian perjawatan terutamanya di Unit Audit Dalam supaya membantu Jabatan dan Agensi menangani masalah pengurusan kewangan.

7. PEMERIKSAAN AUDIT MENGEJUT

7.1 PENDAHULUAN

Arahan Perbendaharaan menetapkan Ketua Jabatan hendaklah memastikan pegawai yang dipertanggungjawabkan telah menyimpan wang awam, setem atau barangan berharga yang lain dengan selamat di dalam peti besi, bilik kebal, peti wang tunai, laci atau bekas-bekas lain. Ketua Jabatan juga hendaklah memastikan rekod mengenainya diselenggarakan dengan lengkap, kemas kini dan diperiksa oleh pegawai-pegawai secara berkala. Untuk menentukan sejauh mana peraturan ini dipatuhi, Jabatan Audit Negara telah menjalankan Pemeriksaan Audit Mengejut di 25 Jabatan/Pejabat Negeri seperti **Jadual 7.1**.

Jadual 7.1
Jabatan/Pejabat Yang Dipilih Untuk
Pemeriksaan Audit Mengejut Tahun 2009

Bil.	Jabatan / Pejabat
1.	Jabatan Kerja Raya Daerah Sabak Bernam
2.	Jabatan Kerja Raya Daerah Hulu Langat
3.	Jabatan Kerja Raya Daerah Petaling
4.	Jabatan Pengairan Dan Saliran Daerah Hulu Selangor
5.	Jabatan Pengairan Dan Saliran Daerah Sepang
6.	Jabatan Kebajikan Masyarakat Daerah Sepang
7.	Jabatan Kebajikan Masyarakat Daerah Kuala Selangor
8.	Jabatan Mufti Negeri Selangor
9.	Pejabat Tanah & Galian Selangor
10.	Pejabat Daerah Dan Tanah Sepang
11.	Pejabat Daerah Dan Tanah Hulu Selangor
12.	Pejabat Daerah Dan Tanah Kuala Selangor
13.	Pejabat Daerah Dan Tanah Gombak
14.	Pejabat Daerah Dan Tanah Petaling
15.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Sepang
16.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Kuala Selangor
17.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Hulu Langat
18.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Gombak
19.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Klang
20.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Petaling
21.	Pejabat Hutan Daerah Pantai Klang
22.	Pejabat Hutan Daerah Selangor Tengah
23.	Pejabat Agama Islam Daerah Sepang
24.	Pejabat Agama Islam Daerah Klang
25.	Mahkamah Rendah Syariah Daerah Klang

7.2 PENEMUAN AUDIT

Hasil daripada pemeriksaan Audit mengejut yang dijalankan mendapati secara keseluruhannya kelemahan yang diperhatikan adalah seperti di **Jadual 7.2**.

Jadual 7.2
Pemeriksaan Audit Mengejut Tahun 2009

Bil.	Isu Audit	Jabatan/Pejabat Yang Terlibat
1.	Pemeriksaan mengejut tidak dijalankan mengikut tempoh yang ditetapkan atau tidak menyeluruh	i) Jabatan Kebajikan Masyarakat Daerah Sepang ii) Jabatan Kebajikan Masyarakat Daerah Kuala Selangor iii) Mahkamah Rendah Syariah Daerah Klang iv) Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Gombak v) Pejabat Hutan Daerah Selangor Tengah vi) Pejabat Agama Islam Daerah Sepang vii) Jabatan Mufti Negeri Selangor viii) Jabatan Kerja Raya Daerah Hulu Langat
2.	Baki wang yang tidak dibahagi-bahagikan dalam tempoh 21 hari tidak dikembalikan/dimasukkan ke bank.	i) Jabatan Kebajikan Masyarakat Daerah Sepang ii) Jabatan Kebajikan Masyarakat Daerah Kuala Selangor
3.	Kutipan berjumlah RM16,935 lewat dibankkan.	i) Pejabat Hutan Daerah Selangor Tengah (Tunai RM140 dan Cek RM15,280) ii) Pejabat Agama Islam Daerah Klang (RM1,515)
4.	Resit lewat dicatatkan dalam Buku Tunai.	i) Pejabat Daerah Dan Tanah Sepang ii) Jabatan Kebajikan Masyarakat Daerah Sepang iii) Pejabat Daerah Dan Tanah Hulu selangor iv) Pejabat Hutan Daerah Selangor Tengah v) Jabatan Kerja Raya Daerah Petaling vi) Pejabat Tanah Dan Galian Selangor vii) Jabatan Mufti Negeri Selangor viii) Pejabat Daerah Dan Tanah Kuala Selangor ix) Pejabat Daerah Dan Tanah Gombak x) Pejabat Agama Islam Daerah Klang
5.	Surat penurunan kuasa tidak diberikan kepada pegawai yang memegang kunci peti besi.	i) Jabatan Kebajikan Masyarakat Daerah Sepang ii) Jabatan Kebajikan Masyarakat Daerah Kuala Selangor
6.	Daftar penggunaan setem tidak diselenggarakan dengan kemas kini.	i) Pejabat Daerah Dan Tanah Sepang ii) Mahkamah Rendah Syariah Daerah Klang iii) Pejabat Tanah Dan Galian Selangor iv) Jabatan Mufti Negeri Selangor v) Pejabat Daerah Dan Tanah Gombak vi) Pejabat Agama Islam Daerah Klang
7.	Senarai baki deposit akhir tahun tidak disediakan.	i) Pejabat Daerah Dan Tanah Hulu Selangor ii) Pejabat Daerah Dan Tanah Gombak

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

7.3 Ketua Jabatan/Pejabat yang berkenaan telah dimaklumkan tentang perkara yang diperhatikan dan mereka telah diminta untuk mengambil tindakan pembetulan dengan sewajarnya.

BAHAGIAN V

**PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN
PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN
AGENSI NEGERI**

8. PENDAHULUAN

Mengikut Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara juga mengaudit Penyata Kewangan Agensi Negeri iaitu Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam, Pihak Berkuasa Tempatan dan Kumpulan Wang. Pengauditan ini adalah untuk mengesah dan memastikan ketepatannya serta memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama dengan berpandukan Akta dan Piawaian yang diluluskan.

8.1 PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN

Kerajaan Negeri mempunyai 25 Agensi iaitu tujuh Badan Berkanun Negeri, lima Kumpulan Wang, satu Majlis Agama Islam dan 12 Pihak Berkuasa Tempatan. Mengikut Seksyen 7(3) Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara boleh melantik mana-mana orang yang difikirkan kompeten untuk menjalankan pengauditan bagi pihaknya. Selaras dengan itu, Firma Audit Swasta telah dilantik menjalankan pengauditan Penyata Kewangan bagi enam Badan Berkanun Negeri, dua Kumpulan Wang dan sebanyak 12 Pihak Berkuasa Tempatan. Manakala pengauditan terhadap satu Badan Berkanun Negeri, tiga Kumpulan Wang dan Majlis Agama Islam Selangor dijalankan sendiri oleh Jabatan Audit Negara. Pemantauan terhadap Firma Audit Swasta diadakan dari semasa kesemasa bagi memastikan isu dan permasalahan pengauditan yang dihadapi dapat diselesaikan dengan lebih awal dan berkesan.

8.2 KEDUDUKAN PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN

Mengikut Enakmen Penubuhan Badan Berkanun Negeri, Badan Berkanun berkenaan dikehendaki mengemukakan Penyata Kewangan untuk diaudit dalam masa 6 bulan selepas akhir setiap tahun kewangan. Bagi Pihak Berkuasa Tempatan (PBT), Seksyen 60(2) Akta Kerajaan Tempatan 1976, menghendaki PBT menyediakan Penyata Kewangan dengan seberapa segera apabila tamat tempoh kewangan bagi tahun tersebut untuk membolehkan Ketua Audit Negara mengesahkan Penyata Kewangan pada atau sebelum akhir Oktober tahun berikutnya. Penyerahan Penyata Kewangan oleh Badan Berkanun Negeri dan PBT untuk diaudit adalah memuaskan. Semua Badan Berkanun Negeri, Kumpulan Wang, PBT dan Majlis Agama Islam telah memberikan komitmen yang baik dengan menyerahkan Penyata Kewangan tahun 2008 dalam tempoh masa yang ditetapkan. Kedudukan penyerahan Penyata Kewangan sehingga 31 Mei 2010 adalah seperti di **Jadual 8.1**.

Jadual 8.1
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan Agensi Negeri Sehingga 31 Mei 2010

Bil.	Agensi	Penyata Kewangan Terakhir Diakui	Penyata Kewangan Sedang Diaudit	Penyata Kewangan Belum Terima
A. BADAN BERKANUN NEGERI				
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	2009	-	-
2.	Lembaga Muzium Negeri Selangor	2008	2009	-
3.	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	2008	2009	-
4.	Lembaga Urus Air Selangor	2008	2009	-
5.	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	2008	-	2009
6.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Selangor	2008	-	2009
7.	Majlis Sukan Negeri Selangor	2008	-	2009
B. KUMPULAN WANG				
1.	Kumpulan Wang Basiswa Negeri Selangor	2008	2009	-
2.	Kumpulan Wang Selangor King George V Silver Jubilee	2008	-	2009
3.	Kumpulan Wang Basiswa Institut Victoria	2008	-	2009
4.	Kumpulan Wang Amanah Sir Henry Gurney	2008	-	2009
5.	Kumpulan Wang Hospital Tai Wa	2008	-	2009
C. MAJLIS AGAMA ISLAM				
1.	Majlis Agama Islam Negeri Selangor	2008	2009	-
D. PIHAK BERKUASA TEMPATAN				
1.	Majlis Bandaraya Shah Alam	2008	2009	-
2.	Majlis Bandaraya Petaling Jaya	2008	2009	-
3.	Majlis Perbandaran Kajang	2008	2009	-
4.	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	2008	2009	-
5.	Majlis Perbandaran Selayang	2008	2009	-
6.	Majlis Perbandaran Klang	2008	2009	-
7.	Majlis Perbandaran Subang Jaya	2008	2009	-
8.	Majlis Perbandaran Sepang	2008	2009	-
9.	Majlis Daerah Kuala Selangor	2008	2009	-
10.	Majlis Daerah Kuala Langat	2008	2009	-
11.	Majlis Daerah Sabak Bernam	2008	2009	-
12.	Majlis Daerah Hulu Selangor	2008	2009	-

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

8.3 PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN

Pada tahun 2009 sebanyak 25 Penyata Kewangan tahun 2008 telah diaudit dan dikeluarkan sijil. Sebanyak 17 Penyata Kewangan telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran manakala lapan lagi telah memperolehi Sijil Audit Berteguran berbanding dengan Penyata Kewangan tahun 2007, di mana sebanyak 23 Penyata Kewangan telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran dan dua Sijil Audit Berteguran. Pada tahun 2009 Sijil Audit Berteguran dikeluarkan kepada penyata kewangan Perbadanan Perpustakaan Awam Selangor, Lembaga Urus Air Selangor, Kumpulan Wang Selangor King George V Silver Jubilee, Kumpulan Wang Amanah Memperingati Sir Henry Gurney, Kumpulan Wang Basiswa Institut Victoria, Kumpulan Wang Hospital Tai Wa dan Majlis Bandar Raya Shah Alam kerana tidak mematuhi piawai perakaunan dan peraturan kewangan serta penyelenggaraan rekod

perakaunan yang tidak memuaskan. Antaranya dokumen hak milik ke atas tanah dan bangunan tidak dikemukakan untuk diaudit, baki buku tunai di lejar am tidak sama dengan baki yang dicatat dalam penyata penyesuaian bank, dan perbelanjaan tidak diakaunkan mengikut asas akruan. Kedudukan jenis sijil yang dikeluarkan oleh Ketua Audit Negara bagi penyata kewangan Badan Berkanun Negeri, Kumpulan Wang, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan adalah seperti di **Jadual 8.2**.

Jadual 8.2
Kedudukan Jenis Sijil Audit Yang Dikeluarkan Bagi Penyata Kewangan Agensi Negeri Pada Tahun 2008 Berbanding 2007

Bil.	Agensi	Jenis Sijil (Tahun Kewangan)	
		2007	2008
A.	BADAN BERKANUN NEGERI		
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
2.	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
3.	Majlis Sukan Negeri Selangor	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
4.	Lembaga Muzium Negeri Selangor	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
5.	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
6.	Lembaga Urus Air Selangor	Tanpa Teguran	Berteguran
7.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Selangor	Tanpa Teguran	Berteguran
B.	KUMPULAN WANG		
1.	Kumpulan Wang Basiswa Negeri Selangor	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
2.	Kumpulan Wang Selangor King George V Silver Jubilee	Tanpa Teguran	Berteguran
3.	Kumpulan Wang Basiswa Institut Victoria	Tanpa Teguran	Berteguran
4.	Kumpulan Wang Amanah Sir Henry Gurney	Tanpa Teguran	Berteguran
5.	Kumpulan Wang Hospital Tai Wa	Berteguran	Berteguran
C.	MAJLIS AGAMA ISLAM		
1.	Majlis Agama Islam Negeri Selangor	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
D.	PIHAK BERKUASA TEMPATAN		
1.	Majlis Bandaraya Petaling Jaya	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
2.	Majlis Perbandaran Selayang	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
3.	Majlis Perbandaran Kajang	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
4.	Majlis Perbandaran Klang	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
5.	Majlis Perbandaran Subang Jaya	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
6.	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
7.	Majlis Daerah Kuala Selangor	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
8.	Majlis Daerah Sabak Bernam	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
9.	Majlis Daerah Hulu Selangor	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
10.	Majlis Daerah Kuala Langat	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
11.	Majlis Bandaraya Shah Alam	Berteguran	Berteguran
12.	Majlis Perbandaran Sepang	Tanpa Teguran	Berteguran

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri, MAI Dan PBT

8.4 PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN

Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan menghendaki Laporan Ketua Audit Negara mengenai Akaun Agensi Negeri dibentang dalam Dewan Undangan Negeri. Enakmen Penubuhan bagi enam Badan Berkanun Negeri dan Seksyen 60(5) Akta Kerajaan Tempatan 1976 juga memperuntukkan supaya Penyata Kewangan yang telah diperakui oleh Ketua

Audit Negara dibentangkan di Dewan yang sama. Kesemua Penyata Kewangan tahun 2008 telah dibentangkan seperti di **Jadual 8.3**.

Jadual 8.3
Kedudukan Pembentangan Penyata Kewangan Agensi Negeri
Sehingga 31 Mei 2010

Bil.	Agensi	Akaun Terakhir Dibentangkan	
		Tahun Akaun	Tarikh Dibentangkan
A.	BADAN BERKANUN NEGERI		
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	2008	09.11.2009
2.	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	2008	09.11.2009
3.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Selangor	2008	13.04.2010
4.	Lembaga Muzium Negeri Selangor	2008	13.04.2010
5.	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	2008	09.11.2009
6.	Lembaga Urus Air Selangor	2008	09.11.2009
7.	Majlis Sukan Negeri Selangor	TB	TB
B.	KUMPULAN WANG		
1.	Kumpulan Wang Selangor King George V Silver Jubilee	TB	TB
2.	Kumpulan Wang Biasiswa Negeri Selangor	TB	TB
3.	Kumpulan Wang Biasiswa Institut Victoria	TB	TB
4.	Kumpulan Wang Amanah Sir Henry Gurney	TB	TB
5.	Kumpulan Wang Hospital Tai Wa	TB	TB
C.	MAJLIS AGAMA ISLAM		
	Majlis Agama Islam Negeri Selangor	2008	13.04.2010
D.	PIHAK BERKUASA TEMPATAN		
1.	Majlis Bandaraya Shah Alam	2008	09.11.2009
2.	Majlis Bandaraya Petaling Jaya	2008	09.11.2009
3.	Majlis Perbandaran Kajang	2008	09.11.2009
4.	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	2008	09.11.2009
5.	Majlis Perbandaran Selayang	2008	09.11.2009
6.	Majlis Perbandaran Klang	2008	09.11.2009
7.	Majlis Perbandaran Subang Jaya	2008	09.11.2009
8.	Majlis Perbandaran Sepang	2008	09.11.2009
9.	Majlis Daerah Kuala Selangor	2008	09.11.2009
10.	Majlis Daerah Kuala Langat	2008	09.11.2009
11.	Majlis Daerah Sabak Bernam	2008	09.11.2009
12.	Majlis Daerah Hulu Selangor	2008	09.11.2009

* TB - Tidak Berkenaan

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

8.5 PRESTASI KEWANGAN

8.5.1 Analisis Kedudukan Kewangan

Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2008 menunjukkan enam Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam Selangor dan sembilan Pihak Berkuasa Tempatan telah mengakhiri tahun kewangan dengan memperolehi lebih pendapatan berbanding perbelanjaan. Manakala satu Badan Berkanun Negeri dan tiga Pihak Berkuasa Tempatan telah mengalami defisit pada tahun 2008 berikutan peningkatan perbelanjaan tidak seimbang dengan peningkatan pendapatan. Seterusnya prestasi kewangan tahun 2008 menunjukkan enam Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam Selangor dan lapan Pihak Berkuasa Tempatan memperolehi lebih Aset Semasa yang mengukur

keupayaan Agensi dalam memenuhi tuntutan dan tanggungan jangka pendek. Prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan berasaskan Penyata Kewangan bagi tahun 2008 adalah seperti di **Jadual 8.4**.

Jadual 8.4
Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam
Dan Pihak Berkuasa Tempatan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2008

Bil.	Agensi	Penyata Pendapatan Berakhir 31.12.2008			Lembaran Imbangan Pada 31.12.2008		
		Hasil (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Surplus/ (Defisit) (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)
A. BADAN BERKANUN NEGERI							
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	605.18	465.15	140.03	1,855.52	1,301.34	554.18
2.	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	60.47	53.61	6.86	144.27	54.51	89.76
3.	Perbadanan Perpustakaan Awam Selangor	13.96	16.35	(2.39)	0.44	0.73	(0.29)
4.	Lembaga Muzium Negeri Selangor	8.55	8.42	0.13	2.56	0.27	2.29
5.	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	28.96	5.20	23.76	60.11	12.05	48.06
6.	Lembaga Urus Air Selangor	10.04	2.91	7.13	9.81	3.51	6.30
7.	Majlis Sukan Negeri Selangor	5.83	11.41	5.58	13.88	12.45	1.43
B. MAJLIS AGAMA ISLAM							
1.	Majlis Agama Islam Negeri Selangor	270.89	213.98	56.91	239.70	37.90	201.80
C. PIHAK BERKUASA TEMPATAN							
1.	Majlis Bandaraya Shah Alam	211.88	212.49	(0.61)	149.68	147.08	2.60
2.	Majlis Bandaraya Petaling Jaya	234.33	232.89	1.44	164.61	63.23	101.38
3.	Majlis Perbandaran Subang Jaya	199.28	206.32	(7.04)	135.84	80.97	54.87
4.	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	108.44	107.05	1.39	72.96	25.69	47.27
5.	Majlis Perbandaran Selayang	121.30	117.15	4.15	52.64	59.55	(6.91)
6.	Majlis Perbandaran Klang	168.42	176.25	(7.83)	68.77	112.64	(43.87)
7.	Majlis Perbandaran Kajang	107.15	97.66	9.49	176.48	113.91	62.57
8.	Majlis Perbandaran Sepang	58.58	55.62	2.96	71.38	20.51	50.87
9.	Majlis Daerah Kuala Langat	31.84	31.56	0.28	29.38	17.39	11.99
10.	Majlis Daerah Sabak Bernam	18.46	16.28	2.18	10.47	10.80	(0.33)
11.	Majlis Daerah Hulu Selangor	38.03	35.70	2.33	38.05	12.95	25.10
12.	Majlis Daerah Kuala Selangor	25.35	23.66	1.69	12.15	18.69	(6.54)

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri, MAI Dan PBT

8.5.2 Analisis Tunggakan Cukai Taksiran Pihak Berkuasa Tempatan

Pada keseluruhannya, sebanyak 11 daripada 12 Pihak Berkuasa Tempatan yang mengemukakan Penyata Kewangan Tahun 2008 telah mengalami peningkatan tunggakan cukai taksiran antara 5% hingga 44% berbanding tahun 2007. Bagaimanapun, satu Pihak Berkuasa Tempatan mampu mengurangkan tunggakan cukai taksiran pada tahun 2008 sebanyak 8%. Kedudukan tunggakan cukai taksiran adalah seperti di **Jadual 8.5**.

Jadual 8.5
Analisis Tunggakan Cukai Taksiran PBT

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Perbandaran Sepang	19.17	22.82	3.65	19.0
2.	Majlis Perbandaran Selayang	24.58	27.93	3.35	13.6
3.	Majlis Daerah Hulu Selangor	41.02	44.53	3.51	8.6
4.	Majlis Daerah Kuala Langat	6.01	8.63	2.62	43.6
5.	Majlis Daerah Kuala Selangor	15.74	17.93	2.19	13.9
6.	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	20.21	25.93	5.72	28.3
7.	Majlis Daerah Sabak Bernam	1.31	1.55	0.24	18.3
8.	Majlis Perbandaran Kajang	28.90	34.43	5.53	19.1
9.	Majlis Perbandaran Klang	44.37	47.97	3.60	8.1
10.	Majlis Bandaraya Shah Alam	49.48	52.11	2.63	5.3
11.	Majlis Bandaraya Petaling Jaya	39.13	43.66	4.53	11.6
12.	Majlis Perbandaran Subang Jaya	56.04	51.80	(4.24)	(7.6)
Jumlah		345.96	379.29	33.33	9.6

Sumber: Penyata Kewangan PBT

8.6 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara umumnya kedudukan penyerahan penyata kewangan bagi Badan-badan Berkanun Negeri, Kumpulan Wang Amanah, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan adalah baik. Sebanyak 17 penyata kewangan telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran manakala lapan lagi telah memperoleh Sijil Audit Berteguran. Sijil Audit Berteguran dikeluarkan kepada Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan kerana tidak mematuhi piawaian perakaunan dan peraturan kewangan serta penyelenggaraan rekod perakaunan. Prestasi kewangan Agensi Negeri adalah baik di mana enam Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan sembilan Pihak Berkuasa Tempatan telah mengakhiri tahun kewangan 2008 dengan lebih pendapatan. Bagaimanapun, prestasi kutipan cukai taksiran adalah kurang memuaskan kerana tunggakan pada tahun 2008 menunjukkan peningkatan sebanyak 9.6%. Bagi menambahbaik perkara yang dibangkitkan, Agensi Negeri adalah disyorkan mengambil langkah berikut:

- a) Rekod berkaitan dengan hak milik tanah dan bangunan hendaklah diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.
- b) Penyata kewangan hendaklah disediakan dengan mematuhi standard perakaunan yang ditetapkan.
- c) Agensi yang mengalami defisit dan kekurangan aset semasa bersih perlu mengamalkan perbelanjaan berhemat dan mempertingkatkan prestasi kewangannya supaya pendapatan yang diperoleh dapat menampung perbelanjaan mengurus dan menanggung liabiliti semasa.
- d) Pihak Berkuasa Tempatan perlu memastikan tunggakan cukai taksiran dapat dikurangkan dengan mengambil tindakan lebih tegas terhadap mereka yang gagal membayar cukai taksiran dalam tempoh masa yang ditetapkan.

BAHAGIAN VI

**PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
DAN MESYUARAT JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI**

BAHAGIAN VI

PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

9. PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN

Mengikut Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan menghendaki Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dibentangkan dalam Dewan Undangan Negeri. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Selangor bagi tahun 2008 telah dibentangkan dalam Dewan Negeri Selangor pada 9 November 2009.

10. MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

Pada tahun 2009, Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri telah selesai memeriksa Laporan Ketua Audit Negara bagi Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor Tahun 2007. Jawatankuasa juga telah bermesyuarat lima kali pada tahun 2009 untuk membincangkan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Selangor Tahun 2007. Ahli Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri telah membuat pemeriksaan yang teliti terhadap Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2007 dan isu yang berbangkit telah dibincangkan dalam Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri Bil. 4/2009 dan 5/2009. Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam yang telah diadakan adalah seperti di **Jadual 10.1**.

Jadual 10.1
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri Selangor
Sepanjang Tahun 2009

Bil. Mesyuarat	Tarikh	Jabatan/Agensi	Perkara
4/2009	30.7.2009	Majlis Perbandaran Kajang.	Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2007 Pengurusan Kewangan Majlis Perbandaran Kajang i) Laporan Kewangan ii) Tunggakan Cukai Taksiran
		Majlis Perbandaran Klang.	Pengurusan Kewangan Majlis Perbandaran Klang i) Laporan Pengurusan Kewangan ii) Tunggakan Cukai Taksiran
5/2009	27.8.2009	PKNS Engineering & Construction Bhd.	Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2007 Laporan Pengurusan Kewangan i) Kawalan Bajet ii) Kawalan Hasil iii) Kawalan Perbelanjaan iv) Pengurusan Aset Tetap dan Kenderaan v) Kawalan Pelaburan

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

PENUTUP

Pelaksanaan Indeks Akauntabiliti Pengurusan Kewangan yang dilaksanakan bagi kali ketiga telah menunjukkan prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri di tahap yang baik namun masih terdapat beberapa kelemahan seperti yang dilaporkan.

Kelemahan dalam penyediaan Penyata Kewangan dan pengurusan kewangan yang dilaporkan dalam laporan ini menggambarkan bahawa tahap akauntabiliti pengurusan wang awam masih perlu dipertingkatkan. Langkah pembetulan perlu diambil bagi memastikan wujudnya akauntabiliti dan integriti dalam pengurusan kewangan.

Antara faktor utama yang menyebabkan wujudnya kelemahan pengurusan kewangan adalah ketiadaan penyeliaan yang rapi dan latihan yang bersesuaian tidak diberi kepada penjawat awam. Oleh itu, adalah disyorkan Pegawai Pengawal yang terlibat mematuhi standard perakaunan dan prosedur kewangan, menyelia kerja yang dilaksanakan oleh penjawat awam, menyediakan prosedur kerja yang lengkap dan mengadakan program latihan/ kursus yang berterusan kepada pegawai yang terlibat dalam pengurusan kewangan agar mereka dapat meningkatkan pengetahuan dan kompetensi dalam melaksanakan tugas.

Memandangkan pengauditan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara adalah berdasarkan pensampelan dan skop tertentu, Pegawai Pengawal yang terlibat juga perlu mengaturkan supaya pemeriksaan secara menyeluruh dijalankan untuk menentukan sama ada kelemahan yang sama juga berlaku di bahagian lain yang tidak diaudit dan seterusnya mengambil tindakan pembetulan.

JABATAN AUDIT NEGARA
Putrajaya

31 Mei 2010

LAMPIRAN

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI SELANGOR
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2009**

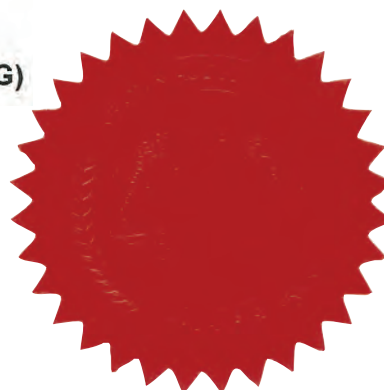
Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun berakhir 31 Disember 2009 telah diaudit atas arahan saya selaras dengan Akta Audit 1957. Pihak pengurusan Kerajaan Negeri adalah bertanggungjawab terhadap Penyata Kewangan ini dan tanggungjawab saya adalah mengaudit dan memberi pendapat terhadap Penyata Kewangan tersebut. Pengauditan telah dilaksanakan dengan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan.

Pada pendapat saya, Penyata Kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Selangor pada 31 Disember 2009; hasil operasi serta aliran tunainya bagi tahun tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan. Rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara
Malaysia.

**Putrajaya
31 Mei 2010**

Lembaran Imbangan
seperti pada 31 Disember 2009

	Penyata	Nota	2009 RM	2008 RM
WANG AWAM				
A	WANGTUNAI	7	617,199,566.90	733,639,961.95
B	PELABURAN	8	702,768,105.36	691,025,977.45
			<u>1,319,967,672.26</u>	<u>1,424,665,939.40</u>
DIPEGANG BAGI :				
KUMPULANWANG DISATUKAN				
C	AKAUN HASIL DISATUKAN	9	608,011,005.11	673,968,808.27
D	AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	10	0.00	0.00
E	AKAUN AMANAH DISATUKAN	11	711,956,667.15	750,697,131.13
			<u>1,319,967,672.26</u>	<u>1,424,665,939.40</u>

Lembaran Imbangan ini hendaklah dibaca bersama dengan penyata dan nota yang dilampirkan

(DATO' MOHD ARIF BIN AB. RAHMAN)
D.S.I.S, J.M.N, A.M.N., A.M.S
PEGAWAI KEWANGAN NEGERI
SELANGOR DARUL EHSAN

01 MAC 2010

(MOHD AZIZI MOHD ZAIN)
BENDAHARI NEGERI
SELANGOR DARUL EHSAN

Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wangtunai

seperti pada 31 Disember 2009

TERIMAAN	RM	RM
Hasil		
Hasil Cukai	471,561,692.78	
Hasil Bukan Cukai	471,153,395.01	
Terimaan Bukan Hasil	<u>821,154,636.00</u>	1,763,869,723.79
Pinjaman		
Pinjaman Dalam Negeri	0.00	
Pinjaman Luar Negeri	<u>0.00</u>	0.00
Terimaan Modal		
Terimaan Balik Pinjaman	39,350,503.08	
Jualan Aset Modal	0.00	
Pelbagai Terimaan Modal	<u>0.00</u>	39,350,503.08
Lain - lain Terimaan	<u>952,640,991.76</u>	952,640,991.76
Jumlah Terimaan		<u>2,755,861,218.63</u>
BAYARAN		
Perbelanjaan Mengurus		
Emolumen	242,934,790.99	
Perkhidmatan Dan Bekalan	291,476,540.84	
Aset	1,204,404.14	
Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	575,347,579.98	
Perbelanjaan Lain	<u>11,120,593.76</u>	1,122,083,909.71
Perbelanjaan Pembangunan		
Langsung	714,106,227.43	
Pinjaman	<u>0.00</u>	714,106,227.43
Perbelanjaan Modal		
Pembelian Instrumen Kewangan	11,742,127.91	
Pengeluaran Pinjaman	<u>43,724,746.00</u>	55,466,873.91
Bayaran Balik Pinjaman		
Pinjaman Dalam Negeri	11,988,617.24	
Pinjaman Luar Negeri	<u>0.00</u>	11,988,617.24
Lain-Lain Bayaran		968,655,985.39
Jumlah Bayaran		<u>2,872,301,813.68</u>
Lebihan/(Kurangan) Wangtunai		<u>(116,440,395.05)</u>
Wangtunai Pada 01 Januari 2009		733,639,961.95
Lebihan/(Kurangan) Wangtunai		(116,440,395.05)
JUMLAH WANGTUNAI PADA 31 DISEMBER 2009		<u>617,199,566.90</u>

Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wangtunai ini hendaklah dibaca bersama dengan penyata dan nota yang dilampirkan

(DATO' MOHD AFIF BIN AB. RAHMAN)
D.S.I.S., J.M., N., A.M.N., A.M.S
PEGAWAI KEWANGAN NEGERI
SELANGOR DARUL EHSAN
01 MAC 2010

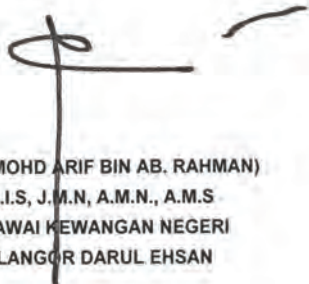
(MOHD AZIZI MOHD ZAIN)
BENDAHARI NEGERI
SELANGOR DARUL EHSAN

Penyata Akaun Memorandum

seperti pada 31 Disember 2009

Penyata	Nota	2009 RM	2008 RM
F ASET			
F1 Pinjaman Boleh Dituntut	13a	631,077,091.90	495,337,773.33
F2 Pelaburan	13b	131,103,693.00	130,103,693.00
F3 Tunggakan Hasil Negeri	13c	601,925,994.67	629,539,293.18
JUMLAH ASET		1,364,106,779.57	1,254,980,759.51
LIABILITI			
G Hutang Awam	14a	1,063,546,830.33	1,072,985,040.77
JUMLAH LIABILITI		1,063,546,830.33	1,072,985,040.77

Penyata Akaun Memorandum ini hendaklah dibaca bersama dengan Penyata dan nota yang dilampirkan

 (DATO' MOHD ARIF BIN AB. RAHMAN)
 D.S.I.S, J.M.N, A.M.N., A.M.S
 PEGAWAI KEWANGAN NEGERI
 SELANGOR DARUL EHSAN

01 MAC 2010

 (MOHD AZIZI MOHD ZAIN)
 BENDAHARI NEGERI
 SELANGOR DARUL EHSAN

C Penyata Akaun Hasil Disatukan

seperti pada 31 Disember 2009

Perihal	2009			2008	
	Belanjawan	Sebenar		Sebenar	
	RM	RM	% Belanjawan	RM	% Belanjawan
BAKI PADA 1 JANUARI		673,968,808.27		624,864,004.42	
I HASIL					
Hasil Cukai	463,000,000.00	471,561,692.78	101.85	495,832,249.38	105.65
Hasil Bukan Cukai	530,000,000.00	471,153,395.01	88.90	676,940,720.95	139.17
Terimaan Bukan Hasil	407,000,000.00	821,154,636.00	201.76	343,568,687.24	89.41
Jumlah Hasil	1,400,000,000.00	1,763,869,723.79	125.99	1,516,341,657.57	113.16
II PERBELANJAAN MENGURUS					
Emolumen	267,220,835.96	242,934,790.99	90.91	223,264,509.09	90.54
Perkhidmatan dan Bekalan	302,285,018.65	291,476,540.84	96.42	272,926,184.00	97.92
Aset	1,351,077.00	1,204,404.14	89.14	2,841,160.62	88.00
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	1,396,464,206.39	1,283,091,197.22	91.88	959,657,081.31	97.81
Perbelanjaan-Perbelanjaan Lain	11,124,030.00	11,120,593.76	99.97	8,547,918.70	100.00
Jumlah Perbelanjaan Mengurus	1,978,445,168.00	1,829,827,526.95	92.49	1,467,236,853.72	96.64
Lebihan/(Defisit) Bagi Tahun	(578,445,168.00)	(65,957,803.16)		49,104,803.85	
BAKI PADA 31 DISEMBER		608,011,005.11		673,968,808.27	

Butir Lanjut : Penyata C1 dan C2

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN NEGERI SELANGOR DARUL EHSAN
Bagi tahun berakhir 31 Disember 2009

(Nota ini merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan dan perlu dibaca bersamping dengannya)

DASAR DAN KAEDAH PERAKAUNAN YANG PENTING

1. Dasar Dan Asas Perakaunan

- a) Dasar Perakaunan adalah tertakluk kepada undang-undang, aturan dan peraturan yang berkaitan dengan pengurusan perakaunan dan kewangan Kerajaan Negeri.
- b) Penyata Kewangan disediakan berasaskan **tunai ubahsuai**. Asas ini membenarkan bayaran dibuat dalam bulan Januari (Akaun Kena Bayar) bagi bekalan dan perkhidmatan yang diterima sehingga 31 Disember tahun sebelumnya untuk dikenakan kepada akaun tahun itu.

2. Kaedah Perakaunan

Dasar perakaunan Kerajaan Negeri adalah berasaskan dua konsep seperti terkandung di dalam Perlembagaan Persekutuan, iaitu:-

- a) Konsep Kumpulanwang Disatukan yang berpunca dari segala hasil atau wang yang didapatkan atau diterima kecuali Zakat, Fitrah, Baitulmal atau hasil agama Islam yang seumpamanya dibayar masuk ke dalam Kumpulanwang yang dinamakan Kumpulanwang Disatukan (Fasal 97 Perlembagaan Persekutuan); dan
- b) Konsep bahawa tiada wang kecuali perbelanjaan tanggungan tertentu, boleh dikeluarkan dari Kumpulanwang Disatukan melainkan diperuntukkan atau dibenarkan dengan cara lain oleh Dewan Undangan Negeri (Fasal 104 Perlembagaan Persekutuan).

Dewan Undangan Negeri memberi kuasa melakukan pembayaran dari Kumpulanwang Disatukan Negeri melalui Enakmen Perbekalan tahunan dan tambahan serta Undang-undang lain. Kuasa berbelanja yang dibenarkan melalui Enakmen Perbekalan adalah untuk maksud dan amaun yang ditetapkan dan kuasa berbelanja yang tidak digunakan akan luput pada akhir tahun. Kuasa berbelanja yang dibenarkan melalui undang-undang lain untuk maksud dan amaun yang tertentu bagi tempoh masa seperti yang ditetapkan tidak akan luput pada akhir tahun ia diberi.

3. Kumpulanwang Yang Disatukan

Mengikut kehendak Seksyen 7 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Disemak 1972), terdapat tiga akaun berasingan yang diselenggarakan di bawah Kumpulanwang Yang Disatukan iaitu :-

- a) Akaun Hasil Disatukan (Penyata C), yang mana segala hasil negeri yang diterima dan perbelanjaan mengurus yang terlibat dikenakan kepada akaun ini;
- b) Akaun Pinjaman Disatukan (Penyata D), yang mengakaunkan semua terimaan pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan dan pembayaran yang dibuat kepada Badan-Badan Berkanun Negeri termasuk pindahan kepada Kumpulanwang Pembangunan Negeri atau Kumpulanwang yang lain ke akaun ini; dan

- c) Akaun Amanah Disatukan (Penyata E), yang mana segala terimaan dan bayaran Kumpulanwang Amanah Kerajaan Negeri, deposit dan pelbagai Kumpulanwang Amanah untuk maksud tertentu diakaunkan.

4. Pembentangan Penyata Kewangan

Penyata-penyata Penyata Kewangan tahun 2009 yang disediakan mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] dan Piawaian Perakaunan Kerajaan (PPK 2) yang berkuatkuasa mulai tahun 2005 adalah seperti berikut:

- a) Penyata Akaun Hasil Disatukan;
- b) Penyata Akaun Pinjaman Disatukan;
- c) Penyata Akaun Amanah Disatukan;
- d) Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wangtunai; dan
- e) Penyata Akaun Memorandum yang terdiri daripada penyata aset dan liabiliti.

5. Kerajaan Negeri Selangor Darul Ehsan Sebagai Entiti Perakaunan.

Entiti Perakaunan Kerajaan Negeri Selangor Darul Ehsan adalah termasuk semua jabatan Kerajaan Negeri **tetapi tidak termasuk** Badan-Badan Berkanun, Pihak Berkuasa Kerajaan Tempatan dan Syarikat Milik Kerajaan Negeri.

6. Tahun Kewangan

Tahun Kewangan ditetapkan oleh Seksyen 3 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Disemak 1972) sebagai suatu tempoh dua belas bulan yang berakhir pada 31 Disember setiap tahun.

LEMBARAN IMBANGAN

7. Wangtunai – Penyata A

- a) Wangtunai adalah terdiri daripada Wangtunai Dalam Tangan, Wangtunai Dalam Perjalanan dan Wangtunai Dalam Bank.
- b) Wangtunai Dalam Bank menunjukkan kedudukan baki buku tunai setelah mengambilkira urusniaga yang belum disesuaikan seperti yang dilaporkan dalam Penyata Penyesuaian Bank. Baki wangtunai dalam bank seperti pada 31 Disember 2009 berjumlah RM611,900,097.28.

8. Pelaburan – Penyata B

Pelaburan yang dilaporkan dalam Lembaran Imbangan terdiri dari lebih terkumpul bagi ketiga-tiga akaun Kumpulanwang Yang Disatukan. Pelaburan diambil kira pada nilai buku. Pelaburan yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus pula ditunjukkan dalam Penyata Akaun Memorandum.

Pelaburan Kerajaan Negeri setakat tahun kewangan berakhir pada 2009 juga adalah termasuk pelaburan dalam simpanan tetap sebanyak RM1,000,000.00 di AgroBank Malaysia yang akan matang pada 18 Januari 2011. Walau bagaimanapun ia tidak dilaporkan dalam penyata ini kerana pelaburan tersebut telah dikenakan kepada perbelanjaan.

9. Akaun Hasil Disatukan

a) Hasil – Penyata C1

Kutipan hasil diakaunkan mengikut asas tunai dengan mengambil kira jumlah kasar ke dalam Akaun Hasil kecuali diperuntukkan sebaliknya oleh mana-mana undang-undang. Hasil yang patut diterima tetapi sebenarnya belum diterima dalam tahun kewangan berkenaan tidak diakaunkan. Bayaran balik hasil yang dilakukan mengikut mana-mana undang-undang dikenakan sebagai perbelanjaan.

b) Perbelanjaan Mengurus – Penyata C2

Semua kenaikan kepada peruntukan belanjawan bagi barang-barang dan perkhidmatan serta bayaran pindahan seperti caruman kepada Kumpulanwang Pembangunan serta wang yang diuntukkan kepada Pihak Berkuasa Tempatan, Badan-badan Berkanun dan Syarikat Milik Kerajaan melalui pemberian dianggap sebagai perbelanjaan (Penyata C2).

Terimaan balik bayaran lebih yang dilakukan dalam tahun kewangan yang sama dikreditkan kepada butir perbelanjaan dari mana bayaran asalnya dibuat, manakala yang berkaitan dengan perbelanjaan tahun-tahun lepas dikreditkan kepada akaun hasil.

Perbelanjaan tanggungan terdiri dari perbelanjaan yang wajib dikenakan ke atas Kumpulanwang Yang Disatukan mengikut mana-mana undang-undang Negeri yang telah ditentukan. Perbelanjaan ini termasuklah bayaran pencen, pampasan, ganjaran, perbelanjaan hutang dan gantirugi atau bayaran atas perintah mahkamah. Walaupun peruntukan bagi menampung perbelanjaan tanggungan disertakan dalam anggaran yang dikemukakan di Dewan Undangan Negeri, ianya tidak termasuk dalam Enakmen-Enakmen Perbekalan kerana perbelanjaan tanggungan telah terdahulunya dibenarkan oleh Undang-Undang Persekutuan.

10. Akaun Pinjaman Disatukan – Penyata D

Pinjaman yang diterima oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan di bawah kuasa Undang-Undang Negeri dan pembayaran yang berkaitan diakaunkan dalam Akaun Pinjaman (Penyata D).

11. Akaun Amanah Yang Disatukan – Penyata E

a) Kumpulanwang Pembangunan – Penyata E1a

Kumpulanwang Pembangunan Negeri yang ditubuhkan mengikut Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, diakaunkan dalam Akaun Amanah Disatukan (Penyata E1a). Terimaan kumpulanwang ini terdiri dari pinjaman yang diberi oleh Kerajaan Persekutuan bagi maksud pembangunan, caruman dari Akaun Hasil Disatukan, Pemberian Persekutuan (Geran), terimaan bayaran balik pokok pinjaman oleh agensi-agensi Kerajaan Negeri, pemberian imbuhabalik projek-projek tertentu oleh Kerajaan Persekutuan dan pelbagai terimaan. Wang dalam kumpulanwang ini hanya boleh dibelanjakan untuk maksud-maksud seperti yang ditentukan dalam Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 dan diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri.

b) Kumpulanwang Pinjaman Perumahan – Penyata E1b

Kumpulanwang Pinjaman Perumahan ditubuhkan di bawah Akta Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan 1971 bagi memberi kemudahan pinjaman perumahan kepada anggota perkhidmatan awam negeri dan Ahli Pentadbiran Kerajaan Negeri. Sumber kewangan Kumpulanwang ini terdiri daripada peruntukan Akaun Hasil Disatukan dan Kumpulanwang Pembangunan, pinjaman yang diterima melalui pindahan dari Akaun Pinjaman Disatukan, bayaran balik pinjaman perumahan dan faedah yang diterima.

c) Pelbagai Kumpulanwang Amanah Kerajaan – Penyata E1c

Kumpulanwang Amanah Kerajaan (Penyata E1c) ditubuhkan di bawah Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Disemak 1972) bagi maksud tertentu selaras dengan Perlembagaan Persekutuan. Kumpulanwang ini bercorak kumpulanwang pusingan.

d) Kumpulanwang Pembangunan Hutan – Penyata E1d

Kumpulanwang ini ditubuhkan di bawah Akta Perhutanan Negara. Terimaan Kumpulanwang ini terdiri daripada pinjaman yang diterima dari Kerajaan Persekutuan, Caruman Dari Akaun Hasil Yang Disatukan Negeri dan Ses Pembangunan Hutan.

e) Kumpulanwang Amanah Awam – Penyata E2

Kumpulanwang Amanah Awam (Penyata E2) yang ditubuhkan di bawah Seksyen 9 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Disemak 1972) terdiri dari kumpulanwang khas yang diamanahkan kepada Kerajaan Negeri dan wang amanah yang diterima bagi maksud tertentu.

f) Deposit – Penyata E3

Akaun Amanah bagi Deposit (Penyata E3) mengakaunkan wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah mana-mana undang-undang atau mengikut perjanjian.

g) Akaun Kena Bayar

Baki Akaun Kena Bayar merupakan jumlah terhutang kepada pembekal barang-barang dan perkhidmatan yang diperolehi oleh Kerajaan Negeri bagi suatu tahun kewangan berkenaan tetapi bayarannya dibuat dalam bulan Januari tahun berikutnya.

PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANGTUNAI

12. Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wangtunai

Semua penerimaan dan pembayaran wangtunai ditunjukkan dalam penyata ini. Terimaan wangtunai terdiri daripada terimaan hasil, pinjaman, modal dan terimaan-terimaan lain. Bayaran wangtunai terdiri daripada bayaran semua perbelanjaan mengurus pembangunan, bayaran balik pinjaman dan bayaran-bayaran lain.

AKAUN MEMORANDUM

Akaun Memorandum mengakaunkan aset dan liabiliti Kerajaan Negeri yang bukan merupakan sebahagian dari baki Kumpulanwang Yang Disatukan. Ia tidak termasuk di dalam Lembaran Imbangan tetapi disertakan berasingan sebagai Penyata Akaun Memorandum. Penyata Akaun Memorandum yang dilaporkan dalam Penyata Kewangan terdiri dari penyata yang berkaitan dengan ASET iaitu Pinjaman Boleh Dituntut (Penyata F1), Pelaburan yang dikenakan kepada perbelanjaan (Penyata F2) dan Penyata Tunggakan Hasil (Penyata F3). Manakala LIABILITI pula meliputi Hutang Kerajaan Negeri (Penyata G).

13. Aset – Penyata F

Aset tetap dikenakan kepada perbelanjaan pada masa ianya dibeli atau dibina. Tuntutan kewangan oleh Kerajaan Negeri seperti hasil terakru dan pinjaman boleh tuntutan tidak dilaporkan dalam Lembaran Imbangan. Walau bagaimanapun, penyata pinjaman boleh tuntutan (Penyata F1), pelaburan yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus (Penyata F2) dan penyata tunggakan hasil (Penyata F3) dilaporkan dalam Akaun Memorandum.

a) Pinjaman Boleh Tuntut – Penyata F1

- (i) Akaun ini menunjukkan baki hutang Badan-badan Berkanun, agensi Kerajaan Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan Negeri dengan Kerajaan Negeri yang mana pinjaman tersebut dibiayai oleh sumber Negeri dan sumber Persekutuan.
- (ii) Amaun perbandingan bagi pinjaman Badan - badan Berkanun (Lembaga Perumahan dan Hartanah Negeri Selangor) bagi tahun 2008 yang dilaporkan pada tahun ini (RM123,361,866.04) adalah berbeza dengan amaun yang telah diaudit bagi tahun 2008 (RM192,521,349.15). Perbezaan ini adalah disebabkan pelarasan bagi jumlah keseluruhan hutang yang sepatutnya diambil alih oleh Lembaga Perumahan dan Hartanah Negeri Selangor daripada Kerajaan Negeri serta pelarasan ke atas jumlah bayaran balik pada tahun 2003 yang sepatutnya diketepikan.

b) Pelaburan – Penyata F2

Maklumat terkumpul pelaburan Kerajaan Negeri dalam Badan-badan Berkanun, syarikat dan agensi-agensi lain yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan dilaporkan dalam penyata ini.

c) Penyata Tunggakan Hasil – Penyata F3

Maklumat terkumpul tunggakan hasil Kerajaan Negeri yang belum dapat dikutip oleh Jabatan-jabatan Kerajaan Negeri termasuk lain-lain terimaan yang sepatutnya diterima oleh Kerajaan negeri.

Tunggakan hasil Kerajaan Negeri bagi tahun 2009 meliputi semua tunggakan hasil yang belum diterima oleh Kerajaan Negeri.

14. Liabiliti – Penyata G

Liabiliti Kerajaan Negeri yang belum diselesaikan pada penutup tahun kewangan tidak dilaporkan dalam Lembaran Imbangan. Walau bagaimanapun, penyata mengenai hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan (Penyata G) ditunjukkan dalam Akaun Memorandum.

a) Hutang Awam – Penyata G1

Akaun ini menunjukkan baki hutang yang terdiri dari semua pinjaman yang diambil oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan dan punca kewangan lain yang masih belum diselesaikan untuk membiayai projek-projek pembangunan negeri, Badan-badan Berkanun dan projek Perumahan Awam Kos Rendah.

Baki pinjaman bagi Projek Bekalan Air Selangor telah diambil oleh Syarikat Bekalan Air Selangor Sdn Bhd (SYABAS) melalui Perjanjian Konsesi Penswastan Bekalan Air bertarikh 15 Disember 2004 di mana bayaran balik akan dibuat mulai tahun 2010 hingga 2033 oleh pihak SYABAS kepada Kerajaan Persekutuan dan Negeri.

15. Persembahan Penyata Kewangan dan Angka Perbandingan

Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan tahun 2009 adalah mengikut format Piawaian Perakaunan Kerajaan (PPK 2) yang berkuatkuasa mulai tahun 2005. Persembahan dan pengelasan item di dalam Penyata Kewangan tahun semasa adalah konsisten dengan tahun sebelumnya.